

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

W wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 250

Poznań, środa dnia 3 czerwca 1931

Rok XXVI

Kryzys psychiczny

Byłoby wyważaniem otwartych drzwi charakteryzować szeroko nasze obecne położenie. Wystarczy krótko stwierdzić, że tak źle, jak obecnie, jeszcze dotąd nie było. Nie będzie przesadą, jeśli powiemy, że nasze życie gospodarcze i społeczne nabiera cech wyraźnej agonii.

W tej sytuacji najwyższy czas przejść do publicznej dyskusji nad tem, czy stan obecny może ulec poprawie i jakie drogi do tej poprawy prowadzi.

Pomimo tego, że przewlekające się przesilenie weszło już w fazę, która nazywa się nędzą, twierdzimy, że Polska posiada jeszcze takie materialne warunki, które pozwolą jej wydzwignąć się z obecnego upadku. Pracowitość i niska stopa życiowa jej mieszkańców, naturalne podstawy gospodarczej samowystarczalności, nieznacznie stosunkowo zadłużenie zarówno państwa jak i prywatnych warsztatów pracy — wszystko to upoważniałoby do pewnego umiarkowanego optymizmu, do wiary w lepszą przyszłość.

A jednak wiary tej w społeczeństwie jest bardzo mało. Nie wszyscy może jeszcze ulegają rozpacz, ale nie da się zaprzeczyć, że ogromna większość społeczeństwa znajduje się w stanie niebezpiecznej depresji. Stan ten wyraża się upadkiem energii, zniechęceniem do walki i pracy, wegetacją z dnia na dzień.

Obudzenie w społeczeństwie wiary w lepszą przyszłość jest pierwszym, podstawowym warunkiem zwalczania otaczających nas przeciwności. Nikt rozumny nie spodziewa się i nie może się spodziewać, aby takie czy inne zarządzenia, czy zmiany polityczne mogły w cudowny sposób sprowadzić poprawę z dnia na dzień. Ale wszyscy rozglądamy się za jakimś punktem oparcia, któryby obudził w nas wiarę, że jeśli nie jutro, nie za miesiąc, lub nawet za kwartał, to w każdym razie za rok, czy nawet dwa przezwyciężymy trudności i wprowadzimy wspólną nawę na spokojniejszy wodny. Wszak wszyscy starsi i w średnim będący wieku przeżyliśmy wojnę, podczas której cierpieliśmy głód i wszelaki niedostatek, byliśmy narażeni na utratę życia i resztek mienia. A jednak wtedy społeczeństwo było psychicznie zdrowe, ponieważ nie tylko miało pewność, że wojna i jej okropności kiedyś się skończą, ale nadto wierzyło, że wojna ta przyniesie mu własne niepodległe państwo.

Przezwyciężenie kryzysu psychicznego jest koniecznym warunkiem zwalczania kryzysu gospodarczego. I jeśli w walce z tym drugim czynniki rządzące dysponują środkami dość ograniczonymi, jeśli są uzależnione w pewnym stopniu od t. zw. koniunktury światowej, to kryzys psychiczny jest w znacznej mierze ich dziełem, a także i na przelamaniu go mogą one wywrzeć wpływ decydujący.

W sytuacji takiej, jak nasza, wszelkie pociągnięcia czynników rządzących powinny być zrozumiałe dla społeczeństwa, powinny pod względem celowości jasno wyrażać maximum tego, co w da-

Nastrój taki, jak w sierpniu r. 1914

„Berliner Tageblatt“ o zjeździe wrocławskim „Stahlhelmu“ — Niebawale rozmiary hecy antypolskiej — Masowa psychologia, podsycana zgóry

Berlin, 3. 6. (Tel. wł.). Nawet niektóre dzienniki niemieckie są zaniepokojone rozmiarami hecy antypolskiej, jaką „Stahlhelm“ zorganizował we Wrocławiu, oraz wrażeniem, jakie heca ta wywołała zagranicą.

Znany ze swego antypolskiego usposobienia „Berliner Tageblatt“ zamieszcza na naczelnym miejscu artykuł Günthera Steina p. t. „Kriegshetze“, w którym autor pisze:

„Armja, złożona z 140.000 żołnierzy „Stahlhelmu“ stanęła do apelu w Wrocławiu. Przed exkronpryncem z innymi książętami, przed marszałkami polnymi dawnej armji. Przed panem Heye człowiekiem, który doniedawna był szefem naczelnego kierownictwa wojskowego republikańskiej „Reichswehry“. Przed generałem von Seecktem. I przed 100.000 rozentuzjzmowanych widzów.

„Ponad tem samoloty. Strzały powietalne. Czwierć miliona ludzi śpiewa rotę przysięgi z podniesioną rękami.

Hitlerowcy w jednym szeregu z Stahlhelmem

Berlin, 3. 6. (Tel. wł.). Główny organ hitlerowców „Völkischer Beobachter“ z entuzjazmem pisze o zjeździe „Stahlhelmu“ w Wrocławiu i stwierdza, że między hitlerowcami a stahlhelmowcami nastąpiło zupełne zbratanie.

Jest o tyle charakterystyczne, że w

Spojrzenie, napełnione nienawiścią, kieruje się ku granicy wschodniej, ożywione duchem frontowym, który „żyje w milionach i który kiedyś jak płomień ogarnie naród niemiecki“.

„Nastrój panował taki, jak w sierpniu roku 1914-go. Czwierć miliona ludzi, ogarniętych mieszanym uczuciem bojaźni i odwagi, nienawiści i miłości, odczuwa spojrzeniami granicę polską - niemiecką. A ich podżegacze mówią im: ta granica jest oddalona tylko o pięćdziesiąt kilometrów!

„W tej dusznej atmosferze każdy gest i każde słowo pomyślane jest jako zew wojenny — i działa jak zew wojenny“.

W dalszym ciągu artykułu p. Stein stwierdza raz jeszcze, że zjazd wrocławski był „eine Kriegshetze“, skierowaną przeciw Polsce.

W innym miejscu „Berliner Tageblatt“ donosi, że zjazd „Stahlhelmu“ zrobił jaknajgorsze wrażenie w Francji.

roku ubiegłym doszło do konfliktu między „Stahlhelmem“, popieranym głównie przez Stronnictwo Niemiecko-Narodowe (grupa Hugenberg), a stronnictwem Hitlera. Obecnie nieporozumienia te zostały zupełnie usunięte i hitlerowcy idą w jednym szeregu z „Stahlhelmem“.

Czy zmiana w stosunkach między Francją i Sowiecami?

Pogłoski o przyjeździe delegacji sowieckiej do Paryża

Berlin, 3. 6. (Tel. wł.). Prasa pravicowa i centrowa donoszą z Paryża o rzekomym przyjeździe sowieckiej delegacji do rokowań handlowych. Delegacja ta przybyć ma do Paryża w d. 5 czerwca. Ta sama prasa powtarza pogłoski o planie sowiecko-francuskiego paktu o nieagresji, w połączeniu z zagwarantowaniem całości granic Polski.

Agencja „Tel. Union“ omawia przy-

tem pobyt min. Zaleskiego w Paryżu i jego rozmowy z Briandem.

Z Moskwy donoszą również, iż cała uwaga sowieckich kół politycznych skierowana jest w chwili obecnej głównie na Francję. Ogólnie spodziewają się w Moskwie dużych i zasadniczych zmian w układzie dotychczasowych stosunków między Francją i Sowiecami.

Znowu katastrofa kolejowa

4 zabitych i 6 ciężko rannych

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł.) — Dzisiaj nad ranem około godz. 4 koło stacji Sobo'ew na linii Warszawa — Dęblin zderzyła się maszyna z pociągiem towarowym.

Część wagonów została rozbita. Z pośród obsługi 4 ludzi zostało zabitych na miejscu, 6 ciężko rannych.

nem położeniu można zrobić. Tajemniczość i konspiracja są możliwe wtedy, gdy szerokim masom względnie dobrze się powodzi. Wtedy ludzie mówią: „wprawdzie nie rozumiemy tego, co oni tam u góry robią, ale niech robią, jak chcą, byle było dobrze, lub choćby nie gorzej, niż jest“.

Dzisiaj trzeba postępować inaczej. Zgnębione wznoszącą się nędzą masy społeczeństwa chcą rozumieć, co robi rząd, co radzi Sejm, chcą w tem zrozumieniu znaleźć choćby iskry nadziei na lepszą przyszłość. A gdy nie rozumieją, popadają w coraz większe zniechęcenie.

Ostatnie przesilenie rządowe, a zwi-

wyłoszone w klubie B. B., nie przynoszące żadnej nowej myśli, nie przyczyniły się do złagodzenia kryzysu psychicznego. Obywatele państwa nie rozumieją — zresztą nikt nawet nie stara się im tego wytłumaczyć, — dlaczego po miesięcznych zgórą naradach, po zapowiedziach, że zmian w rządzie nie będzie, — nagle p. Małuszewskiego zastąpił p. Jan Piłsudski, a p. Sławka p. Prystór, którego resort objął generał Zarzycki. Czy i dlaczego akurat taki dobór ma poprawić to, co zepsuły poprzednie rządy, ma dokonać tego, czego nie mógł dokonać rząd p. Sławka?

Mędzy czynnikami decydującymi a społeczeństwem wyrasta nieprzejrzysta

ściana wzajemnego niezrozumienia. Kryzys psychiczny pogłębia się, a tem samem oddala się możliwość rychłego przezwyciężenia kryzysu gospodarczego. A jednak mimo to musimy walczyć o obudzenie w narodzie wiary, która jest koniecznym warunkiem życia.

M. K.

W Genewie i we Wrocławiu

W czasie ostatniej rozprawy nad polityką zagraniczną w parlamencie francuskim p. Franklin-Bouillon, atakując p. Brianda, oświadczył, że zobowiązanie, jakie złożył w Genewie p. Curtius w związku z odroczeniem spraw śląskich do września, iż nie dopuści do jądzenia na granicy śląskiej, okazało się, jak wszystkie zresztą zobowiązania niemieckie, zupełnie bezwartościowe. W kilka dni bowiem po sesji genewskiej odbył się zjazd Stahlhelmu we Wrocławiu, który swymi rozmiarami i swoim charakterem wprowadził w zakłopotanie nawet niektóre kół niemieckie. I tak np. „Berliner Tageblatt“, opisując przebieg zjazdu, daje swemu artykułowi znamienne nagłówki „Kriegshetze“. Należy zaznaczyć, że wojenne pogrozki skierowane były nie tylko przeciwko Polsce, ale przeciwko wszystkim państwom, na których rzecz utraciły Niemcy terytorja po wielkiej wojnie.

W Polsce również pocieszano się po niepowodzeniach genewskich, że istnieje zobowiązanie p. Curtiusa do unikania jądzenia na granicy śląskiej. Tymczasem tuż przy polskiej granicy odbyła się tego rodzaju wojenna prowokacja. Wywołała ona zagranicą większe nawet wrażenie niż u nas. W Polsce bowiem celowo przytępia się wrażliwość na niebezpieczeństwo niemieckie. Panuje nawet przekonanie, że nie należy drażnić „pocziwych“ Niemców. W tym kierunku wydawane są nawet pewne zarządzenia. Natomiast w Niemczech nawet oficjalne sfery brały udział w zjeździe Stahlhelmu, nie mówiąc już o tem, że prezesem honorowym tej organizacji jest prezydent Hindenburg.

Jakie poglądy panują w polskich sferach oficjalnych, o tem świadczyło przemówienie p. Brianda w izbie deputowanych, kiedy, odpowiadając na zarzut, że nie dość silnie poparł stanowisko Polski w Genewie, oświadczył iż oficjalne sfery polskie są zupełnie z przebiegu sesji genewskiej zadowolone.

„Widziałem właśnie — mówił p. Briand — mojego polskiego kolegę (p. Zaleskiego) i nie sprawia on wrażenia, aby był zaniepokojony. Wiem jednak, że w inny sposób interpretuje się myśli Polaków i pytam się, jakie rozmowy, jakie niebezpieczne rozmowy prowadzi się za kulisami. Co do mnie, znam Polaków przez ich oficjalnych przedstawicieli, w rozmowach bezpośrednich, i mogę oświadczyć, że nigdy Francja nie odłączała swoich interesów od interesów swego sprzymierzeńca, od którego otrzymywałem gorące podziękowania. Uważam, że mam większe podstawy do wyrażania uczuć Polski, niż p. Franklin-Bouillon.“

W tych bardzo znamienitych uwagach p. Briand stwierdził, może nieświadomie, że inna jest oficjalna opinja Polaki, a inna jej opinja nieoficjalna, opinja ogółu. Takie przekonanie istnieje w całym naszym kraju, spostrzegł je nawet p. Briand.

Francuski min. lotnictwa w Polsce

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł.) — Dzisiaj po południu przylatuje do Warszawy francuski minister lotnictwa generał Helbauld. (w)

Przed wyjazdem do Chequers

Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“

Berlin, 2 czerwca.

Nie ulega wątpliwości, iż odczucie sprawy śląskiej w Genewie przyczyniło się do uratowania min. Curtiusa a z nim rządu Brüninga. Przyznała to cała prasa międzynarodowa. Dla Polski winien żyć niemiecki minister spraw zagranicznych uczucia szczerzej wdzięczności, gdy już w styczniu ułatwiła mu utrzymanie się w siodle delegacja polska niezręcznym postawieniem spraw mniejszościowych. Tym razem p. Sokal nie tyle zawinił brakiem stanowczości, ile nie mającymi widoków powodzenia sprzeciwami, nadającymi niepotrzebny rozgłos przedawnionym incydentom. Gdy jeszcze nie przebrzmiały słowa, natchnionego duchem Stresemanna, przedstawiciela Niemiec, zbierały się już we Wrocławiu przy pomocy tak materialnej jak i moralnej władz, liczne rzesze umundurowanych i wojskowo wyuczonych członków organizacji „Stahlhelmu“, popieranej przez prezydenta Hindenburga, ekskronprynza, panujących dawniej kacyków niemieckich, oraz licznych generałów przed i powojennych Niemiec. Te „wysoko postawione osobistości“ występowały w mundurach cesarskiej armii, jak np. eks-kronprinz i v. Mackensen, którzy przebrali się za „huzarów śmierci“, a nawet, jak np. gen. v. Heye, w mundurze republikańskiej Reichswehry. Zebranie, zaszczycone depeszą prezydenta Hindenburga, nosiło wybitne znamiona wojennej hocy antypolskiej, co stwierdzają niektóre pisma berlińskie z „Berliner Tageblattem“ na czele.

Jakby nawiązując do tradycji nie-taktownej dyplomacji wilhelmowskiej postanowiono sprowokować Wielką Brytanię, obchodząc uroczystości 15-tą rocznicę bitwy pod Skagerrakiem, uważanej przez Niemców za zwycięstwo nad flotą angielską. W dzień ten warte przed pałacem marszałka Hindenburga zaciągnęła marynarka, której oddział paradował po ulicach miasta, wywołując wojenne okrzyki „pokojowo nastrojonej“ ludności. Okrety wojenne republiki niemieckiej wywiesiły z najwyższego rozkazu sztabu cesarskiego, a w obecności prez. Hindenburga i wysokich dygnitarzy odsłonięto w ministerstwie Reichswehry pomnik admirała von Tirpitz, głównego sprawcy zbrojnej kampanii łodzi podwodnych, której Niemcy zresztą zawdzięczają przyłączenie się Stanów Zjednoczonych do aliantów. Gdy przypomniemy niedawną, niepozbawioną zresztą śmiesznych incydentów, ceremonię chrztu krawężnika „Deutschland“, to mimowolnie nasuwa się przypuszczenie, iż chodzi tu o „kiełbasę wyborczą“, mającą pozyskać głosy prawicy, zrażonej poparciem, udzielonem przez prezydenta Hindenburga rządowi Brüninga.

Tak to wśród parad wojskowych, groźnych, a wojowniczych mów, odsła-

niania pomników dla przestępców wojennych przygotowuje się teren dla rozmów, w których Brüning i Curtius przedstawiciele mają całokształt t. zw. biedy niemieckiej, oraz odpowiednio usposobić Hendersona po myśli niemieckich dezyderatów odnośnie do rozbrojenia.

Zapewne, iż Henderson swoją interwencją w sprawie śląskiej przyczynił się do sukcesu Curtiusa i uratowania prestiżu rządu Brüninga. Nie racja to jednak, aby przeciągać strunę. Co się tyczy „biedy niemieckiej“ to angielscy mężowie stanu niewątpliwie porównują statystyki, dotyczące bezrobocia i bilansu handlowego, wskazujące na fakt, iż położenie ekonomiczne Niemiec jest pomyślniejsze od tego, w którym już przez szereg lat znajduje się Anglia. O ile zaś chodzi o skarbowość, to bynajmniej nie zaprzeczając, iż określenie „polnische Wirtschaft“ ma niekiedy pewne podstawy, stwierdzamy, iż „deutsche Wirtschaft“ jest głównym, o ile nie jedynym powodem ostrego kryzysu, przez który przechodzi Rzesza. Stwierdza to zresztą dobitnie autorytet tej miary, co Seymour Gilbert Parker, generalny agent odszkodowań wojennych, w sprawozdaniu z 21 maja 1930 (Report of the Agent General for Reparation Payments, May 21, 1930 Berlin).

Jak już wspominaliśmy tak w korespondencjach, jak i depeszach z Berlina, opinia publiczna jest niemal, że jednomyślną w żądaniu rewizji planu Younga, lub przynajmniej przyznaniu moratorium. Niech mi będzie wolno przytoczyć opowiadanie znajomego Amerykanina, który przejeżdżając w nocy samochodem przez małą meklemberską miasteczkę, zapytał grupę przechodniów, opuszczających właśnie piwiarnię, o drogę. Wszyscy obywatele wyglądali, zdaniem mojego znajomego, na nieodmawiających sobie ani trusków ani jada. Gdy zauważyli oni samochód amerykański, zaczęli natychmiast rozmowę o odszkodowaniach wojennych. Tłusci i podchmieleni Meklemburczycy byli symbolem dzisiejszych, nie odmawiających sobie niczego Niemiec, nie przepuszczających ani jednej sposobności skarżenia się na „biedę“, wywołaną odszkodowaniami.

Od ogólnego tonu prasy odróżnia się „Frankfurter Zeitung“, zdająca sobie sprawę z niebezpieczeństwa, jakie dla kredytu Niemiec przedstawiałoby wysunięcie przez Brüninga i Curtiusa sprawy rewizji planu Younga lub chociażby tylko moratorium. Najlepszym wskaźnikiem są notowania giełdowe pożyczek niemieckich, ulegających poważnym wahaniom, ilekroć opinia tujejsza zdaje się stawiać na ostrzu noża problem potraktowania finansowych zobowiązań Rzeszy jak nowego „świstka papieru“.

M. N.

Genewa widziana z Rzymu

Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“

Rzym, 31 maja.

Koła polityczne włoskie wyrażają na ogół zadowolenie z przebiegu ostatniej sesji Ligi Narodów. Nie tając braków i wielu niedomagań, jakie przedstawia Liga i jej organizacje, nie mówiąc już o jej ideologii, prasa włoska stwierdza, że Liga funkcjonuje i „jest rzeczywistością, z którą należy się liczyć“.

„Corriere della Sera“ podnosi, że udział Włoch w pracach genewskich nie mało przyczynił się do postępu w sensie realistycznym, jakie wykazała Liga w ostatnich czasach. Wskazuje na to, by uświadomić opinii polskiej zmianę, jaka dokonała się we Włoszech na rzecz Ligi. Włochy chcą być w Lidze nie tylko obecne, ale wpływać na jej decyzje i kontrolować całą jej politykę. Stale pisze się tu o tym, iż nie należy dopuścić, by Liga była czymkolwiek narzędziem. Znamiennym jest np. poparcie, jakie na gruncie Ligi udziela rząd włoski Rosji i Turcji, nie wchodzącym w jej skład. Pojedyncze zachowanie się Litwinowa w komisji paneuropejskiej uważają Włosi za triumf własnej taktyki, którą inni powinni naśladować.

Tym razem aproba włoska dla Ligi płynie z obrotu, jaki wzięła sprawa unii celnej niemiecko - austriackiej. Dla Włoch w równej mierze jak dla Francji kwestja ta jest decydującego znaczenia, ale rząd włoski, będąc zgodny z Francją co do isoty rzeczy, chciał uniknąć wszystkiego, coby mogło nawet dać

pozór, że orientacja włoska płynie nie z samodzielnych włoskich rący i pobudek. Drażliwość ta pochodzi z całego stosunku Włoch do Francji.

„Corriere della Sera“ uważa akcję Grandiego w Genewie za „wielki sukces“. „Zadanie, jakie wyznaczył Mussolini — pisał pomieniony dziennik — delegatowi włoskiemu polegało przede wszystkim na solwaniu autonomii naszego stanowiska: by nie być stronnym i nie dać się zbić z tropu nawet w obronie naszych najświętszych interesów politycznych i ekonomicznych“.

Otóż w Rzymie sądzi się, że w obecnej sytuacji włoskiej i europejskiej w sprawie unii celnej niemiecko-austriackiej nie było innego wyjścia jak zyskać na czasie przez odesłanie jej do Hagi i dać Niemcom możliwość otrzeźwienia, gdyż stanowisko Włoch, jak było, tak i na przyszłość będzie nieugięte. Kładą tu nacisk na to, że wyrok haski może mieć w każdym razie tylko znaczenie dorywcze, a nie wykonawcze i rząd niemiecki musi się pogodzić z ewentualnym powrotem sprawy do Rady Ligi. Nie tylko w swem przemówieniu publicznym powiedział Grandi Curtiusowi wyraźnie: non possumus“. W gruncie rzeczy cała sprawa zależy i nadal od zgodnego stanowiska Francji i Włoch.

Niepowodzenie, jakiego doznał bądźcobądź Curtius w sprawie unii celnej, powetował on, zdaniem „Corriere della Sera“, na Polsce. Bodaj nigdy jeszcze

dotąd Liga Liga, przedstawicielstwo jakiegokolwiek kraju nie dało widoku tak oplakanego i tak niezaradnego jak delegacja polska w niniejszym wypadku. Jest to opinia powszechna. Marna taktyka delegacji polskiej była wyjątkową okazją dla Hendersona, by za przykrości „Anschlussu“ dać jakąś satysfakcję Curtiusowi. I oczywiście Henderson tę okazję tylko wyzyskał. Rzecz delegacji naszej było nie dostarczać mu jej.

Pozatem Niemcy rozpoczęli w Genewie dalszy atak szantażowy w sprawie rewizji planu Younga i nie bez widoków powodzenia. Paryż znajduje się wkrótce wobec wielkiego nacisku, bo Grandi zapowiedział, że rząd włoski nie widzi w tej sprawie zasadniczych objętych, a Anglia gotowa już jest do ustępstw. Kwestja to w każdym razie nie tak łatwa i prosta, bo związana ściśle z długami b. aliantów wobec Ameryki.

W sprawie rozbrojenia identyczność niemal punktu widzenia włoskiego i angielskiego została w Genewie potwierdzona. Włochy też oddaliły kandydaturę Benesa na prezydenta konferencji rozbrojeniowej, a zaproponowały natomiast i podtrzymały kandydaturę Hendersona. Przystąpienie Anglii i Francji do aktu sądownictwa międzynarodowego w Hadze uważane tu jest za ważny krok przygotowawczy do pomienionej konferencji.

M.

Etatyzm znowu na posterunku

Poseł Starzyński z B. B., który wrócił po wycofaniu p. Matuszewskiego na dawne swe stanowisko wiceministra skarbu, co nawet popierające rząd koła gospodarcze przyjęły z nieukrywanym zaniepokojeniem, wygłosił onegdaj w klubie parlamentarnym B. B. przemówienie, omawiające szeroko nasze obecne położenie gospodarcze i związane z niem zagadnienia dla polityki państwowej.

Przemówienie to częściowo pokrywa się z artykułem p. Starzyńskiego, zamieszczonym niedawno w „Polsce Gospodarczej“, o którym piszemy na innym miejscu. Pomijamy przy omawianiu tego przemówienia uwagi o przyczynach i rozmiarach kryzysu światowego. Próby wprowadzenia „planowości“ w wytrąconą z równowagi gospodarkę światową są według p. Starzyńskiego rzekomo potwierdzeniem słuszności i celowości programu etatystycznego w Polsce, przedstawionego przez p. Starzyńskiego i najbliższych jego współpracowników przed trzema laty w książce „Na froncie gospodarczym“. Widać z tego, że obóz etatystów nie zrezygnował z realizowania swych idei. Wobec depopularyzacji terminu „etatyzm“ p. Starzyński używa określenia „planowość“, która w jego programie naprawy sytuacji gospodarczej zajmuje czołowe stanowisko, gdyż stwierdza on w końcu swego przemówienia, iż „postulatami naszymi są oszczędność, planowość, racjonalizacja, solidaryzm i bezwzględność w przeprowadzaniu tych zamierzeń“.

P. Starzyński ubolewa, że mamy „budżet vegetacyjny“ w stosunku do wielkich potrzeb państwa i dodajmy — do wielkich jego aspiracji w kierunku odgrywania samodzielnej roli gospodarczej, co sprowadza się do pojęcia etatyzmu — i te potrzeby i aspiracje nie pozwolą zmniejszyć ciężaru podatkowego, który według słów p. Starzyńskiego „będzie długotrwały“. To też na tem tle zrozumieć musimy, iż „w dziedzinie podatków nie można dziś przeprowadzić wielkiej reformy, niewątpliwie jednak można przeprowadzić szereg poprawek“.

Czy oświadczenia te wzbudzą zadowolenie kół gospodarczych, domagających się coraz głośniejszego zmniejszenia ciężaru podatkowego i reformy ustroju podatkowego, należy wątpić. Ze strony obozu etatystycznego życie gospodarcze nie może oczekiwać żadnych ulg i reform, któreby pozwoliły mu odzyskać dawną przeźność. Obóz ten jest pod urokiem znaczenia i potęgi państwa, pojęcie „społeczeństwo“ nie budzi w nim żadnego oddźwięku, na jego potrzeby i wołania jest on głuchy. To też gros przemówienia p. Starzyńskiego poświęcone było zagadnieniom naprawy i usprawnienia aparatu państwowego, a położeniem i potrzebami prywatnego życia gospodarczego zajmowało się zgola pobieżnie.

Z przemówienia tego wynika jasno, iż p. Starzyński nie zmienił się ani na jotę, że z „bezwzględnością“ będzie realizował swe zamierzenia. Ponieważ uchodzi on za eksperta w sprawach go-

Z Piszczan 1. 6. 1931 r.

Usprawiedliwione porównanie okręśla rozwijające się zdrojowisko Piszczany jako „Czeskosłowacką Gdynię“, światowy port dla chorych na reumatyzm. Informacje co do zniżek kuracyjnych Biuro Piszczany, Poznań, Rzeczypospolitej 3, Tel. 18-95. Tw 1541

spodarczych w łonie B. B. i obdarzony jest zaufaniem najwyższych dziś kół, przeto nadzieje na uzdrowienie zasad gospodarki narodowej w najbliższej przyszłości przedstawiają się smutnie.

Napaść na ks. arcybiskupa Teodorowicza

Po „Gazecie Polskiej“ drugie pismo „sanacyjne“, „Kurjer Poranny“, napada na ks. arcyb. Teodorowicza tym razem z powodu jego kazania na zjeździe sodalicyj w Krakowie. Kazanie to nazywa organ „sanacyjny“ „dowolnemi wywodami kościelno-historjozoficznymi“. „Kurjer Poranny“ napada przytem na kler, zapewnia, że Polska „nie wróci w orbitę średnio-wiecznych dyktowań“, że musi być tolerancyjna, oraz, że „historja nas nauczyła, iż synonim polak-katolik jest zgubny (!) dla państwa. Wreszcie „Kurjer Poranny“ nazywa kazanie ks. arcyb. Teodorowicza „wezwaniami do buntu“. Cały artykuł utrzymany jest w napastliwym i nieprzyzwoitym tonie.

Odwetowa akcja

„Ostmarkenvereinu“

Hindenburg prezesem honorowym Związku.

Oslawiony „Ostmarkenverein“ rozstał do magistratów wszystkich miast niemieckich odezwę w sprawie „ziem zabranych“. Do odezwę dołączone jest pismo, określające rolę prezydenta Hindenburga w tej sprawie — treści następującej (dosłowne tłumaczenie):

„Deutscher Ostmarkenverein
T. z. zał. 1894 r.
L. dz. 478.31.
Berlin W. 30, dnia 12 maja 1931.
Bayreuterstr. 13.
Tel. B. 4. Bavaria 8055
Do P. T. Magistratu.

Przesyłamy w załączeniu naszą odezwę pt. „Ratujcie kresy wschodnie“. Z odezwę tej dowiedzą się WPanowie, jak wielka jest niedola niemieckiego wschodu i jak w tej mierze niezbędną jest praca niemieckiego Ostmarkenvereinu, który postawił sobie za jedyny cel walczyć o kresy wschodnie.

„Marszałek polny v. Hindenburg jest honorowym prezesem Związku.

„Wielka ilość miast niemieckich w całej Rzeszy poparła nas materialnie w minionych latach. Celem przygotowania się do nadchodzącej rozgrywki (Entscheidung), prosimy b. usilnie o finansowe poparcie naszych prac przez przekazanie na konto nasze w Deutsche Bank i Diskonto-Gesellschaft w Berlinie W. 62, Lutherstr. 11, wzgl. na nasze konto czekowe N. W. 7 Nr. 4696 subwencji.

„Deutscher Ostmarkenverein:
„(-) Wagner“.

Samobójstwa w 38 p. p. w Przemysiu

L w ów, 3. 6. (Tel. wł.) W Przemysiu popełnił samobójstwo zawodowy plutonowy 38 pp. śp. Mieczysław „Woźniaczek“. Niedawno popełnił samobójstwo kapral tego samego pułku śp. Iwaniec. Na czele pułku stoi pułkownik Kostek-Biernacki. (w)

Aparat do rozpoznawania monet fałszywych.

Warszawa, 3. 6. (PAT). W ministerjum komunikacji złożono jako wzór specjalny aparat polskiego wynalazku, służący do nieomylnego i autentycznego rozpoznawania fałszywych monet. Aparat ten jest bardzo precyzyjny i przystosowany do badania autentyczności monet 50-groszowych oraz 1, 2 i 5-ciozłotowych. Minister komunikacji po sprawdzeniu sprawności aparatu poleci zaopatrzenie się w nie kasjerom kolejowym.

Kryzys w teatrach warszawskich

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł.) Artystów i pracownicy teatrów miejskich w Warszawie otrzymali wypowiedzenie pracy z dniem 1 września. Zdaje się, że za tem wypowiedzeniem kryje się zamiar obniżenia płac aktorskich. (w)

Połowiczny wynik wyborów w Rumunii

Listy rządowe uzyskały tylko o trzy mandaty więcej, niż opozycja

Bukareszt, 3. 6. (Tel. wł.) Ostatni wynik wyborów do parlamentu rumuńskiego przedstawia się prawdopodobnie następująco: listy rządowe 195 mandatów, liberalowie 100 mandatów, grupa liberalów Jerzego Bratianu 10 mandatów, narodowa partja chłopska (grupa b. premjera Maniu) 30 mandatów, grupa Averescu 8 mandatów, socjaliści 6 mandatów, Niemcy 12, Węgrzy 8, inne drobne grupy 18.

Obóz rządowy uzyskał ogółem 195 mandatów, opozycja 192 mand. temsamem większość rządowa jest bardzo słaba. Niespodzianką była zupełna klęska partji narodowo-chłopskiej, kierowanej przez b. premjera Maniu. Duży sukces odnieśli liberalowie, którzy wprowadzili w sojuszu z listami rządowymi, ale jak się zdaje, przejdą do opozycji.

Wobec niewątpliwej porażki rządu, który liczył na uzyskanie dużej większości, sytuacja polityczna w Rumunii znów się zaostriżyła.

Bukareszt, 3. 6. (PAT). Ministerjum spraw wewnętrznych prowadzi w dalszym ciągu obliczenia nadesłanych wyników wyborów do parlamentu. Liczba głosujących przekracza 2 400 000 głosów.

Narodowa partja chłopska zdobyła 16 proc. głosów i będzie rozporządzała prawdopodobnie 20 mandatami (?). Grupa Jerzego Bratianu otrzymała 7 proc. głosów, a grupa Averescu od 5—6 proc. Przypadnie na te partje po 9 mandatów. Partja węgierska uzyskała w przybliżeniu 12 mandatów. Grupa Lupu, Liga Antysemitcka, socjal-demokraci, Liga Antyalkoholowa, idąca wspólnie z b. przywódcą narodowej partji chłopskiej, zdobyły więcej niż 2 proc. głosów. Dotychczas niewiadomo, czy partja żydowska uzyskała konieczne do otrzymania mandatu 2 proc. głosów. Komuniści nie uzyskali tych 2 proc.

Partja liberalna i partja niemiecka figurują na listach rządowych. Wybory były całkowicie swobodne i wszystkie stronnictwa będą miały w izbie przedstawicieli proporcjonalnie do swej realnej siły. Prasa wyraża zadowolenie z powodu tego, że parlament składać się będzie z przedstawicieli wszystkich ugrupowań i stwierdza, że rząd, rozporządzając zwartą i silną większością, będzie mógł urzeczywistnić swój program.

Radomsko grad zniszczył zasiewy na przestrzeni 60 ha. Straty sięgają około 300.000 zł. Równocześnie w tym samym powiecie wybuchły dwa pożary od uderzenia piorunu.

We wsi Kobyle Wielkie dwie trzecie wsi spłonęły. Spaliło się ogółem: 19 domów mieszkalnych, 18 obór, 14 stodół, 17 szop itd. Straty wynoszą 200.000 zł. Drugi pożar powstał we wsi Wilków. Pożar zniszczył 5 domów mieszkalnych, stodoły, obory itd. Straty wynoszą 50.000 zł. W czasie pożaru poniósł śmierć pastuch, który spał w jednej ze stodół.

Nowy kurator wołyński

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł.) — Kuratorem wołyńskim został mianowany dotychczasowy kurator lubelski, Jan Firewicz. (w)

Trudności aprowizacyjne w Sowietach

Moskwa, 3. 6. (Tel. wł.) Trudności aprowizacyjne dają się odczuwać w całym Związku Sowieckim.

W niektórych okolicach brak nie tylko mięsa i tłuszczu, ale nawet chleba. W rządowych sklepach rozdzielczych ceny utrzymane są na dawnym poziomie i są niższe od ceny rynkowej, jednakże zaopatrzenie tych sklepów pozostawia naogół dużo do życzenia. Poprawa sytuacji spodziewana jest dopiero po reorganizacji dotychczasowego systemu kooperatyw i aparatu rozdzielczego.

Krwawe starcie z przemytnikami

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł.) Na odcinku granicznym Praszka pod Wieluniem straż graniczna spotkała 3 przemytników, którzy zaczęli uciekać, wobec czego straż zrobiła użytek z broni palnej. Dwóch z nich, Jan Dzieciotek i Stanisław Król zostało zabitych na miejscu, trzeciego ujęto. Przy zabitych znaleziono 12 kg suszonych sliwek i 32 kg. rodzynek. (w)

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 3. 6. 1931 r.
Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: a) żyta 692,5 gr. (117,9 f w h.), b) pszenicy 735,5 gr. (124,8 f w h.), c) jęczmienia przemiałowego 667,0 gr. (113,1 f w h.), d) owsa 464,5 gr. (77,5 f w h.)

„Ceny tranzakcyjne“
Żyto 40 tonn par. Poznań 28,85
Żyto 45 tonn par. Poznań 28,90
Usposobienie spokojne.

„Ceny orientacyjne“ parytet Poznań
Pszenica 32,50—33,00
Usposobienie spokojne.
Jęczmień przemiałowy 27,00—28,00
Usposobienie spokojne.
Owies pastewny 30,00—31,00
Usposobienie stałe.
Mąka żytnia 65% wł. work. 43,00—44,00
Usposobienie spokojne.
Mąka pszenna 65% wł. work. 52,00—55,00
Usposobienie spokojne.
Otręby żytnie 22,50—23,50
Otręby pszenne 20,50—21,50
Otręby pszenne (grube) 22,00—23,00
Groch polny 33,00—34,00
Groch Victoria 38,00—42,00
Słoma prasowana 3,60—4,00
Siano luźne 10,50—12,00
Siano prasowane 12,50—14,00
Ogólne usposobienie spokojne.

Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 30 tonn, pszenicy 90¼ tonny.

Aukcja skór surowych w Toruniu

Poznań, 2. 6. 1931 r.
W dniu 2 b. m. odbyła się w Toruniu aukcja skór surowych, przeprowadzona przez Polski Syndykat skór i odpadków poubojowych w Poznaniu. Osiągnięto następujące ceny:

Skóry bydłace:
solone bukate za funt 0,74 — 0,80
solone średnie za funt 0,69 — 0,75
solone ciężkie za funt 0,60 — 0,66
solone oryginalne za funt 0,65

Skóry cielęce:
solone lekkie za sztukę 5,00 — 5,60
solone ciężkie za sztukę
solone suche za sztukę 4,00

Skóry skopowe:
solone za funt 0,55
solone eksportowe za funt 0,68 — 0,71
Kozie suche za sztukę 3,60

Wystawiono ogółem 2 200 skór bydłacych, 14 tys. skór cielęcych oraz 2 400 skór skopowych. Wszystkie skóry bydłace sprzedano oraz skóry skopowe za wyjątkiem skór eksportowych. Tendencja na skóry cielęce słabsza, skór cielęcych nie wyprzedano. (A.W.)

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.9165 zł; w Gdańsku na Warszawę 8.912 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mkn. w dewizach 211.17 do 211.57 zł, gotówką 210.87 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.99 do 173.25 zł, gotówką 177.65 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 3. 6. 1931 r.
Dzisiejsze zebranie giełdowe miało nastrój utrzymany i zauważono większą chęć do zawierania transakcyj.

Z papierów procent. wzgl. lokacyjnych poszukiwano 5 proc. poź. konwers. po 47¼ proc., 8 proc. obligacje m. Poznania z 1927 r. — 92 proc. w złocie, 8 proc. listy dolarowe (stare) Pozn. Ziem. Kredyt. po 91 proc. (przy dew. 8.90), przyczem zauważono większe zapotrzebowanie. 6 proc. listy żytnie były w zaofiarowaniu po 18.— (za 1 ctr. mtr.) bez odbiorców.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 122.—, natomiast z akcji przemysłowych robiono obroty R. Mayem po 27.—
Z dniem dzisiejszym odpada kupon od akcji Hartwig-Kantorowicz za 1930 rok. Dywidendy T-wo nie wypłaca.

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej. Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu).
5% Pożyczka konwersyjna 47¼% P.
8% obligacje m. Poznania z 1927 r. 92% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred. 91% P.

Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję).
Bank Polski I em. 122.— P.

Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję).
Dr. Roman May I em. zł. 27.— + Tendencja utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 3. 6. 1931 r.
Waluty Gotówka
Dolary St. Zjedn. tr.: 8.91½, sp.: 8.93½, kup.: 8.89½.
Franki franc. tr.: 34.91%, sp.: 35.00%, kup.: 34.83.

	Dewizy:		kup.
	trans.	sprzed.	
Gdańsk	173.35	173.78	172.92
Nowy Jork	8.909	8.929	8.889
Nowy Jork			
kabel	8.912	8.932	8.895
Londyn	43.36½	43.47	43.26
Paryż	34.91¾	35.00½	34.83
Praga	26.40½	26.46½	26.34
Szwajcaria	172.80	173.23	172.37
Wiedeń	125.25	125.56	124.94
Włochy	46.63½	46.75	46.52
Berlin	211.65		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:
4% poź. inwest. 86,50—86,25
3% poź. bud. 40,50
5% poź. konw. 47,75
6% poź. ol. 70,25
5% poź. kol. konw. 45,50

Akcje w złotych:
Bank Polski 121,50—122,50
Lilpop 0,00—17,10
Ostrowiec 0,00—37,00
Starachowice 0,00—7,75
Tendencja niejednolita.

Komentarz.
Dla papierów państw. tendencja przeważnie mocniejsza, zwłaszcza dla premjówki. Dla listów zast. tendencja przeważnie słabsza, dla akcji niejednolita. Z bankowych osłabił się nieco Bank Polski, pozatem notowano tylko metalurgiczne, z których Lilpop mocniejszy, utrzymał Ostrowiec i Starachowice.

PLÓDY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg. reszta za 100 kg.
Berlin, 3. 6. 1931 r.

Pszenica march. 75—76 kg.	269,00—271,00
Tendencja mocniejsza.	
Żyto march. 70—71 kg.	195,00—197,00
Tendencja spokojna.	
Żyto z okolic Warty i Noteci 71 kg. cif Berlin trans.	000,00—205,00
Tendencja spokojna.	
Owies march. od st. załad.	181,00—186,00
Tendencja nieregularna.	
Jęczmień pastewny i przemyślowy	212,00—230,00
Tendencja słabsza.	
Mąka pszenna	32,75—38,00
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	26,50—28,25
Tendencja cicha.	
Ospa pszenna	14,50—14,75
Tendencja słabsza.	
Ospa żytnia	13,80—14,10
Tendencja słabsza.	
Groch Victoria	26,00—31,00
Groch pas ewny	19,00—21,00
Peluszka	25,00—30,00
Bób polny	19,00—21,00
Wyka	24,00—26,00
Łubin niebieski	15,00—16,50
Łubin żółty	22,00—27,00
Makuchy rzepakowe	9,80—10,20
Makuchy lniane	14,00—14,20
Wytłoki suche paryt. Berlin	8,20—8,30
Srót Soja	12,40—13,10

Ogólna tendencja niejednolita.

Przemytnictwo alkoholu w Finlandji

Morze wyrzuciło 3000 litrów spirytusu w beczkach — Celnicy fińscy w walce z przemytnikami

Gdynia, 3. 6. (Tel. wł.) Jak opowiadają kapitanowie statków, przybyłych z Finlandji, wzmogła się tam nadzwyczaj walka celników z przemytnikami alkoholu.

Fińska policja prohibicyjna zajęła ostatnio parowiec „Serpen“, który pod grecką flagą szmuglował alkohol do Finlandji. Na wybrzeże w okolicy Björke morze wyrzuciło w barykach 3.000 litrów spirytusu. Przypuszcza się, że spirytus pochodzi z przemytniczego statku, który zatonął w szwach. Mieszkańcy okolicznych wiosek rzucili się na beczki z gorącą zawartością i zanim przybyła policja, nie było ani śladu spirytusu. Dwóch rybaków, po skonsumowaniu więk-

szej ilości znalezionej trunku, posprzeczało się i pokłuło nożami; jeden został zabity, zaś drugi walczył ze śmiercią. W pobliżu Kemi policja urządziła pościg za statkiem przemytniczym, który znajdował się na fińskich wodach terytorjalnych. Przemytnicy, widząc, że nie ujdą, podpalił statek wraz z ładunkiem i w pław dostali się na znajdującą się w pobliżu skalistą wysepkę; wszystkich aresztowano. Oprócz tego, w pobliżu Helsinek, władze zatrzymały cztery łodzie, załadowane spirytusem.

Opinia publiczna w Finlandji domaga się od rządu surowych kar dla ujętych przemytników. S. B.

Konflikt włosko-watykański

Rozwiązanie stowarzyszeń młodzieży katolickiej — Kontraktacje Watykanu — List otwarty Kard. Gaspariego — Zakaz manifestacyj antykatolickich

Rzym, 2. 6. (Tel. wł.) Konflikt włosko-watykański żywo zajmuje opinię włoską.

Wypowiedziane przez Ojca Św. z racji ogłoszenia dekretu o cnotach heroicznych przemówienie, wykazujące do czego prowadzi wychowanie młodzieży w duchu, stanowiącym antytezę wychowania chrześcijańskiego, ogłoszone zostało w „Osservatore Romano“. Ojciec Św. z bólem wspominał o konflikcie i zarządzeniach, wymierzonych przeciwko stowarzyszeniom młodzieży katolickiej. Stowarzyszenia te, jak stwierdza oficjalny komunikat włoski, zostały rozwiązane w imię wyższej racji utrzymania porządku publicznego.

Onegdaj na zwołanem ad hoc zebraniu obecnych w Rzymie kardynałów, Ojciec św. przedstawił stan konfliktu, przyczem, jak twierdzą, odczytał protest, wystosowany do rządu włoskiego przez nuncjusza Borgogninij Duca oraz

odpowiedź rządu włoskiego. Kardynałowie złożyli Ojcu Św. wyrazy ubolewania z powodu ciosu, jakiej dotknął instytucje katolickie we Włoszech, a jednocześnie i zapewnienie przywiązania, wierności i posłuszeństwa dla zarządzeń Ojca św.

Jednocześnie kardynał Gaspari ogłosił list otwarty, w którym stwierdził że nigdy nie wypowiadał uwag na temat działalności akcji katolickiej, rzekomo sprzecznej z paktem laterańskim. Wobec wszczęcia akcji dyplomatycznej, faszystowskie pisma włoskie, które prowadziły kampanję prasową przeciwko akcji katolickiej, z drugiej zaś strony „Osservatore Romano“ ogłosiły zapowiedź wstrzymania polemiki. Niezależnie od tego wiadomem jest, że władze włoskie wydały ostry zakaz urządzania wszelkich manifestacyj antykatolickich pod osobistą odpowiedzialnością sekretarzy poszczególnych faszystowskich federacyj studenckich.

Projekt nowego „funduszu“

Tym razem budowlanego

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł.) Prace międzyministerjalnej komisji, złożonej z przedstawicieli ministerjum pracy, spraw wewnętrznych, skarbu i robót publicznych, zajmującej się opracowaniem projektu utworzenia funduszu budowlanego, zostały narazie przerwane. Prace będą wznowione w połowie lipca tak, żeby na przyszłą sesję parla-

mentarną można było wnieść projekt odpowiedniego funduszu.

Byłby on oparty na wpływach, pochodzących z częściowego podniesienia opodatkowania podatku od lokali, wznastającego mniejszej co kwartał, nadto na podatku od nieruchomości, a także wprowadzeniu dodatku do podatku dochodowego od tych, którzy komornego nie płacą. (w)

Powazne szkody wyrzadzila burza

w województwie łódzkim

Łódź, 2. 6. (Tel. wł.) Ostatnia burza wyrzadziła w niektórych miejscowościach województwa łódzkiego bardzo powazne szkody.

Według nadesłanych raportów na terenie pow. Łaskiego grad zniszczył doszczętnie 400 morgów zboża. Straty sięgają 400.000 zł. Również w pow.

MYDŁO DO GOLENIA „TLEN“

zadowoli każdego: pieni się obficie, zmiękcza włos, ładnie pachnie i kosztuje tylko zł 1.20. Wystrzegaj się naśladownictw
nr 11 423

Niebezpieczeństwo jutra

W 1930 roku w Francji na półkach księgarskich ukazała się b. ciekawa książka pod tytułem: „Le danger aérien et l'avenir du pays”, pióra doskonałego fachowca i znawcy tego zagadnienia pułkownika Vauthier'a. Przedmowę krótką i bardzo jędrną napisał do tego dzieła znany bohater wojny światowej marszałek Lyautey, który stwierdza, że książka sięga do głębi tego zagadnienia, ujmując je nadzwyczaj przystępnie, a przedewszystkiem obnaża w całej prawdzie przewidywania niebezpieczeństwa powietrznego. Marszałek Lyautey nawołuje cały naród francuski, by wysilił się na przygotowanie racjonalnej, naukowo i praktycznie przemyślanej obrony przeciwlotniczej.

Książka składa się z trzech części, pierwsza pod tyt. „Niebezpieczeństwo powietrzne”, omawia środki napadu, promieni działania, cele napadów. Roztrząsa ataki lotnicze w przeszłości i wyciąga z nich wnioski na przyszłość. Pozatem charakteryzuje zasadniczo niebezpieczeństwo napadu powietrznego. Część druga pod nazwą „Przeciwlotnicza obrona kraju”, obejmuje ogólne wiadomości i wytyczne dla różnych służb, środki lotnictwa własnego, środki

obrony naziemnej, maskowanie, obronę czynną, bierną, organizację i działanie aparatu obronnego, skuteczność różnych środków obrony. Wreszcie część trzecia i ostatnia „Obrona kraju przeciwko napadom lotniczym”, ujmując niezmiernie ważne problemy i dotyczące jaknajszerszych warstw społeczeństwa. W części tej są omówione: zabezpieczenia miast przed lotnictwem przeciwnika, miasta przyszłości z punktu widzenia obrony i projekty realizacji zamierzeń. Część trzecia specjalnie musi zainteresować architektów i urbanistów polskich, bowiem omawia i podaje niezmiernie ciekawe wywody, projekty i przykłady.

Książka ta winna się znaleźć w ręku każdego oficera armii, policji, inżyniera i technika, w rękach tych, którym budownictwo miejskie i gospodarkę miast powierzono.

Dzieło to posiada wybitny charakter alarmu podawanego przez człowieka opanowanego, dobrze znającego swój fach, a widzącego niestety aż nazbyt jasno inercję nietylko społeczeństw w tej dziedzinie, ale nawet nieraz czynników odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ludności. Aka.

Następnie wiceprezes zarządu „Rozwoju”, p. inż. Godlewski, wygłosił referat, omawiający stosunek Żydów do bolszewizmu.

Obrady solwował przewodniczący zebrania p. dr. St. Celichowski, podkreślając konieczność prowadzenia pracy rozwojowej dla dobra Polski i całego narodu. Jednolita i celowa akcja obrony polskiego życia narodowego przed zalewem żydowskim, prowadzona przez szerokie warstwy społeczeństwa, musi stać się owocna. (k)

Samorząd miejski

„Gazeta Wągrowiecka” donosi, co następuje:

Drogą okólną, właściwą w dzisiejszych czasach, dochodzi nas wiadomość, że kandydat na stanowisko wiceburmistrza miasta w Wągrowcu, wybrany przez przygniatającą większość rady miejskiej p. Antoni Mroczkiewicz, nie został przez województwo zatwierdzony. Decyzją tą, po analogicznych wypadkach w Poznaniu, Inowrocławiu i t. d., biorąc dodatkowo pod uwagę warunki, w jakich zjemy, opinia publiczna nie jest zaskoczona, mimo — iż zatwierdzeniu tak zasłużonej i szanowanej powszechnie osoby, jaką jest w naszym środowisku społecznym p. Antoni Mroczkiewicz, nie stało — naszym zdaniem — na przeszkodzie. Jeśli jednak tak się stało, to, zn. usankcjonowana ma być zasada, że radcami miejskimi wzgl. zastępcami burmistrzów naszych miast mają być koniecznie nominacji z urzędu, a nie zasłużeni przedstawiciele większości społeczeństwa, to prostym i logicznym wnioskiem, jaki z tego stanu rzeczy wyciągnie opinia, będzie obojętność wobec gospodarki w samorządzie. W tym stanie rzeczy za gospodarkę nominowanych radców czy zastępców burmistrzów spada odpowiedzialność na inne czynniki i nie dziw, że do tej gospodarki opinia zaufania mieć nie będzie.

Narodowe Zrzeszenie Adwokatów

Narodowe żywiły w adwokatów stołecznej powołały do życia stowarzyszenie pod nazwą „Narodowe Zrzeszenie Adwokatów”.

Celem stowarzyszenia jest pogłębianie wśród swoich członków kultury narodowej, krzewienie wiedzy prawniczej, utrzymanie należytego poziomu etycznego wśród członków oraz szerzenie poszanowania prawa w społeczeństwie.

Do zarządu stowarzyszenia, pod przewodnictwem dziekana Rady Adwokackiej, posła na sejm z miasta stoł. Warszawy z listy narodowej Jana Nowodworskiego — wchodzi: Zygmunt Blenau, Józef Gembski, Marcell Kotkowski, Feliks Majorowicz, Czesław Mejro, Janusz Rabski, Jan-Optat Sokołowski, Marjan Tomasini.

Z gospodarki „sanacyjnej”

„Orędownik Wielkopolski” pisze: Ostatni zjazd Powstańców i Wojaków był wspaniałą manifestacją sprawności organizacyjnej byłych wojskowych, którzy mimo kreciej roboty „sanacji”, występującej pod różn. firmami, pracują coraz sprawniej. W celu czynienia wyłomu w szeregach Towarzystwa Powstańców i Wojaków utworzono za czasów „sanacji” w Poznaniu „Związek b. Uczestników Powstań Narodowych” Grupę Poznań. Mimo jak najdalej idącego poparcia sfer miarodajnych, mimo szeroko reklamowanych poświęceń sztandarów itd., wytkniętego celu nie osiągnięto. W sprawozdaniu na ostatnim walnym zebraniu Grupy Poznań b. prezes p. Niemojewski określił stan moralny i materialny grupy, przy przejęciu przez niego prezesury w marcu 1930 roku, jako nadzwyczaj krytyczny. Z 340 zapisanych członków opowiedziało się za pozostaniem w organizacji tylko 130. I rozpoczęła się sanacja tej sanacyjnej organizacji.

Pomiędzy innymi wystosowano pod datą 12 listopada 1930 r. odezwę „Do Szanownego Społeczeństwa, Zarząd Instytucji i Urzędów” z prośbą o pomoc dla bezrobotnych członków. Pisano w niej pomiędzy innymi: Dajcie na rzecz naszych nieszczęśliwych braci części odzieży i bielizny, dajcie żywności i opału, dajcie datki na zakup tych artykułów. Przyczynmy się, aby nadchodząca zima nie była dla nich straszna, rozweselmy im nadchodzące święta Bożego Narodzenia, dajmy im odczuć, że nie są w swej niedoli opuszczani i że

Kuracja domowa naturalną karlsbadzką wodą mineralną i prawdziwą karlsbadzką solą sprudlową działa lecząco i zapobiegawczo przy wszelkich schorzeniach żołądka i niedomogach trawienia. Zalecane przez lekarzy przy schorzeniach wątroby. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach. Tw 1542

z ufnością patrzeć mogą w Nowy Rok.“ Czułe na niedolę ludzką społeczeństwo poznańskie dało się nabrać. Prócz datków w żywności i odzieży zebrano gotówkę 666 zł — według zestawienia zarządu. Z tych pieniędzy wydatkowano 210,03 zł, a z tego bezrobotni, na których te pieniądze w myśl odezw za zwolnieniem policji zbierano, otrzymali aż 35 zł, słownie trzydzieści pięć złotych. W rozrachunku uwzględnia się wydatki na druki i okólniki 82 zł, portorja 46,70 zł, telegramy do Balachowicza, przewózki samochodowe itd.

Chcąc przekonać Lwów o postępie „myśli państwowej” w Poznaniu, zaprosili ci „zdobywcy Poznania”, jak o tem swego czasu przez radio głosił jeden z ich mówców, ośmiu lwowian. Na ich przyjęcie miano sumę 346,50 zł, wydano natomiast na przyjęcie ośmiu gości — znów według zestawienia zarządu — aż 746,15 zł, czyli pieniądze zebrane na głodujących bezrobotnych rozeszły się na wesolych libacjach. Na wydatki brak częściowo pokwitowań, względnie jako podkładki służył świstki papieru, słowem gospodarka „sanacyjna”. Mimo tego, że sprawy te ujawnione zostały na początku marca, nie nie słyszeliśmy o tem, by władze w tę sprawę wkroczyły. A jest to ich obowiązkiem, bowiem Miejski Urząd Bezpieczeństwa zezwolił na przeprowadzenie zbiórki na bezrobotnych, stemplując każdą listę składkową, winien się zatem tą sprawą zainteresować i w przyszłości nie dopuścić do podobnych rzeczy.

Obecnie na czele Zw. b. Uczestników Powstań Narodowych, Grupa Poznań, stoją pp. Andrzejewski jako prezes, dyr. Radja Poznańskiego p. Okoniewski i red. Zenon Kosidowski jako wiceprezesi.

„Sanacja” nie jest klasą ludności

Orzeczenie Sądu Okręgowego w Ostrowie

Dnia 20 maja w sądzie okręgowym w Ostrowie odbyła się rozprawa karna przeciwko czterem działaczom centrolewu za organizowanie i rozpowszechnianie afiszów na manifestacje centrolewu w Ostrowie w dniu 14. września 1930 r.

Wywód apelacyjny, który wniósł prokurator od uwalniającego wyroku pierwszej instancji, zarzucał im naruszenie par. 130 i 360 ust. 11 k. k., że rozpowszechniali afisze, w których było napisane, między innymi, „precz z dyktaturą, precz z „sanacją”, „sanacji” należy się przeciwstawić” itp. — a więc tem samym poduszczali do walk klasowych.

Po wywodach stron i przesłuchaniu świadka burmistrza Cegiełki, który jako przedstawiciel władzy policyjnej, zeznał, że tak starostwo jak i on nie wiedzieli, co z tem zrobić i że zezwolił na rozpowszechnianie tych ulotek, sąd zatwierdził wyrok uwalniający sądu grodzkiego. Koszta postępowania ponosi skarb państwa.

W motywacji ustnej wyroku sąd stwierdził, że brak jest przedmiotu przestępstwa, albowiem „sanacja” nie jest klasą ludności.

Niebywała plaga much

Piła, 3. 6. (Tel. wł.) Szczególna plaga nawiedziła miejscowość Trebitsch w dolinie Noteci. Ukazała się tam olbrzymia ilość much, t. zw. jednodniowych, które leżą miejscami w warstwach prawie metrowej grubości, a rozkładając się, zatrują powietrze. W Noteci nie można się kąpać, takie masy nieżywych much pływają po wodzie. Wskazówki zegara wieżowego kilkakrotnie musiano oczyszczać z much.

LINGUAPHONE INSTITUTE W POLSCE

Warszawa, Kredytowa 4

przypomina, że uczący się języków obcych metodą LINGUAPHONE, uprawnieni do udziału w konkursie na urządzone przez Instytut 3 bezpłatne podróże zagranicę, winni przelać swe karty uczestniczenia do dnia 15 czerwca 1931 r. Losowanie odbędzie się w obecności reagenta w dniu 22 czerwca b. r.

WAKACJE NA MORZU ŚRÓDZIEMNEM.

Wycieczki okrężne luksusowym okrętem „Conte Rosso” 18 500 ton.

I-sza Wycieczka od 9 do 25 lipca

Genua, Neapol, Syrakuzy, Trypolis, Ateny (Falero), Rodos, Korfu, Zara, Fiume, Brioni, Triest i Wenecja.

Na pokładzie okrętu festyny, bale, koncerty, kąpiele morskie w basenach, gry sportowe i różne rozrywki.

Ceny biletów okrętowych w klasie turystycznej od zł 700,—, w klasie pierwszej od zł 1 400,— Pw 11 643-55.149

Szczegółowych informacji udziela: LLOYD SABAUDO, Warszawa, ul. Świętokrzyska 25, Tel. 605-10 i 341-60

Członkowie „Strzelca” aresztowani za fałszerstwa i dezercję

Historję Zw. Strzeleckiego w Lublińcu opisuje katowicka „Polonia” w swej rubryce... kryminalnej: „Związek w Lublińcu został założony w r. 1927 i werbowanie członków odbywało się zapomocą bezpłatnych mundurów, czapek, kielbas, wódki i t. p. Dopóki kasę miejscową zapelniali subwencje i zebrania były „oblewane” należycie, dopóty wszystko było jako tako. Skoro subwencje się skończyły, czwórka „szlachetnej młodzieży” — Ciszek, Mika, Smolka i Ozimek, wpadła na pomysł założenia w Lublińcu małej mennicy państwowej i fabrykowała 2-złotówki i 50-fenigówki niem. Policja wszystkich właścicieli mennicy aresztowała i osadziła za kratami.

Brońmy się przed zażydzeniem!

Z walnego zebrania Zw. Samoobrony Społecznej „Rozwój”.

W salce św. Wojciecha odbyło się doroczne walne zebranie członków Towarzystwa Samoobrony Społecznej „Rozwój” w Poznaniu. Obrady zagał i przewodniczył im prezes zarządu „Rozwoju” p. adwokat dr. St. Celichowski. Mówca przedłożył imieniem zarządu sprawozdanie z czynności rocznej „Rozwoju”, którego praca w trudnych odbywa się warunkach, gdyż ciężki kryzys gospodarczy daje powód do atakowania ziem Zachodnich przez Żydów, zwłaszcza, że upadają pewne przedsiębiorstwa, lub też wystawione są na rynek nieruchomości. Kryzys gospodarczy zahamował również w całej pełni omawianą obszernie przed rokiem sprawę osadnictwa na kresach wschodnich, tembardziej, że była ona dopiero w stadium organizacyjnym. Obecnie osiedlanie rzemieślnika chrześcijańskiego na kresach musiałoby się odbywać ze szczególną ostrożnością. Dokuczliwe dla „Rozwoju”/trudności finansowe, wpływają bardzo hamując na bieg normalnej pracy. Jednak nie są to przyczyny dla którychby słabnąć miała działalność „Rozwoju”, oparta na przesłankach ideowych. Warunki obecne wykazują tembardziej, że „Rozwój” nietylko może, ale nawet musi istnieć. Jakkolwiek podjęcie poważniejszej pracy, wychodzącej

poza ramy biernego oporu, narazie napotyka na trudności, to jednak praca rozwojowa, polegająca na utrudnianiu osiedlania się w Wielkopolsce Żydów, piętnowania osób oddających im mieszkanie i nieruchomości i popierające Żydów w jakikolwiek inny sposób, wpływa bardzo silnie na kształtowanie się opinii. Praca „Rozwoju” rozwija się bez żadnej pomocy i subwencji, li tylko dobrą wolą, pracą i ofiarnością członków i sympatyków.

W roku bieżącym sprawozdawczym okazało się, że Żydzi zmienili w wielkiej mierze taktykę swego postępowania. Uciekli się oni do metod skrytych. Przybierają sobie niejednokrotnie usłużnych Polaków dla zamaskowania żydowskich placówek. Nawiązano też kontakt z młodzieżą, by ją wychować w duchu zrozumienia ważnej tej sprawy przez powołanie do życia hufca „młodych rozwojowców”. Ze znanych powodów wydawnictwo „Czarna Księga” nie mogła ukazywać się regularnie. Numer gwiazdkowy wydał własnym staraniem i nakładem członka zarządu p. Lexandrowicz.

Sprawozdanie kasowe przedłożył skarbnik p. Leon Kokot, a imieniem komisji rewizyjnej referował p. inż. Godlewski. Sprawozdanie z czynności hufca „Młodych Rozwojowców” przedłożył p. Ciesielski. Zarządowi udzielono pokwitowania. Ustępujących przez losowanie członków zarządu pp. dr. St. Celichowskiego, Wiśniewskiego, inż. Godlewskiego i red. Klawitera wybrano ponownie.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Katastrofalna fala utonięć

Znów 20 osób pochłonęły przeważnie nurty Wisły — Sporo kąpiących się zginęło w stawach i jeziorach

W żadnym bodaj roku woda nie pochłaniała tyle ofiar. Nie można już nawet mówić o sporadycznych wypadkach, bowiem serja utonięć rozrasta się z błyskawiczną szybkością, dochodząc do przerażających rozmiarów. Należałoby podjąć energiczną walkę z tem katastrofalnym niebezpieczeństwem, a przede wszystkim powinni ją rozpocząć rodzice i opiekuni, nie pozwalając powierzonym ich pieczy dzieciom oraz młodzieży kąpać się w niebezpiecznych miejscach.

Oto nowa serja ofiar epidemicznej nieostrożności. O tych tragicznych wypadkach otrzymujemy od naszego pomorskiego korespondenta (iks) poniższe informacje:

W Świeciu utopił się podczas kąpienia w Wiśle czterastoletni gimnazjalista Paweł Nelke; zwłok chłopca nie wydobyto dotychczas, mimo całodziennego szukania. N. kąpał się wraz z swymi kolegami w głównym korycie rzeki. — Pod Toruniem utonął, zażywając kąpiele w Wiśle, Wiesław Rozmysłowicz, uczeń klasy 7 gimnazjum im. Kopernika; pogrzeb nieszczęśliwego młodzieńca, rokującego najlepsze nadzieje, odbył się w poniedziałek. Robotnik Fr. Ruchwa z Grębocina również pod Toruniem, zajęty przy budowie nowego mostu na Wiśle, zauważył, że jedna z przepływających tratw jest rozerwana; chcąc o wypadku uprzedzić flisów, R. skoczył do wody wplaw w kierunku tratw; niestety krótko przed celem opuścił go siły, a niezauważony przez flisów, zginął w wirujących falach rzeki. — Pod Czarniewiczami robotnik Antoni Skubała, lat 20, który wpadł na głębię tuż przy brzegu; próby odszukania topielca były bez rezultatu. — Obok kępy Wiesława pod Toruniem utonął 17-letni uczeń murarski Bronisław Hoppe, którego porwał i poniósł szybki prąd. — Również w Wiśle utopił się siedmioletni Jan Kucharzewski z Torunia; zwłok dotychczas nie odnaleziono. — Pod Solcem padł ofiarą kąpiele 30-letni robotnik Kornakowski, pierwsza w tym roku ofiara Wisły na odcinku Solca.

W dolnej Brdzie utopił się trzyastoletni syn włościanina Ficka z Ro-

manowa, a dzień przedtem — siedmioletni synek robotnika Schulza w Koronowie; obaj chłopcy zażywali kąpiele.

W Siemianowskich Górach pod Kościerzyną poszedł podczas kąpienia na dno jeziora 11-letni Wacław Pstrąg. W Lunawach pod Tczewem utopił się również w jeziorze czeladnik stolarski Fr. Mucha; zwłoki jego wylowiono.

W PawłóWKu i Przyjaźni pod Chojnicami zginęli podczas kąpienia się w stawie pewien rzemieślnik oraz gospodarz Jan Ohnesorge. — W Płociczku pod Sepolnem też w stawie utopił się 25-letni gospodarz Ścisłowski, który się dopiero przed kilku dniami w P. okupił.

Nasz korespondent tczewski (d) donosi:

W niedzielę utonął niedaleko Gorzędzieja, podczas kąpienia 23-letni robotnik Bielecki zamieszkały w Tczewie przy ul. Wąskiej. Zwłoki topielca znaleziono jeszcze tego samego dnia. Śmierć podczas kąpienia poniósł w jeziorze Lubiszewskim czeladnik stolarski Franciszek Mucha zamieszkały w Suchostrzygach pow. Tczew. Podczas kąpiele nagle poszedł na dno, został jednak po upływie kilka minut wyciągnięty. Wysiłki przywołania go do życia były daremne, ponieważ zmarł na udar serca.

W dalszym ciągu otrzymujemy jeszcze wiadomości o utonięciach w Poznaniu. W Pudliskach (pow. gostyński) zginął w stawie podczas kąpiele 8-letni Stefan Walczak z Kokošew. Lekarz stwierdził śmierć wskutek udaru serca. — W tych dniach w pobliżu majątności Ostrowo Krzyckie w pow. inowrocławskim znaleziono odzież męską nad brzegiem Noteci. Następnego dnia wydobyto zwłoki, w których rozpoznano 24-letniego Franciszka Piotrowskiego pochodzącego z Bud Słodkowskich w pow. tureckim. Utonął on podczas kąpiele. — W Rudym Młynie (pow. obornicki) utonął podczas kąpiele w Wełnie 11-letnia Anna Gryll. — W Torzeńcu (pow. kępiński) podczas kąpiele w stawie uległ nagłemu atakowi serca 17-letni Antoni Jurga. (k)

Pochód burz

Po tropikalnych upalach — burze, grady i ulewa. — Są ofiary w ludziach i dobytku.

Nasz korespondent pomorski (skl) donosi:

W drugiej połowie maja panowały na Pomorzu bez przerwy niesłychane upały. Żar był tak dokuczliwy, że n. p. w ostatnim tygodniu skracano lekcje w zakładach naukowych, a liczne wypadki utopień podczas kąpienia się, to poważniejsze skutki owych niebywałych w obecnej porze upałów.

W związku z tem długotrwałym gorącym ciężkim burze nawiedziły w ostatnich dniach całe prawie Pomorze. Ulewy zamulały uprawne pola i niżej położone grunta, a na Kaszubach grad porobił w zbożu ogromne spustoszenia. W kilku miejscowościach powstały wskutek wyładowań elektrycznych pożary, wyrządzając znaczne szkody materialne.

Nie obyło się niestety i bez ofiar w ludziach; pod Szymbarkiem, jak już donosiliśmy, zabił piorun pewnego urzędnika policyjnego; w Kijewie pod Chełmem poniosła śmierć wskutek porażenia 2 robotników, mianowicie 20-letni Jan Murawski i 17-letni Albert Wagner, którzy pilnowali koni na pastwisku, z których 3 również zabił piorun. Wskutek opadów i burz temperatura obniżyła się znacznie.

KALENDARZYK

Środa, 3 czerwca 1931.

Słońce: wschód 3,36; — zachód 20,06; —

długość dnia 16 godz. 31 min.

Księżyc: wschód 23,35; — zachód 5,19; —

po pełni.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Środa, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana plus 14 st. C., pogodnie, wiatr południowo-zachodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 756 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 21 st. C., najniższa plus 11 st. C. Ilość opadu 14 mm.

Przepowiednia pogody na czwartek: Przy pogodzie pochmurnej dalsze ochłodzenie ze skłonnością do przelotnych opadów.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu Dział plus 0,84 m.

Kal. rzł.: Klotylda; jutro Boże Ciało. Kal. słow.: Bratumila; jutro Lutomił.

OSOBISTE

— * Srebrne gody małżeńskie obchodzą 3 bm. pp. Jan Olejniczak ze swą małżonką Antoniną, zam. przy ul. Jeżyckiej 50-52. Na intencję jubilatów odprawił mszę kapelan Owczarczak mszę św. w kaplicy szpitala miejskiego. Jubilatowi „Szczęść Boże“.

— * W państw. gimnazjum żeńskim im. gen. Zamoyskiej zdały egzamin dojrzałości następujące maturzystki pp.: Arciszewska Marja, Borchadtówna Janina, Chanecka Helena, Daabówna Alicja, Dolałkowska Elżbieta, Estkowska Irena, Fibakówna Melita, Flatauówna Aleksandra, Jaworska Marja, Kempina Zofja, Koperska Marja, Kowalska Helena, Koźlicka Marja, Laskowska Monika, Łukowska Janina, Nowosielska Krystyna, Piekarczykówna Janina, Preysońska Marja, Rozmowska Janina, Skórska Zofja, Suchodolska Marja, Swinarska Czesława, Szajnówna Marja, Szmidtówna Halina, Szurkówna Marja, Tabulska Halina, Talarczykówna Cecylja, Węgrzynowiczówna Stanisława, Wojcikówna Wiesława, Woźniakówna Blanka, Zakrzewska Eugenia.

— * Egzamin dojrzałości w państwowym gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu zdały następujący kandydat: Oddział A.: Adamczewski Włodzimierz, Broniarz Jarogniew, Busza Edmund, Drygas Przemysław, Fleszar Mieczysław, Frąckowiak Stanisław, Galczewski Ksawery, Jasiewicz Bronisław, Jasiewicz Romuald, Kaczmarek Bernard, Kwaśniewski Tadeusz, Lisiecki Henryk, Ławicki Stanisław, Michałowski Przemysław, Opłitz Eugeniusz, Schulz Marjan, Skoczylski Tadeusz, Sobczak Jan, Stelmachowski Lech, Szezepaniak Stefan, Szymański Leon, Zamiara Marjan, Oddział B.: Bogajewski Tadeusz, Dyczkowski Adam, Gustowski Zdzisław, Jerzykiewicz Zbigniew, Jeszke Witold, Kandulski Witold, Ligocki Alfred, Marciniak Włodzimierz, Marcinkowski Henryk, Mielcarek Eugeniusz, Muszkieta Karol, Osadziński Adam, Palczewski Stanisław, Radoński Antoni, Romarynowicz Szczesny, Smulkowski Janusz, Stawowiak Stanisław, Styller Zbigniew, Szukalski Marjan, Wojciechowski Aleksander.

— * Egzamin dojrzałości w gimn. im. Karola Marcinkowskiego zdały następujący kandydaci: Au Jan, Borowicz Zbigniew, Brandt Herbert, Bukowiecki Ignacy, Czerniejewski Marjan, Esterreich Gustaw, Gostomski Jan, Hauser Edmund, Hübner Stefan, Illasiewicz Tadeusz, Ke-

Prawidłowe trawienie i zdrowa krew osiąga się przez codzienne używanie po pół szklanki naturalnej wody gorzkiej „Franciszka - Józefa“. Zadać w aptekach i drogerjach. nw 11426

szycy Antoni, Klafkowski Alfons, Klekot Edmund, Krajewski Zbigniew, Kurkiewicz Jerzy, Mülhauser Paweł, Niklewski Bronisław, Nowak Feliks, Nowakowski Zygmunt, Nowicki Michał, Piechocki Jerzy, Pospiechil Jerzy, Szczepanowski Zbigniew, Trzciniński Tadeusz, Wiczorek Marjan, Wlazło Zygmunt, Wójcik Tadeusz.

W oddziale klasycznym: Bartoszewski Hieronim, Cieślewicz Jan, Dubas Zbigniew, Grodzicki Michał, Jezierski Artur, Karwowski Lech, Kasprzak Olech, Koehler Stanisław, Kurowski Jerzy, Laskowski Zbigniew, Moszczeński Władysław, Nowacki Roman, Sajdak Stefan, Sendys Krzysztof, Szczesny Konrad, Ulewski Jerzy, Weselik Witold, Wilk Leon, Wilkoński Przemysław.

ZYCIE SOKOLE

— * „Sokół“ Poznań III (Wilda). Zebranie plenarne odbędzie się dziś o godz. 20 u p. Zawadkowej.

— * „Sokół“ Poznań II. Jeżyca. W czwartek, 4 bm. zbiórka wszystkich druhow umundurowanych i nieumundurowanych o godz. 17 przed kościołem, celem wzięcia udziału w procesji Bożego Ciała.

— * „Sokół“ żeński gniazdo XVI Jeżyca. Miesięczne zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 11 bm. o godz. 20 w małej salce Domu P. K. E., ul. Słowackiego 19.

— * „Sokół“ gniazdo żeńskie XII Śródmieście. Zebranie plenarne odbędzie się w piątek, 5 bm. w salce posiedzeń przy św. Marcynie 65 o godz. 20.

— * „Sokół“ Winiary. Zebranie plenarne odbędzie się 6 czerwca o godz. 19,30 w szatni sokolej.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * Zebranie Kola ks. ks. Profesorów odbędzie się w piątek, 5 bm. o godz. 20 w gimn. Bergera. Na porządku obrad wykład ks. prof. Baranowskiego: „Współczesne problemy teologii moralnej“.

— * Poznańskie Kolo T. N. S. W. urzędują w piątek, 5 bm. o godz. 18,30 w Sem. Nauce. Męsk. zebranie poświęcone obniżce uposażeń o 18 proc. Referować będą pp.: E. Flis i dr. St. Frycz.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * Kąpielowe zarządzenia Miejskiego Urzędu Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego w Poznaniu. Wobec otwarcia sezonu kąpielowego oraz w celu zapobieżenia licznym nieszczęśliwym wypadkom utonięć, jakie w tym roku już miały miejsce. Miejski Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego w Poznaniu zwraca uwagę mieszkańców st. m. Poznania na rozporządzenie policyjne z dnia 7-go kwietnia 1926 r. w przedmiocie publicznych miejsc kąpielowych oraz dotyczące publicznych kąpiele wodnych i słonecznych według którego kąpanie się i pływanie w Warcie i Cybinie poza oficjalnie wyznaczonymi kąpielkami rzecznicznymi dozwolone jest tylko w miejscach policyjnie uznanych za dozwolone do kąpiele i jako takie odpowiednio oznaczonych. Ponadto przypomina M. U. B. i P. P., że uszkiełnienie i zanieczyszczenie miejsc przeznaczonych do kąpiele, przekraczanie ogrodzonych granic tychże, bieganie po brzegu bez odpowiedniego kostiumu oraz spacerowanie po sąsiednich łąkach i polach, jest surowo wzbronione. W kostiumach kąpielowych można przebywać jedynie na brzegach otwartych miejsc kąpielowych; oddalać się zaś wolno w głąb najwyżej na odległość 50 metrów, licząc od skraju wody. W miejscach otwartych (publicznych) można używać kąpiele słonecznych wyłącznie w kompletnych kostiumach kąpielowych i to w odległości nie większej ponad 50 metrów od skraju wody. — Winni przekroczenia tego przepisu ulegną grzywnie do wysokości 60 zł a w razie niemożności ściągnięcia odpowiedniej karze aresztu, przyczem zwraca się uwagę, że przestrzegania podanych przepisów dopinają organa policyjne a w szczególności posterunek wodny P. P., który na łódce motorowej wysłać będzie stałe patrole w celu przychwywania winnych. Równocześnie M. U. B. i P. P. podaje do publicznej wiadomości, że miejsce do pławienia koni wyznaczone zostało po prawej stronie Warty naprzeciw Przeladowni Miejskiej. Miejsce to jest ogrodzone i oznaczone tablicą z odpowiednim napisem.

— * Kolonje letnie dla działu szkolnej. Towarzystwo kolonij wakacyjnych i stacji sanitarnych „Stella“ donosi, że badanie lekarskie dzieci, które mają być wysłane w czasie wakacyjnym na kolonje letnie, przeprowadzi się w centralnej miejskiej sali gimnastycznej, ul. Długa 17. dla dziewcząt 10 bm, dla chłopców 11 bm. o godz. 16. Dzieci, które do badania lekarskiego w wspomnianym czasie nie przybędą, skreśli się z listy kandydatów na kolonje letnie. Zaznacza się, że dzieci poddające się badaniu lekarskiemu, muszą być na ciele i głowie czyste, mieć na sobie czystą bieliznę i odzież.

— * Sodalicja Pań Zawodu Kupieckiego. Z powodu uroczystej procesji farnej

16 kilometrów nad ziemią

Oryginalne zdjęcia z wyprawy prof. Picarda w stratosferę oraz ciekawy o niej artykuł przynosi ostatni (36) numer „Ilustracji Polskiej“. W tym samym numerze znajdują Czytelnicy zajmujący, bogato ilustrowany feljeton p. t.:

Jak mówili ostatni Piastowie

o najstarszych zabytkach języka polskiego, do których należy przybyły ostatnio do kraju „Psalterz Florjański“. Niemniej interesujący jest artykuł o dziwnych obyczajach szczepów Matjów na Węgrzech p. t.:

Czy to jeszcze Europa!

Uzupełnieniem pięknego numeru są aktualne zdjęcia z kraju i zagranicy, artykuły pomniejszych oraz zwykłe działy stałe.

(Największe i najtańsze pismo ilustrowane dla szerokiej kół publiczności. Pojedynczy egzemplarz tylko 45 groszy. Nabyć można u kolporterów ulicznych, w kioskach dworcowych „Ruchu“, w księgarniach oraz w agenturach naszych. Miesięczny abonament 1,50 zł, kwartalnie 4.— zł, bez kosztów przesyłki. — Egzemplarzy okazowych bezpłatnie należy żądać wprost od administracji: Poznań, św. Marcin 70).

Liczne pożary

Skutki burzy i nieostrożności.

W Gąsowie (pow. żniński) uderzył piorun w wiatrak p. Józefa Kranza, paląc go doszczętnie. Straty ocenia się na 11 tys. zł.

W Tuszkowie (pow. wyrzyski) zapalił piorun stodołę rolnika p. Józefa Swoińskiego. Spłonęła ona doszczętnie z zapasami zboża i narzędziami rolniczymi.

Z powodu wadliwego komina zapaliło się na strychu domu rolnika p. Marcina Worocha w Czerwonczynie (pow. poznański). Ogień stłumiono w zarodku.

W Dębnie (pow. mogileński) wskutek nieostrożności wybuchł ogień w zabudowaniach p. Emila Stracha.

Z dymem poszły stodoła, chlew i szopa wartości 21 tys. zł.

W Inowrocławiu spalił się dom mieszkalny wdowy p. Prackiej. Ponadto dotkliwie poszkodowani są lokatorzy pp. Magdalena Prusakowa i Roman Frankowski, którym spłonęły sprzęty domowe i bielizna.

W Mikorzynie (pow. kępiński) w zabudowaniach p. Stanisława Spiegela spaliła się stodoła, chlew, świnia, narzędzia rolnicze, zapasy słomy i siana. Straty wynoszą 16 tys. zł. Są poszlaki, że ogień powstał wskutek nieostrożności. (k)

Zapisz się na członka wspierającego T. C. L., roczna składka 12 zł, kwartalna 3 zł

Uśmiechy i rzeczywistość

„Orędownik Wielkopolski“ pisze:

Pełnem pogodnego uśmiechu było ogłoszone wczoraj na plenum posiedzenia klubu B. B. przemówienie nowego premiera Prystora. Zapewniał on, że pójdzie dalej torami swego poprzednika, tem więcej, że widzi już oznaki poprawy. Podkreślał przy tem p. Prystor, że „w walce z kryzysem gospodarczym czynnik solidarności gospodarczej wszystkich grup społecznych posiada znaczenie bez porównania większe, niż zarządzenia może i słuszne, lecz nowe, lecz wywołujące spory, tarcia i osłabiające tę solidarność społeczeństwa“.

Zaś Imć Pan Sławek jeździł na tem samem posiedzeniu na koniku konstytucyjnym, którego B. B. ujeżdża już od lat pięciu, lecz jakoś dalej ujechać nie może. Przy tem sławił jeszcze rysujący się blok jako ważną siłę, mówiąc „my, zespół ludzi skupionych w Bezpartyjnym Bloku“.

Uśmiecha się więc życie polityczne p. expremjerowi, zwłaszcza przed „ucieczką“ na „krótki odpoczynek“, — bo nie widzi, czy nie chce widzieć owoców sanacyjnej „pracy“. Uśmiecha się jego następcy nawet życie gospodarcze, które według komendy p. generała od przemysłu i handlu stanie „na baczność“ i któremu życiodajnych soków finansowych dostarczy p. Jan, brat p. Marszałka.

Tymczasem uśmiechy te uśmiechami, a twarda rzeczywistość, wobec której sanacja gwałtem zamyka oczy, spędza uśmiechy z ust wszystkich tych, co mają oczy otwarte — nawet wśród sanacji.

Jak wygląda ten „zespół ludzi skupionych w Bezpartyjnym Bloku“, na to dość charakterystyczne światło rzuca choćby Zjazd wojewódzki Ciszakowej N. P. R.-lewicy, który w niedzielę obradował w Poznaniu. Przytaczamy tu z przemówienia prezesa tej organizacji, co następuje:

„Ciężkie warunki gospodarcze, wielkie trudności na rynku pracy i zagrożone interesy świata pracy oraz mała ilość mandatów poselskich, nie sprzyjają spodziewanemu silnemu rozwojowi ruchu pracowniczego, na którego sztandarze wypisane jest hasło służby dla narodu i Państwa. Nie sprzyja temwięcej, że utworzona obecnie w Sejmie większość także głosami NPR-lewicy, opanowana jest w 80 proc. przez przedstawicieli kapitału, wstrzymując postulaty świata pracy, szczególnie NPR-lewicy, która liczyła na ich realizację po stworzeniu prorządowej większości. Dzieje się to dlatego, że posłowie partji postanowili zachować odrębność swej partji. Mówca oświadczył, że nie wolno utożsamiać NPR-lewicy z BB. Partja nie korzysta z żadnej pomocy kół i czynników rządowych i na-

wet napotyka na trudności w realizacji swych zadań programowych ze strony obozu, którego jednak nie zwalcza z pobudek ideowych“.

Niezadowolone, zawód gorzki — oto treść tego, co nurtuje t. zw. Ciszakowców. Więć wypierają się udziału w „zespole ludzi skupionych w Bezpartyjnym Bloku“, występują jawnie i otwarcie przeciw „czynnikowi solidarności wszystkich grup społecznych“, na którym opiera się cały „uśmiech“ p. Prystora. Wypierają się i występują, bo — nie poplaca już wśród szerokich kół oklaskiwania tego, co B. B. robi i każe. Od chwili wyborów wiele się zmieniło! To też Ciszakowcy mówią o „przebudowie organizacyjnej a także programowej“. Chcą „wyjść na szeroką platformę współdziałania ze wszystkimi ugrupowaniami robotniczymi“, — pod sztandarem „prawdopodobnie Narodowego Socjalizmu“, by „stać się do walki z zachłannością kapitalizmu“. Słuchajcie, „panowie obszarnicy“, którzy w Szamotułskim głosowaliście na B. B. z ezolowym kandydatem Ciszakiem!

Zacytujmy dalej ze sprawozdania, że „dyskusja rozwinęła się jedynie nad stosunkami politycznymi“, że „liczni mówcy nie szczędzili wyrazów ostrej krytyki metod wyborczych“ itp.

Mimo wszystko jest w zjeździe Ciszakowców coś, co zapewne wywoła pogodny „uśmiech“ ze strony sanacji. Wyślano mianowicie telegram do Piłsudskiego, który z triumfem podaje do publicznej wiadomości usługa P. A. T. „Ideologia“ zatem uratowania, — radujcie się sanatorzy, radujcie się pp. Radziwiłłowie i Szuldrzyńscy.

Nie nasz to naturalnie kłopot, że w tej ideologii „sztandar socjalistyczny“, któremu Ciszak służył wiernie za czasów zaborczych w Berlinie, łączy się z imieniem Piłsudskiego. Nie nasz kłopot, choćby z tego względu, że dla nas to nie jest żadną nowością. Niech nad tem głowi się „zespół ludzi skupionych w Bezpartyjnym Bloku“, jeżeli można mówić o „głowieniu się“ w tym wypadku, gdy ludzie wszystko robią tylko na rozkaz.

W każdym razie zjazd Ciszakowców w Poznaniu to rzeczywistość, która dziwnie trochę wygląda — poza tysiącami innych rzeczywistości — przy optymistycznych „uśmiechach“, w jakie obfitowało plenarne posiedzenie B. B. W. R. Plasterek z „telegramem holdowniczym“ nie zakryje bynajmniej bolączek i — kryzysu gospodarczego, z którego Ciszakowcy pragnęliby wybrnąć pod czerwonym sztandarem „walki klasowej“.

Święto Hallerczyków w Ostrowie

Ostrów, 2 czerwca.

Przyjazd gen. Józefa Hallera do Ostrowa spowodował tutaj ogromny ruch, miasto przybrało odświętną szalę, z domów powiewały flagi i chorągwie narodowe, oraz girlandy i napisy. Przez oba dni panowała słoneczna, upalna pogoda.

W sobotę pod wieczór stawił się komitet honorowy oraz liczna publiczność na powitanie przy wjeździe do miasta gen. Hallera. Krótko, po żołniersku powitał go prezes ostrowskiej Placówki p. Jankiewicz, wznosząc okrzyk na cześć wodza armji narodowej. Wśród okrzyków owacyjnych wsiadł następnie generał Haller w towarzysztwie ks. proboszcza Zamysłowskiego do powozu, i ruszył ku miastu. Za nim posuwał się duży korowód aut i powozek. Przy strzelnicy Młodzi O. W. P. samorzutnie wśród niezwykłych owacyj wypręgli konie od powozu i sami powieźli go na Rynek. Tu oczekiwali „błękitni żołnierze“, harcerze i harcerki, towarzystwa wojskowo-wychowawcze i tłumy publiczności. Powitał gen. Hallera z zapalem, imieniem organizacji i obywatelstwa p. apt. Mierzejewski, wspominając o niezapomnianych chwilach, jakie obywatelstwo ostrowskie przeżywało wiosną 1920 r. orzy przejeździe przez Ostrów Hallerczyków z Francji do Polski. Mówca zakończył okrzykiem na cześć gen. Hallera, który zgromadzeni podjęli gorąco. Dostojnemu gościowi wręcono wianuszek kwiatów. Na powitanie odpowiedział gen. Haller serdecznie i gorąco, i wniósł okrzyk na cześć Rzeczypospolitej.

Zkolei ruszył olbrzymi pochód z orkiestrą na czele na nowy cmentarz na groby poległych powstańców. Tu przemówił pięknie ks. prob. Zamysłowski, i uczcił pamięć poległych za Ojczyznę bohaterów poczem gen. Haller złożył u stóp pomnika piękny wieniec. Zakończono modlitwą za poległych.

Wieczorem o godz. 9 wydała Placówka na salach Domu Katolickiego raut na cześć generała Hallera. Koncertowała orkiestra kolejowa, a szereg pieśni nader udatnych wykonał chór męski „Echo“ pod kierownictwem p. prof. Kowalskiego. Udział gości był liczny. Nastroj był nader miły.

Nazajutrz, w niedzielę o g. 9 na Ryнку umundurowani uczestnicy uroczystości ustawili się sprawnie w czworobok. Ponadto stawiły się liczne rzesze sympatyków. O godz. 9.30 nadjechał gen. Haller, przyjął raport i przy dźwiękach hymnu narodowego przeszedł przed frontem organizacji. Następnie gen. Haller wygłosił przemówienie i udekorował odznaką „Miecze Hallerowskie“ z obywateli ks. prob. Zamysłowskiego, pp. dyr. Jana Nowickiego, aptekarza Mierzejewskiego, Wacława Wrobińskiego, Kazimierza Asta i cały szereg b. Hallerczyków. W czasie dekorowania szeregi stały na baczność, a orkiestra grała „Mazurka Dąbrowskiego“. Następnie odbyła się defilada Hallerczyków i towarzystw wojskowo-wychowawczych. Licznie przybyli „błękitni żołnierze“ z 3 sztandarami, dobrze prezentował się „Sokół“ aż z 15 sztandarami, Tow. Powstańców i Wojaków z 9 sztandarami, Bractwo Kurkowe, Podoficerowie Rezerwy, Straż Pożarna, Harcerze i inni. Publiczność gorącymi oklaskami

przyjmowała defilujące oddziały. Defiladę prowadził p. por. rez. Myk, a odbierał ją gen. Haller.

O godz. 10.30 odbyło się w kościele uroczyste nabożeństwo. Mszę św. celebrował ks. prob. Zamysłowski, a okolicznościowe kazanie wygłosił ks. wik. Sterczewski. Podczas nabożeństwa śpiewał chór kościelny pod kierownictwem p. org. Ossowskiego. Na zakończenie odśpiewano wspólnie hymn „Boże coś Polskę“.

Z kościoła udano się na salę obrad do Domu Katolickiego. Wielka sala zapelniona się po brzegi. Wchodzącego gen. Hallera powitano burzą oklasków. Uroczyste posiedzenie zajął prezes placówki p. Jankiewicz i oddał dalsze przewodnictwo p. pułk. Thielowi z Doruchowa. Zkolei p. dyr. Majewski przedstawił w zwięzłym szkicu historję pierwszej niezależnej, samodzielnej, narodowej armji polskiej we Francji, armji błękitnej pod naczelnym dowództwem gen. Hallera. Podniósł zarazem zasługi, jakie położył dla jej powstania Polski Komitet Narodowy w Paryżu z Romanem Dmowskim na czele, oraz z Ign. Paderewskim i zakończył okrzykiem na cześć gen. Józefa Hallera. P. sekretarz Adamczak wygłosił obszernie sprawozdanie z 10-letniej działalności Związku Hallerczyków w Ostrowie. Zyczenia złożył potem Placówka prezydujący p. pułk. Thiel i delegat Zw. Hallerczyków z Poznania p. Oldziejewski. Gen. Haller w gorącym, żywo oklaskiwanym przemówieniu przedstawił zasadniczą różnicę, jaka istnieje między państwowcami i narodowcami i uwypuklił tezy, wypływające z myśli narodowej. Silne przemówienie swe zakończył gen. Haller okrzykiem na cześć Polski i narodu polskiego. Podniósł zebranie zakończono odśpiewaniem „Roty“.

O godz. 2 w Hotelu Polskim odbył się wspólny obiad, poczem koncert w nowym ogrodzie Bractwa Kurkowego. Wszędzie sprawiano gen. Hallerowi serdeczne owoacje. Około godz. 8 wiecz. miły gość udał się w drogę powrotną. — Święto Hallerczyków w Ostrowie było dobrze zorganizowane i miało przebieg niezwykle podniosły.

Hallerczycy na przyjęcie Paderewskiego

W związku z przyjazdem do Poznania w pierwszych dniach lipca b. r. Ignacego Paderewskiego i innych wysoko postawionych oficjalnych reprezentantów Stanów Zjednoczonych i społeczeństwa polskiego w Ameryce, hallerczycy przygotowują w Poznaniu szereg imprez. W dniu 5 lipca b. r. Towarzystwo Wydawnicze Polskiej Armji Błękitnej urządza swój pierwszy roczny walny zjazd, połączony z referatami historyczno-wojskowymi. Referaty wygłoszą pp. pułk. dr. Izidor Modelski, prof. dr. Bohdan Winiarski, Józef Sierociński i ppłk. Marjan Dienstl-Dabrowa. T-wo Wydawnicze zaprasza na zjazd swych członków oraz hallerczyków z placówek i Chorągwi hallerowskich całego kraju, jak również sympatyków. Przybyli do Poznania umundurowani hallerczycy wezmą też udział w uroczystościach ogólnopoznańskich.

W dniach 3 — 6 lipca b. r. Towarzystwo Wydawnicze urządzi oprócz tego pierwszą w Polsce Wystawę Pamiątek Armji Błękitnej, połączoną z wystawą obrazów artysty-malarza Leona Wróblewskiego, przedstawiających poszczególne epizody walk Powstania Wielkopolskiego. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego P. A. B. powołał do życia specjalny Komitet Wystawowy, na czele którego stoi p. Stanisław Moskałowski, b. wojewoda lubelski i b. dyrektor Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki 1930 roku w Poznaniu. W sprawie Wystawy Pamiątek Armji Błękitnej Tow. Wydawnicze wydało odezwę, podpisaną także przez Zarząd Główny Zw. Hall. Całokształt kwestyj, wiążących się z udziałem hallerczyków w przyjęciu Paderewskiego, był omawiany na kwartalnym Zjeździe Zw. Hall. w dniu 24 maja b. r. w Grochowach, gdzie postanowiono przez wszystkich delegatów wzięcie jaknajliczniejszego i jaknajokazalszego udziału w przyjęciu Paderewskiego i znajdujących się w tymże czasie gości z Ameryki.

Paderewski zwiedzi wystawę, a część gości polsko-amerykańskich weźmie też najprawdopodobniej udział w Zjeździe Towarzystwa Wydawniczego P. A. B.

Wynik wyborów municypalnych w Hiszpanji

Madryt, 3. 6. (Tel. wł.) Ministerstwo spraw wewnętrznych ogłasza ogólne wyniki wyborów municypalnych koalicja republikańsko - socjalistyczna uzyskała 1645 mandatów, prawica republikańska — 757, monarchiści — 201, radykałowie społeczni — 301, autonomistyczna unja republikańska — 461, katolicy — 47, niezależni — 354, inne stronnictwa republikańskie uzyskały w sumie 823 mandaty.

Swa — wolne miasto Gdańsk

Gdańsk do Ligi Narodów: Babelu, powiedz temu panu, żeby stał spokojnie, kiedy mu w nos dmucham!

odbędzie się miesięczne nabożeństwo w niedzielę, 7 bm. o godz. 8 w kaplicy św. Józefa. — Zebranie miesięczne, jak zwykle w poniedziałek, 8 bm. o godz. 19 w sali Biblioteki Uniwersyteckiej.

— **Sodalitacja Marjańska uczenie Państwowej Uczelni im. Dąbrowski w Poznaniu** urzędza w niedzielę, 14 bm. o godz. 11 przed południem obchód dziesięciolecia swego w auli szkoły.

— **Dyrekcja Ogrodu Zoologicznego** postanowiła obniżyć wstępne w święto Bożego Ciała, 4 bm. na 50 gr od osoby. Dzieci od 2 do 10 lat i wojskowi bez szarych placów tylko 25 gr. Uwagę zwracają 4 młode tygrysy, które dorastają już na spore kociaki. Za osobną opłatą po 20 gr od osoby można je każdego dnia oglądać. Bilety na oglądanie tygrysów sprzedaje kasa przy wejściu do zwierzyńca.

— **Bracia Kurkowił** Celem gremjalnego wzięcia udziału w tegorocznej procesji Bożego Ciała przy kościele Farnym, naznacza się zbiórki na niedzielę, 7 bm. punktualnie o godz. 8,15 w mundurach i z bronią na dziedzińcu wojewódzkim.

— **Państwowa Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa w Poznaniu** rozpoczęła zapisy na oddziały ślusarski, stolarski i elektrotechniczny kandydatów w wieku 14—16 lat z ukończoną szkołą powszechną lub przynajmniej 3 klasami szkoły średniej. Egzamin wstępny odbędzie się dnia 20 czerwca br. o godz. 8,30. Blizszych szczegółów udziela biuro przy ul. Berge-ra 5, pokój 9, codziennie od godz. 10—14.

— **Powietrzny szlakiem do Sandomierza.** Dziś rano o godz. 7,50 startowali z lotniska cywilnego w Ławicy na awjonecie R. W. D. 4 delegaci Aeroklubu Poznańskiego, udając się drogą powietrzną do Sandomierza. Odbędzie się tam uroczyste poświęcenie lądowiska lotniczego. Pilotuje p. Edmund Hołodyński. (k.)

PODZIĘKOWANIA

— **Polski Czerwony Krzyż** składa również serdeczne podziękowanie za życzliwą współpracę, udzieloną łaskawie w czasie „Tygodnia Propagandy P. C. K.” firmom: H. Cegielski, Jaworski, Lewandowski, Lisiecki, W. Nowakowski i Synowie, „Telefunken”, Ka-De-Ila, Browarom Hugi-gera, Krotoszyńskiemu i Kobylepolskiemu.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Koszty utrzymania** w miesiącu maju wzrosły według obliczeń Wojewódzkiej Komisji dla badania cen o 0,05 proc.

— **W konkursie wystawy sklepowych nagrody** otrzymały następujące firmy: Ks. Gadebusch, drogerja, ul. Nowa 7 — I. nagroda Zw. Drogerzystów oraz dyplom uznania Z. O. P. P.; W. Józwiak, drogerja, Wrocławska 38 — II nagroda Zw. Drogerzystów oraz list pochwalny Z. O. P. P.; Br. Machalla, drogerja, 27 Grudnia 2 — III nagroda Zw. Drogerzystów oraz list pochwalny Z. O. P. P.; Szubert i Adameczewski, biawaty, jedwabie, Stary Rynek 85 — dyplom uznania Z. O. P. P. oraz nagroda firmy Gustaw Molenda i Syn; Kazimierz Bogajewski, konfekcja męska, Stary Rynek 77 — dyplom uznania Z. O. P. P. oraz nagroda firmy G. Molenda i Syn; Stanisław Schulz, magazyn towarów krótkich, Stary Rynek 80-82 — list pochwalny Z. O. P. P.; Henryk Weynerowski, fabryka obuwia „Leo”, 27 Grudnia 3 — dyplom uznania Z. O. P. P. oraz nagroda firmy „Goplana”; B. Jobczyński i A. Strzyżowski „Radjolektor”, zakłady radiotechniczne, ul. Fr. Ratajczaka 33 — dyplom uznania Z. O. P. P. oraz nagroda firmy W. Tomaszewski i Ska. Listy pochwalne Z. O. P. P. otrzymały następujące firmy: Henryk Głowacki drogerja pod Aniołem, ul. Marsz. Focha 51; Stefan Porawski, drogerja Uniwersum, ul. Fr. Ratajczaka 38; Mieczysław Malinowski, konfekcja damska, Stary Rynek 57; Bolesław Górski, pończochy, trykotaż, bielizna, pl. Wolności 3; Nikodem Potocki, artykuły męskie, pl. Wolności 10; Les Succrs d'Al-berth Godde, Bedin et Cie A. G. B., ulica Gwarna 18; Jarosław Rozmarnowicz, o-buwie, Stary Rynek 93; Wiktor Czysz, wy-roby skórzane, pl. Wolności 5, ul. Szkol-na 11; Warszawska Spółka Myśliwska, oddział w Poznaniu, ul. Gwarna 12; Ber-nard Rohowski, Poznańska Centrala Ma-szyn, ul. 3 Maja 5. — W. Szulc, właśc. Sta-nisław Szulc, złotnik i jubiler, pl. Wolno-ści 5; Antoni Golubski, sprzęty domowe, ul. Marsz. Focha 41; K. Koczorowski i M. Borowicz, Centralny Dom Tapet, ulica Gwarna 19; Antoni Rose, właśc. Walerjan Chrzanowski, ul. Nowa 7-8; „Par”, Pol-ska Agencja Reklam, właśc. K. Krajna, Al. Marcinkowskiego 11.

— **Z targu.** Dnia 3 b. m. na placu Sapiżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3,60—4,00 zł; masła mleczarskiego 4,40—4,80 zł; twarogu 0,80—1,20 zł; mendel jaj 1,50—1,60 zł; litr śmietany 1,60—2,00 zł; litr mleka pełnego 28—30 gr; za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 2,00 do

2,20 zł; słoniny wędzonej 2,40—2,80 zł; wieprzowiny 1,80—2,00 zł; wołowiny 1,60 do 2,80 zł; cielęciny 1,20—2,80 zł; skopowiny 2,00—2,60 zł; koziny 1,40—1,60 zł; smalec 2,00—2,60 zł; za drób: 1 para kurczak 3,00—4,50 złotych; kura 3,50 do 6,00 zł; perlica 3,00—4,00 zł; kaczka 4,00 do 6,00 zł; gęś 8,00—11,00 zł; para gołębi 1,80—2,00 zł; królik 3—4 zł; indyk 8,00 do 10 zł; za ryby: 1 kg. karpia 3,60—4,60 zł; lina 2,80—3,20 zł; okonia 2,00—2,40 zł; ka-rasia 2,30—3 zł; białych ryb 1,00—2,00 zł; 1 kg. węgorza 3,20—4,00 zł; 1 kg. sandacza 6,00—6,40 zł; 1 kg. leszcza 3,00 zł; 1 kg. suma 4,00 zł; 1 kg. szczupaka 3,60—4,40 zł. Za ryby śnięte płacono 60—80 gr mniej. Płacono za jarzyny: 1 kg ziemniaków 10—12 groszy; 50 kilogramów złotych 4,50 do 5,00 zł; 1 kg. marchwi 60 gr; buraków 20—30 gr; cebuli 0,70—1,00 zł; szpinaku 60—70 gr; jarmużu 40—50 gr; pie-truszkę 1,60—2,00 zł; bobu 1,20 złotych; pe-czek rzodkiewek 10—15 gr; główka ziele-nej sałaty 10—20 gr. Za owoce: 1 kg. ja-blek 1,80—3,60 zł; rabarberu 25—40 gr; wiązka młodej kalarepy 0,45 zł; 1 ogó-rek 0,80—1,20 zł; 1 kg. szparagów 0,50—1,20 zł; 1 kg. piestrzyc 0,60—0,80 zł; 1 kala-fior 0,30—1,20 zł; wiązka młodej mar-chewki 40—60 gr. — Ruch ożywiony. Ma-sło tańsze, jaja podrożały. Z ryb liny znacznie spadły w cenie. (hu.)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Zderzenia samochodów.** Na ul. św. Józefa narożnik ul. Romana Szymańskiego zderzył się samochód PZ. 48 191 z samochodem ciężarowym PZ 43 918. U samochodu osobowego uszkodzony został podczas zderzenia blotnik. — Przy zbie-gu ulic Fr. Ratajczaka i 27 Grudnia zde-rzyły się samochody PZ 11 472 i PZ 45 162. Oba pojazdy zostały lekko uszkodzone. (z.)

— **Skutki bójk.** Na Rynku Śródec-kim powstała bójka pomiędzy kilku osob-nikami. Podczas zajścia pobito dotkliwie łaską po głowie p. Romana Mroczkowskiego (Rynek Śródecki 9). Również po-wstała krwawa bójka na ulicy Górczyń-skiej między Józefem Woźniakiem (Gór-czyńska 21) i Leonem Nowakiem (Sielska 46). W toku bójki Woźniak pokłuty zo-stał nożem kilkakrotnie w rękę, w łopatkę i głowę. W obu wypadkach interwenjowa-ło pogotowie ratunkowe. (z.)

— **Śmiertelnym porażeniu prądem elektrycznym** uległ w sobotę czeladnik rzeźniczy Sylwester Szczepański z Ostro-wa, pracujący u mistrza rzeźniczego p. Klemensa Maciejewskiego. Sp. Szczepań-ski sam zawiął, manipulując przy tablicy rozdzielczej, na której znajdowały się niez izolowane przewody. Władze wdroży-ły w tej sprawie dochodzenia. (k.)

— **Samobójstwo w lesie.** W lesie du-rowskim (pow. wagrowiecki) powiesił się na drzewie 57-letni Herman Kurzwag z Kopaszyna. Przyczyną samobójstwa nie ustalono. Tragicznie zmarły był umysło-wo chory. (k.)

— **Złamał nogę podczas pościgu.** — Podczas pościgu na ul. Górczyńskiej u-padł i złamał nogę niejaki Jan Nowak, którego opatrzyło pogotowie ratunkowe i przewiezło do szpitala miejskiego. (k.)

— **Wypadki samochodowe.** Na szosie między Wolkowem a Inowrocławiem samochód PZ 44 580, kierowany przez p. Mieczysława Stasiaka z Witkowa (pow. gnieźnieński), najechał na drzewo i uszko-dził się poważnie. Powodem wypadku był niespodziewany defekt w kierownicy. — Kierowca wyzwał z wypadku bez szwan-ku. — Na Podwalu w Bydgoszczy, auto-bus PZ 44 401, kierowany przez szofera p. Michała Rzepiec, zderzył się z dorożką sa-mochodową PZ 43 233, kierowaną przez szofera p. Władysława Lesińskiego. Oba pojazdy legły poważnie uszkodzone. Wypadku w ludziach nie było. — W Bydgoszczy na ul. Gdańskiej samochód PZ 48 288, kierowany przez szofera p. Edmun-da Balcera najechał 7-letnią Halinę Mi-lanowską z Bydgoszczy, kalecząc ją na czole. Również w Bydgoszczy na ul. To-ruńskiej samochód kierowany przez inż. p. Tadeusza Urbana najechał na 3-letniego Stanisława Janika. P. Urban nie posiada prawa prowadzenia samochodu. (k.)

— **Pożar.** Nad Gąsawą przeszła bu-rza z gradem, wyrządzając w polu wiel-kie szkody. Piorun uderzył w wiatrak młynarski p. Józefa Kratza w Gąsawie. Wiatrak spalił się doszczętnie. Straty są dość znaczne, wynoszą około 8 tys. zł, ponie-waż w wiatraku znajdowała się więk-sza ilość zboża.

— **Śmierć od pioruna.** Piorun ude-rzył w Edmunda Mnichowskiego, lat 34 z Szelejewa, raniąc go bardzo ciężko. Za-stosowane natychmiast środki ratownicze nie dały rezultatu, gdyż Mnichowski po 4 godzinach zmarł. W Oówiece uderzył piorun w mieszkanie p. Bukry, demolując częściowo mieszkanie.

— **Piorun zabił policjanta.** Posterun-kowy policji Aleks. Lais z Szymborka pod Kartuzami jechał podczas burzy rowerem

do pobliskiej wsi, gdzie wskutek gromu powstał pożar; w Laisa, który ujechał za-ledwie kilkadziesiąt kroków, uderzył pior-un i zabił go na miejscu. (x.)

— **Zbrodnia.** Przed dwoma tygod-niami zaginęła bez śladu małoletnia Ma-rija Wiśniewska z Janowa pod Chelmnem, dochodzenia policyjne również nie dały żadnego rezultatu. Ub. soboty znaleziono w lesie obok stacji kolejowej Dąbrowa Chelmińska strasznie zmasakrowane zwłoki dziewczęcia, które padło ofiarą zwyrodnialca. Policja wdrożyła śledz-two. (x.)

KRONIKA POLICYJNA

— **Kradzieże i włamania.** Kronika policyjna z ostatniego dnia notuje 22 kra-dzieże i włamania, dokonane na terenie naszego miasta. Przy ul. Marcelgo Mot-tego 2 włamano się do mieszkania p. Zo-fji Projkowskiej. Lupem złodziej padły biżuterje i odzież większej wartości. — Z marynarki pozostawionej na wozie przy ul. Czajkiej przez p. Antoniego Kaczmars-ka z Golusek (pow. poznański) skradzio-no portfel, w którym znajdowało się świa-dectwo przemysłowe na rok 1930, weksel na 250 zł z podpisem p. Michała Pospiesz-nego, weksel na 500 zł z podpisem p. Jana Anioły z Chomeć, kwit na 250 zł, wy-stawiony przez p. Jana Glinkowskiego i inne przedmioty wartości 1250 zł. — Z mieszkania p. Leona Szkudlarskiego przy ul. Wenecjańskiej skradziono meble, war-tości około 1500 zł, które znajdowały się w pokoju stołowym. W sprawie tej nie-wyjaśnionej kradzieży prowadzi się jesz-cze dochodzenia. — W poczekalni 4-tej kl. na poznańskim dworcu osobowym okra-dziono Janika Urbajtka z Pacanowa (po-wiat stopnicki). Urbajtka skradziono portfel z weksłami, rachunkami i wycią-giem z ksiąg ludności. (z.)

— **Kradzieże z włamaniem.** Przy Drodze Urbanowskiej 22 włamano się do mieszkania p. Kazimierza Nawrockiego i skradziono różne części samochodowe wartości 700 zł. — Przy ul. Słowackiego nr. 36 włamano się do mieszkania p. Joa-ny Sommerowej i skradziono ubranie mę-skie. (z.)

— **Za porozumiewanie się z więźnia-mi** w areszcie sądowo-karnym przy ulicy Młyńskiej przytrzymał Jakóba Ignatio-wicza (Bosa 18). (z.)

— **Zaginęła służąca.** Od kilku dni znikła 21-letnia Stanisława Pieprzyków-na, rodem z Piotrkowa, pracująca u p. Ro-mana Musielewicz przy St. Rynku 1. — Wszczęto poszukiwania zaginionej przy pomocy policji. (z.)

— **Wykroczenia samochodowe i do-rożkarskie w maju.** Kronika policyjna notuje ich ogółem 386. Są to następujące wykroczenia: nieoświetlenie pojazdów — 74; nieczytelne znaki rejestracyjne — 5; zbyt szybka jazda i wyprzedzanie innych — 16; nadmierne dymienie — 34; niewska-zywanie kierunku jazdy — 16; zbyt nie-przepełnienie autobusów pasażerami i nieprzestrzeganie rozkładów — 5; jazda i zatrzymywanie się „pod włos” oraz tamo-wanie ruchu — 135; nieposiadanie upra-wnienia jazdy, oraz dowodów rejestracyj-nych — 28; nieposiadanie przepisowych czapek z numerami i jazdę z pasażerami z podniesioną chorągiewką — 9; nieposia-danie firmy względnie tabliczki z nazwi-skim właściciela — 10; zderzenie sa-mochodów, niedawanie sygnałów itd. — 8; najechanie ludzi — 6; niezatrzymywanie się przy przystanku tramwajowym w chwili wsiadania i wysiadania publiczno-ści — 7 i za palenie tytoniu przy sterze podczas jazdy — 35. (k.)

KRONIKA SĄDOWA

— **Echa wyborów do Senatu.** Przed sądem okręgowym w Grudziądzu odpo-wiadał niejaki Hoffmann August za wy-muszanie na swych robotnikach, ażeby ci głosowali na listę niemiecką w dniu wy-borów do Senatu. W rozprawie sądowej wykazało się ponadto, że oskarżony na-kłaniał pewną robotnicę do niezgodnego z prawdą zeznania. Niejaką Zakiewiczow-ą namawiał syn oskarżonego, aby przed sądem zeznała, że on, a nie ojciec, dopu-szczał się wymuszania, gdyż jako ma-łoletni nie podlegałby karze. Sąd skazał Hoffmanna (ojca) na sześć miesięcy wię-zienia (x.)

JARMARKI

— **Kozłmin.** Jarmark na konie i by-dło odbędzie się 11 bm.

Z WIELKOPOLSKI

— **Oborniki.** (Kradzież rowerów.) W tych dniach skradziono tu rower damski ze szkodą p. Walerji Kofczakówny. W przeprowadzonych dochodzeniach sprac-ę kradzieży ujawniono w osobie Stefana Kaczmarka ze Słonaw, któremu też ode-brano rower. (k.)

— **Gniezno.** (Włamanie do oberży.) W jednej z ostatnich nocy włamano się do oberży p. Władysława Średzińskiego w Owieczkach. Złodzieje zabrali 15 butelek wódki, cygara, papierosy, artykuły spo-żywcze oraz obrusy wartości kilkuset zło-tych. (k.)

„Obrona Jasnej Góry”

W sobotę i w niedzielę cały niewąt-pliwie Poznań popieszy na boisko „Sokoła”, aby podziwiać niecodzienne widowisko, fragment z nieśmiertelnej trylogii Henryka Sienkiewicza „Obronę Jasnej Góry”. Ujrzymy tam wierny

obraz oblężenia twierdzy przez Szwed-ów, wedle starej strategii wojennej, bohaterskie zmaganie się garstki o-bronców z wrażą przemocą najeźdźcy z północy. Widowisko sobotnie i nie-dzielne zgoutuje widzom moc emocyj, pozostawiając niezatarte wrażenia. U-dział biorą wszystkie rodzaje broni, kilka orkiestr wojskowych; dużym na-kładem kosztów sporządzono specjalne dekoracje i kostjomy. Boisko ze wszystkich stron oświetlone będzie re-flektorami. Blizsze szczegóły podają a-fisze. Ceny wstępu, mimo kolosalnych kosztów, są bardzo przystępne.

Na popołudniowe niedzielne przed-stawienie „Obrony Jasnej Góry”, za-powiedziało przyjazd wiele wycieczek z prowincji. Dotychczas zgłosiły się wycieczki z Leszna, Gniezna, Jarocina, Pleszewa, Ostrowa i Krotoszyna. Przy-jężdżającym udzielią informacji na dworcu przedstawiciele komitetu orga-nizacyjnego imprezy.

Dziś odczyt

„Cuda w Lourdes”.

W ostatniej chwili przypominamy dzisiejszy odczyt znakomitej prele-gentki M. H. Szpyrkówny p. t. „Cuda w Lourdes”. Odczyt urządza się stara-niem Tow. Pań Miłosierdzia św. Win-centego a Paulo par. świętomarciń-skiej. Czysty dochód przeznaczony na najbiedniejszych. Bilety w cenie zł. 2, 1, oraz dla młodzieży szkolnej i akade-mickiej 50 gr. do nabycia wieczorem przy wejściu na salę Domu Rzemieś-niczego przy ul. Fr. Ratajczaka. Kasa otwarta od godz. 19, początek odczytu o godzinie 20-tej.

Bez posagu ożenić się nie mogę

Z kancelarii Teatru Polskiego otrzymu-jemy następujący komunikat:

Dziś, we środę, odegrana będzie po raz pierwszy bezpretensjonalna i sympatyczna lekka komedia Stefana Zagona „Bez posa-gu ożenić się nie mogę”.

Letnia ta premiera posiada dużo humo-ru, pogody i niefrasobliwej wesołości. Za-bawne typy studenckie i wesołe figle mło-dzieży, która jest wszechwładnym bohaterem komedijki, czynią ją miłą i interesu-jącą.

Obsadę stanowią doborowe siły zespołu Teatru Polskiego z pp. Sarnecka, Zarebiń-ska, Godlewskim, Biesiadeckim, Czajkow-skim, Noskowskim, Piotrowskim i Przy-stańskim w rolach głównych.

W czwartek po raz drugi „Bez posagu ożenić się nie mogę”.

Dziś Wielki Festyn baletowy w parku Wilsona

Dyrekcja Teatru Wielkiego aranżuje dziś 3 czerwca, w barwnym świetle reflek-torów wielki balet z udziałem 120 osób z wszystkimi solistkami i solistami z udział-kiem całej orkiestry operowej ciesząc się nadzwyczajnym powodzeniem „Miljony Arlekina” oraz druga „Rapsodia Liszta”. Bilety wejścia na miejsca siedzące od 1,50 do 3 zł.

Bilety na miejsca siedzące uprawniają do zwiedzenia wspaniałej palmiarni, w któ-rej mieści się przepiękna wystawa angiel-skich pelargonji. Równocześnie zakwitły okazy cennych storczyków, klomby w pa-рку otrzymały świeżą szatę kwiecistą, bę-dzie to naprawdę wieczór czarujący. Przed-sprzedaż biletów w kasie Teatru Polskiego. W razie niepogody bilety ważne na „Księżną Cyrkówkę” w Teatrze Wielkim.

Teatr Wielki

DZIŚ — „Miljony Arlekina” i „II. Raps-o-dja Liszta” (w Parku Wilsona). W ra-zie niepogody — „Księżna Cyrkówka” w Teatrze Wielkim.

Czwartek, 4. 6. „Cyrułik Sewilski, Gość występ Ady Sari.
Piątek, 5. 6. „Hrabina”.
Sobota, 6. 6. „Księżna Cyrkówka”.
Niedziela, 7. 6. „Cyrułik sewilski”.
Poniedziałek, 8. 6. „Księżna Cyrkówka”.

Teatr Polski

DZIŚ — „Bez posagu ożenić się nie mo-gę”. (Premjera).

Czwartek, 4. 6. „Bez posagu ożenić się nie mogą”.
Piątek, 5. 6. „Złobycie twierdzy”.
Sobota, 6. 6. „Bez posagu ożenić się nie mogą”.
Niedziela, 7. 6. „Zdobycie twierdzy”.
Poniedziałek, 8. 6. „Bez posagu ożenić się nie mogą”.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Biała gwardja”. — Występ moskiewskiego teatru.
Czwartek, 4. 6. o godz. 4 popoł. „Ożenek”, występ teatru moskiewskiego.
Czwartek, 4. 6. o godz. 8 wiecz. „Wieczór Czechowa” — występ teatru moskiew-skiego.
Piątek, 5. 6. „Dobra wróżka” — premiera.

Obóz Wielkiej Polski

Placówka Łazarz

Zebranie placówki dziś w środę, 3 czerwca o godz. 20 w lokalu przy ul. Marsz. Focha, narożnik ul. Spokojnej.

Lekcja kandydatów

Lekcja kandydatów odbędzie się w sobotę, 6 b. m. o godz. 20 w sali Stron. Narodowego, św. Marcin 65 (nad kinem „Colosseum”).

Zbiórka na boisku Sokoła

Zbiórka na boisku Sokoła odbędzie się nie w sobotę, lecz w piątek dnia 5 b. m. o godz. 20.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

OGOŁACANIE POLSKI

Wywóz cennych zabytków — Skarb kaliski i jego losy — Zniszczony unikat — Do Wrocławia! — Ryton sassanidzki sprzedany do Ameryki — Chyłkiem przez granicę — Temu trzeba zapobiec.

W czasie, kiedy drogą rewindykacji czy kupna wracają do Polski wysokiej wartości pamiątki historyczne, porozprasane po obcych zbiorach, równocześnie pozbawieni poczucia obywatelskiego właściciele cennych zabytków lub niesumienni handlarze przemycają zagranicę cenne dla naszej kultury wykopaliska przedhistoryczne i inne starożytności. W ostatnim czasie wywieziono nielegalnie z kraju dwa bardzo cenne wykopaliska odkryte w Polsce, a zdobyczne dziś zbiory zagraniczne, mianowicie bogaty skarb z okresu wędrówek ludów, odkryty w okolicy Kalisza i srebrny ryton sassanidzki z tegoż czasu, znalezione w Choniakowie, w pow. otrochskim na Wołyniu. Pierwsze znalezione składało się ze srebrnych i złotych monet rzymskich. Z pierścieniowatego wisiora złotego, masywnej dużej pozłacanej sprzączki srebrnej z kołcem w kształcie głowy zwierzęcej i skówką zdobioną ornamentyką wycinaną i nielmem, dalej dużego medaljonu złotego ważącego podobno 750 gr. i szlifowanego kamienia szlachetnego, który zaginął. Zabytki te spoczywały w naczyniu glinianym; które rozbito, a zawartość dostała się do rąk złotników żydowskich z Warszawy, którzy medaljon rozbili na kilka części i przeznaczyli go na przetopienie, resztę zaś z małymi wyjątkami wywieźli pokryjomu zagranicę, sprzedając Muzeum Prehistorycznemu w Wrocławiu. Zniszczenie medaljonu, który był największym ze znanych dotąd zabytków tego rodzaju, jest niepowetowaną stratą dla nauki naszej. Niemniej godnym pożałowania jest wywiezienie reszty zabytków, gdyż znaleziska z okresu wędrówek ludów są w Polsce rzadkie, a skarb z okolicy Kalisza reprezentuje w chwili obecnej najdalej na północ wysunięte znalezisko przedmiotów związanych, jak się zdaje, z kręgiem kultury gockiej nad Czarnym Morzem.

Drugie wykopalisko odkryte przeszło wiek temu, w Choniakowie na Wołyniu, porozpraszało się dawno po różnych zbiorach publicznych i prywatnych. Dwa przedmioty z zawartości skarbu, zrekonstruowanej w r. 1918 przez zmarłego archeologa krakowskiego, ś. p. Piotra Bieńkowskiego, znajdowały się do niedawna w posiadaniu polskim: mianowicie misa srebrna z bogatą ornamentyką roślinną i zwierzęcą w Muzeum XX. Czarotoryskich i ryton srebrny w kształcie głowy suhaka w posiadaniu p. Łukasza Kurmanowicza, naczelnika urzędu pocztowego w Żółkwi. Zabytek ten został teraz przez p. Kurmanowicza sprzedany zagranicę, jakkolwiek o jego nabycie pertraktowało szereg muzeów polskich i na początku b. r. znalazł się na międzynarodowej wystawie sztuki perskiej w Burlington House w Londynie jako własność milionera amerykańskiego Józefa Brumera z Nowego Jorku. Ryton ów, równie jak wspomniana czara, jest rzadkim okazem sztuki sassanidzkiej i stanowi cenny dokument stosunków Polski ze wschodem w okresie wędrówek ludów. Postępek p. Kurmanowicza jest zatem godny potępienia nie tylko dla wejścia w konflikt z zakazem wywozu z Polski takich zabytków, lecz ze względu przyczynienia się byłego właściciela do dalszego zubożenia Polski przez pozbawienie jej niezwykle cennego zabytku, stanowiącego nieomal unikat w zbiorach europejskich. Piętnując ten brak poczucia obywatelskiego wyrazić należy zdziwienie, że mimo kontroli celnej możliwe jest przemycanie zagranicę tak wartościowych zabytków. Skarb z okolicy Kalisza aż dwukrotnie przewożony był przez granicę do Wrocławia: na wiosnę 1929 r. i powtórnie jesienią tegoż roku, za każdym razem przez innego handlarza! Czas najwyższy, żeby przez uświadomienie społeczeństwa i przez ostrą kontrolę ze strony władz zapobiec dalszemu zmniejszaniu naszego kulturalnego stanu posiadania i ogołacaniu Polski z bezcennych pamiątek dawnych wieków.

Dr. J. Kostrzewski

Poznań.

NOWY REMARQUE

Gdy dokoła słynnego „Na zachodzie bez zmian“ wszczął się pierwszy huk, powstała wkrótce legenda, jakoby Remarque był postanowił nigdy nie więcej nie napisać. Wkładano to w usta jemu samemu. Po wydaniu teraz „Der Weg zurueck“ można ocenić, że piśmiennictwo niemieckie byłoby w takim razie uboższem o poważne dzieło sztuki, a wiadomo, że się od takich w Niemczech nie przelewa. Opisując wojnę, grał Remarque jakby na jednej strunie. Było to tragiczne i wstrząsające, ale trudno w takim ograniczeniu umknąć się przed pewną monotonią. To społeczne również zacieśniało się do „wojny wojnie“. Natomiast „Der Weg zurueck“ jest zakrojony głębiej i szerszym ostrzem. Wracają do swego rodzinnego miasta ci sami chłopcy, którzy wymaszerowali na wojnę z ławy szkolnej albo z placu wspólnych zabaw. Jak ich przyjmuje ojczyzna? Co zastają w domu? Jak wchodzi z powrotem w społeczeństwo, które opuścili, aby stworzyć własne: wojskowe?

Remarque zachował i wydoskonalił swoją technikę pisania faktami i obrazami, do których ledwie dołącza jakiś krótki komentarz. Obrazy te mają coś z mocnego drzeworytu: przepaściste cienie i jaskrawe światła. Pierwsze zetknięcie się powracających żołnierzy z ojczyzną jest straszliwe. Oni, którzy wracają z pola bitwy, muszą zaraz na progu własnego miasta stoczyć bitwę. Napadają ich rewolucjonści marynarze i usiłują pozrywać im odznaki żołnierskie. Marynarze, ci marynarze, którzy całą wojnę przepędzili na swoich okrętach niby na świeżem powietrzu — jak wymyśla im jeden z napastowanych frontowców. — Wywiązują się strzelanina, zwyciężają ma się rozumieć stare wygi okopów, ale co za wrazenie z tego pokoju, który zaczyna się od wojny!

Drugi taki dantejski obraz to karabiny maszynowe, które koszą ludzi w czasie manifestacji rewolucyjnej. Siekają kulami przez plac, ten i ów pada, pierwszym trupem jest kolega kompanijny tych, którzy wrócili, dowodzi kanonadą ich własny dowódca z frontu. Za nowego porządku nie wolno być niezadowolonym, tak jak nie było wolno za dawnego. Ale ów oberleutnant strzelał do Francuzów w imię cesarza a teraz w imię rewolucji strzela do dawnych towarzyszy broni! Nic oni z tego wszystkiego nierozumieją, i tylko świat kołuje im w oczach.

Liczyli, że zastaną w domu dawną ojczyznę, taką jaką mieli w duszy — a przybyli w jakiś inny kraj. Życie na różnych punktach wywróciło się do górnych nogami, a gdy na innych chce się utrzymać w danej pozycji, odbiera ją jak najfatalniej: wbrew wszelkiej oczywistości. Np. byli uczniowie seminarjum nauczycielskiego mają wrócić do ławek, do zadań i do klasowego rygoru. Ludzie, którzy zaptali bagnet w kiskach drugiego człowieka, mieli śmierć przy sobie przez dwadzieścia cztery godzin na dobie i innym ją zadawali — ci ludzie, nie tylko dojrzały, ale w pewnym kierunku sędziwi straszliwym doświadczeniem, mają wrócić do sztubactwa. Oczywiście wyśmiewają się patetycznym belfrom w nos i kończy się na „skróconych kursach“. Próba tego udzicinnienia weteranów jest znów obrazem mistrzowskim i ocleka tragiczną goryczą, tak jak wszystkie inne.

Tragedja rozgrywa się na dwóch płaszczyznach. Pierwsza to zawód co do ojczyzny. Powracający żołnierze myśleli, że wejdą na swe dawne miejsce w życiu, z których wojna ich wyrwała. Nie zdawali sobie sprawy ani ze zmian jakie zaszły w kraju, ani, co ważniejsze, z tych, jakie zaszły w nich samych. Przykładową, w małej skali, jest scena, jak taki eks-żołnierz w towarzystwie, na proszonym obiedzie, zaczyna jeść sposobem okopowym, tj. pożera jedzenie z pomocą palców, sam nie wiedząc, że tak czyni. Co krok żyją oni takimi odruchami. Jeden widzi u sąsiada gęś czy kaczkę więc przynosi ją do domu i oddaje matce do upieczenia: zarekwirował. Bywa groźniej. Inny, przy-

Erich Maria Remarque: „Der Weg zurueck“, Im Propyläen-Verlag, Berlin, 1931.

łapawszy dziewczynę na schadzce z jakimś paskarzem, strzela mu poprostu w łeb podczas sprzeczki. Rewolwer ma przy sobie tak jak miał przez cztery lata, wydobywa go i pociska cyngiel nawykowym odruchem. Potem sam oddaje się policji. Rozprawa, na której odpowiada za zabicie i argumenty, jakimi towarzysze broni tłumaczą sądowi jego psychologię jest jedna z najkrwawszych kartek tej książki pokazującej nam na rozpaczliwie wiarogodnych przykładach czym jest odspołecznienie człowieka przez wojnę.

Ale równoległe z tą niemożliwością wejścia w dawne społeczne karby rozgrywa się inny dramat psychiczno-socjalny. Ci chłopcy wrócili do cywila jako nowa, w okopach uformowana i scementowana grupa społeczna: kamraci broni. Wspólnie narażali się na śmierć i ratowali się przed nią, głodowali, rabowali, ich wszystkie indywidualne życia były jakby nitkami jednej mocno skrópowanej liny. Nie mieli żadnych innych spraw, jak wspólne a teraz wracają do różnic socjalnych, do ubóstwa i bogactwa, do chłopstwa i mieszczaństwa, do sprytu w zdobywaniu grosza i do naiwności, do rodzin i do klas

społecznych. To rozpadanie się „grupy wojskowej“ i jej wsiąkanie w cywilną jest nową katastrofą psychiczną jednostek, które ją sobie były stworzyły. Rozdziera się ich braterstwo, solidarność, „jeden za wszystkich, wszyscy za jednego“. Wrócili zbankrutowani na wojnie, którą Niemcy przegrali, teraz bankrutują na pokoku. Zaledwie się obejrzały, że są obcymi społeczeństwu, zostają obcymi dla siebie, samotnikami w pustyni.

Odskakuje nagle od tej bezdennej ciemności zakończenie, w którym bohater wchodzi z życiem w układ i rozpoczyna je na nowo. Jest to w istocie punkt artystycznie najslabszy, o tyle, że zwrot odbywa się zbyt pośpiesznie, bez psychologicznego przejścia. Być może, iż Remarque obawiał się rozwlec powieść, i tak przydługą, a nie chciał kończyć tak, jak byłoby najlogiczniej, tj. samobójstwem bohatera. Logika artystyczna rozeszłaby się wszakże z logiką życia. Takich eks-frontowców były miliony, a przecież na ogół wsiąknęli z powrotem w społeczeństwo. Samobójstwa były wyjątkiem — kompromis musiał zostać regułą, a najlepszy dowód w tym, że nią został. (ln)

ŻYCIE KULTURALNE

POLONICA WŁOSKIE

We Włoszech o Tatrach raz po raz pojawiają się artykuły, odczyty, notatki. W czasie zeszłego roku było ich kilka, teraz znów w „Corriere della Sera“ można było czytać długą korespondencję o wspomnieniach z Zakopanego. Autor widać sportów zimowych nie używa więc ograniczył się tylko do jazdy sankami do Morskiego Oka. Na prymitywność wygód rzędzi, folklor najbardziej mu się podoba. Nie brak więc pełnych zaparcia cudzoziemców, co do Zakopanego czasem się zaplączą i trzeba tam jednak coprędzej choćby ze dwie ulice zeuropoizować i dworzec przyzwoity postawić. (P)

MUZYKA

Opera „konserwatoryjna“ w Krakowie. Piszą na m. Krakowa: Klasy śpiewu naszego Konserwatorium wykonały pod batutą dyr. Wallek-Walewskiego „Cavallerie Rusticana“ oraz dwa akty z „Orfeusza“ Glucka. Przygotował opery prof. Kniagin, wykonawcami byli uczniowie jego klasy oraz klasy prof. Zbońskiej-Ruszkowskiej. Orkiestra symfoniczna uczniowska uzupełniła zespół. (mk)

MIŁOŚNICY DAWNEJ MUZYKI ZAMKNĘLI PIĄTY SEZON

Z Warszawy donoszą nam:

Ośmiędziesiąt dwie audycje mają już za sobą Miłośnicy Dawnej Muzyki, zrzeszenie, które zdobyło sobie nie tylko kapliczkową renomę między znawcami, ale umiało stworzyć stałą klientelę, która gromadzi się tłumnie na jego wysoce ciekawych produkcjach. W tym sezonie — piątym z rzędu — było ich piętnaście, a ostatnia, temi dniami urządzona miała na programie muzykę XVIII wieku.

Rozpoczęto interesującą z wielu względów suitą „en ré“ i gawotem De Caix d'Hervelois na dwa stare instrumenty, wiole d'amore i klawesyn. Wykonał ją świetny poznański instrumentalista p. Jan Rakowski, jedyny zdaje się w Polsce wirtuoz na wioli d'amore, oraz pani Trombini-Kazurowa. Mozarta kwintet na klarnet i kwartet smyczkowy odegrał klarnecista opery warszawskiej p. Stromberg, oraz pp. Ochlewski, Szalemski, Rachoń i p. Adamka, wiolonczelista, która odegrała scenatę d-dur Bacha na wiolonczelę i fortepian, razem z p. Konopasek-Szalewską. Drugą klawesynistką wieczoru była p. Janina Wysocka-Ochlewska, która wykonała Bacha „Sonatę“. Śpiew reprezentowała p. Jadwiga Hoppe, dwiema arjami Glucka a mianowicie arją Klytajmestry z „Ifigenji w Aulis“ oraz arją Ifigenji z „Ifigenji w Tauris“.

Przyszły sezon będzie napewno równie obfitym i zajmującym. Towarzystwo Miłośników dawnej Muzyki zajęło w naszej kulturze muzycznej poważne stanowisko. M. W.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Pomnik Chopina — do muzeum. Z Krakowa piszą nam: Właściwie tam było jego miejsce od razu, nie na Plantach, gdzie przebywał. Z pojęciem pomnika nie zgodzi się dzisiaj ten biust na cokole ustawiony i przed dwoma laty z niego zdjęty, gdyż kamień uległ zniszczeniu. To też rację mają władze miejskie, gdy proponują aby biust oddać do Muzeum Narodowego, gdzie będzie na właściwym miejscu, zaś Planty ozdobić pomnikiem prawdziwym, na który by się rozpisano konkurs. Tak też prawdopodobnie się stanie. (pk)

„Le THEATRE EN POLOGNE“

Pod takim tytułem wyszedł pierwszy ozdobnie wydany zeszyt czasopisma poświęconego propagandzie teatru polskiego zagranicą. Wydaje go Związek Autorów Dramatycznych Polskich oraz Towarzystwo Popierania Sztuki Polskiej wśród obcych. Zeszyt jest datowany z 1 maja, cel, określony w przedmowie, to informowanie zagranicą o wszystkim co się ciekawego dzieje na naszych scenach i co może interesować zagranicę jako przejaw naszej kultury teatralnej.

Pierwszy artykuł mieści krótką historję początków teatru polskiego od Bogusławskiego zaczynając, skreślił ją niepospolity znawca tej historii, red. Mieczysław Rulikowski z Warszawy. Siega ten zarys do początków romantyzmu. Następny okres aż do naszych czasów, napisany przez Jana Lorentowicza, jest ujęty jako historia literatury dramatycznej z dodatkiem o organizacji scen polskich. Sylwetkę Włodzimierza Perzyńskiego zgasłego ostatnio, podaje Wacław Grubiński, artykuł o Szaniawskim napisał dr. Aleksander Gutry, który podpisuje czasopismo to jako redaktor. O ostatnich premierach zdaje sprawę pokrótce p. J. A. Hertz, kronika — bardzo pobieżna — teatrów prowincjonalnych jest podana przez p. Szyfmanównę, wreszcie znajdujemy także kronikę, spis sztuk obcych, granych w Polsce w pierwszym kwartale roku 1931.

Ciekawą i pouczającą rubryką jest wykaz tłumaczeń i obróbek pism sztuk polskich na obce języki — wykaz najprawdopodobniej pierwszy w ogóle. Trzeba go będzie przy okazji bliżej omówić, zerkawszy na uzupełnienia, które redakcja na przyszły numer obiecuje. Wreszcie zamyka się zeszyt notatkami o organizacji polskich autorów dramatycznych i aktorów. Zeszyt jest ilustrowany zdjęciami fotograficznymi różnych ważniejszych premier i widokami gmachów teatralnych. Przedstawia się okazale i dostarcza obcom najogólniejszych wiadomości o teatrze polskim, których jak wiadomo, nie posiadają. W ten sposób może „Le Theatre en Pologne“ przysłużyć się naszej kulturze narodowej, informując i rozświetlając. (st)

Pisma nadesłane

„Przegląd Współczesny“. Nr. 109. Treść: B. Lazarewicz: „Dostojewski (fragment w pięćdziesiątą rocznicę śmierci pisarza)“. — J. Stempowski: „Polacy w powieściach Dostojewskiego“. — S. Schmidt: „Polskie polonictwo wobec unii celnej austro-niemieckiej“. — K. L. Koniński: „Katastrofa wierności (uwagi o „Palubie“ K. Izykowskiego)“. — R. Dyboski: „Arnold Bennett“. — M. Brahmer: „Tradycje Odrodzenia we Włoszech współczesnych“. — J. Mirski: „O polskim piśmiennictwie i czytelnictwie pedagogicznym“. — Z. Lubiński: „Wyspy północno-fryzyjskie i ich kultura“. — Przegląd miesięczny: Z zagadnień polityki zagranicznej. — Nowe wydawnictwa. — Obcy o Polsce. — Uwagi.

„Tezza“. Zesz. 22. Treść: J. Drobnik: „Różdżka oliwna“. — F. Patyński: „O reformie nauczania“. — Profile życia. — X. H. Werzyński: „Prasa — narzędziem Akcji Katolickiej“. — J. Pietrzycki: „Chwałcie łaki umajone...“ — A. Czekalski: „Złotek i majonek...“ — S. S. S. „Sztuka światła i cienia“. — H. Moskwanika: „Historja o Piotrze“. — J. W. St.: „Odkazajmy książki i listy“. — J. Kisielewski: „Dwie ostatnie książki Perzyńskiego“. — W. Noskowski: „Życie teatralne“. — J. Szulc: „Niebezpieczny talent“. — Światłocienie. — Notatki. — Powieść i nowela. — Rozrywki umysłowe. — Humor i satyra.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

„Pierwsze pięciolecie”

Pod tym tytułem b. wiceminister skarbu i „chorąży” grupy pułkownikowsko-etatystycznej, p. Stefan Starzyński zamieścił wstępny artykuł w urzędowej „Polsce Gospodarczej”. Nie trudno domyślić się, że chodziło o przedstawienie w korzystnym świetle tego, co pojmujemy pod nazwą „polityki gospodarczej rządów pomajowych”. To też istotnie w artykule znajdujemy zestawienie wszystkich aktywów, z pominięciem pasywów, jakie należałyby w bilansie zasług i błędów sobie przeciwstawić. Same tylko aktywa... I to odpowiednio podane, jak np. w następującym ustępie:

„Sam przewrót majowy jako taki, dokonał zasadniczej dla rozwoju gospodarczego zmiany, gdyż przełamał panujący wówczas kryzys zaufania. Znamienne też jest, jak na przewrót zareagowała giełda. Kurs dolara, który nieprzerwanie niemal szedł w górę — zatrzymał się, a nawet nieco obniżył się... W dalszym ciągu kurs złotego wzrastał stale i we wrześniu nastąpiła trwała stabilizacja na poziomie 57,6 poprzedniego paritetu.”

Brzmie to oczywiście bardzo pięknie, tembardziej, że p. Starzyński ani słówkiem nie raczył wspomnieć czy to o sprężystości podjętej i doskonale przemysłanej, przedmajowej akcji reformistycznej min. skarbu, p. Zdzichowskiego, czy też o strajku angielskim, czy wreszcie o rozkwicie wspaniałej koniunktury światowej, które to czynniki — jak wiadomo — przez rządy pomajowe zostały na swoją korzyść zdyktowane.

„Bezpośrednio niemal po przewrocie osiągnięta została również trwała równowaga budżetowa Państwa — zjawisko, poprzednio w Polsce niemal nieznanne. Odtąd równowaga budżetu staje się niewzruszalnym kanonem gospodarki państwowej i utrzymywana jest stale”.

Autor uwypukla znaczenie — istotnie pierwszorzędne — kanonu równowagi budżetowej, zapomina jednak wspomnieć o drugiej stronie medalu, mianowicie o t. zw. rozedmie budżetu, t. j. chorobie, której skutki właśnie teraz tak dotkliwie dają się nam we znaki. Istotnie utrzymuje się równowagę budżetu, ale czym kosztem? Czy nie czasami w myśl znanego powiedzenia: „operacja udała się; pacjent umarł”?

Nieco więcej obiektywizmu okazuje p. Starzyński, pisząc o polityce morskiej, przy której to okazji wspomina, że:

„uświadomienie sobie naszego historycznego błędu odsunięcia się od morza nastąpiło w pierwszym okresie odzyskania niepodległości” —

— oraz stwierdzając fałszywą politykę Gdańska wzywa, abyśmy:

„poddali dokładnej rewizji i naszą politykę, która od 10 lat nie ulegała zmianie, a polegała na niedocenianiu naszych własnych interesów gospodarczych”.

Natomiast, mówiąc o sławnej „współpracy Rządu z kołami gospodarczymi”, p. Starzyński wydaje się mieć pewne iluzje co do jej rezultatów. Istotnie bowiem fakt niezrealizowania podstawowych postulatów tychże kół, szczególnie w zakresie spraw podatkowych i socjalnych, jest przez nie poczytywane jako wysoce ujemny wynik tej współpracy.

Reasumując, stwierdzić można, że p. Starzyński obrał bardzo nieszczęśliwy moment dla wyśpiewania swej pieśni pochwalnej na rzecz gospodarki „sanacyjnej”. P. Starzyński wydaje się być w wysokim stopniu niemuzykalnym, nie zauważa bowiem kakofonii, powstającej między jego pieśnią a życiem. A może i lepiej, że teraz ją wyśpiewał niż później, bo — jak sam przyznaje — :

„rok bieżący pod względem skarbowym będzie o wiele jeszcze gorszy od poprzedniego”.

Krótkie informacje gospodarcze

— Konsulat Grecki w Poznaniu, ul. Rzeczypospolitej Nr. 1 komunikuje, że Międzynarodowe Targi w Salonikach zostają otwarte 13 września 1931 i trwają do 27 września 1931.

— Gdyńska łuszczarnia ryżu sprzedała importerom hamburskim 4000 tonn ryżu oczyszczonego, który będzie ładowany na okręty w najbliższych dniach.

— Międzynarodowa Izba Handlowa uchwaliła zwołanie międzynarodowej konferencji, celem stabilizacji cen srebra.

Sytuacja gospodarcza Wielkopolski

Izba przemysłowo-handlowa o zmianach strukturalnych w rolnictwie Wielkopolski — Poza sezonowym ożywieniem w niektórych branżach brak zapowiedzi poprawy sytuacji gospodarczej

Okres sprawozdawczy nie przynosi znaczącego odprężenia sytuacji; w porównaniu jednak do miesiąca ubiegłego, niektóre gałęzie tak przemysłu jak i handlu notują wzrost obrotów. Mimo, że produkcja w ciągu ostatnich 5-ciu miesięcy wykazuje stały spadek — co stwierdza Instytut badania koniunktury gospodarczych — w gałęziach produkcji dóbr wytwórczych, dzięki wyczerpaniu się zapasów, nastąpiło wyraźne zwiększenie się zbytu. Sytuacja jednak na rynku pieniężnym, w połączeniu z dalszym spadkiem cen hurtowych artykułów przemysłowych, przy równoczesnym braku objawów poprawy koniunktury na rynkach światowych czyni, że zatrzymanie pogłębienia się depresji gospodarczej w miesiącu sprawozdawczym, uznać należy za zjawisko czysto sezonowe, bez trwałszych podstaw na najbliższy okres czasu. Już następny miesiąc może przynieść zasadniczy wzrost in minus.

Sytuacja rolnictwa w okręgu Izby doznaje w maju pewnej stabilizacji, wywołanej utrzymaniem się cen głównych gatunków zbóż na poziomie ubiegłego miesiąca. Na rynku bydła panowała tendencja raczej lekko zwyżkowa za wyjątkiem cieląt, których ceny spadły. Rynek trzody chlewnej notuje dalszy spadek cen, które zeszły poniżej najniższego poziomu notowań. Ceny nabiału przy porównaniu z miesiącem ubiegłym wykazują naogół nieznaczną różnicę. Ogólne położenie gospodarcze wsi, od którego w okręgu Izby specjalnie zależy ożywienie obrotów tak przemysłu jak i handlu, pozostaje w dalszym ciągu bardzo ciężkie.

Należy zaznaczyć, że skutki panującego już od dwóch lat kryzysu rolnego zaczynają głębiej sięgać w strukturę rolnictwa wielkopolskiego. Gospodarka na ziemiach tutejszych stosunkowo słabych, daje duży sprzęt tylko przy wysokim stanie kultury ziemi, która wymaga inwestowania znacznych kapitałów. Rolnictwo tutejsze opierało się tak długo jak mogło obniżaniu kultury rolnej swych gospodarstw. Z chwilą, kiedy przesilenie nie oszczędziło nawet najlepiej i najintensywniej prowadzonych gospodarstw, forma dotychczasowa gospodarki rolniczej musiała się załamać. Brak kapitałów na dalsze ciągle inwe-

stycje oraz remont zużytych urządzeń, przy równoczesnym zmniejszaniu stosowania nawozów sztucznych, pogorszeniu stanu inwentarza, zmniejszeniu sił roboczych itd. sprawiają obniżenie kultury rolnictwa wielkopolskiego, które to obniżenie oprócz tego, że przynosi duże straty materialne, sięga w podstawy zasadniczych cech struktury agrarnej ziem zachodnich.

W przemyśle miesiąc maj przynosi w niektórych gałęziach (browarnictwo, papiernictwo, konfekcja) sezonowe zwiększenie obrotów, które może dlatego występuje silniej, że poprzedni miesiąc, należący już do sezonu wiosennego, nie przyniósł spodziewanego ożywienia. W każdym razie należy zanotować, że ogólnie biorąc, sytuacja w porównaniu do kwietnia, nie pogorszyła się. Przy porównaniu jednak z analogicznym okresem roku ubiegłego otrzymujemy dalszy znaczny spadek tak produkcji, jak i obrotów.

W handlu obroty w maju utrzymują się na poziomie ubiegłego miesiąca; niektóre gałęzie notują nawet nieznaczny wzrost. Handel spożywczy odczuł obniżenie poborów urzędniczych o 15 proc. w zmniejszeniu wpływów gotówkowych, wpłacanych w pierwszych dniach miesiąca, przez klientów kupujących na rachunki miesięczne. Handel konfekcyjny notuje wzrost obrotów, co znajduje podstawę w przypadającym sezonie wiosennym, któremu nadzwyczaj sprzyjała pogoda. Do częściowego zwiększenia obrotów na początku miesiąca przyczyniły się również Międzynarodowe Targi Poznańskie; część kupców nie ograniczyła swej działalności w dokonywaniu transakcji jedynie do terenów targowych, lecz również robiła zamówienia u kupców poznańskich, którzy na targach nie wystawiali.

Sytuacja na rynku pieniężnym nie doznaje poprawy, a raczej stale się zaostrza, co znajduje potwierdzenie, choćby w spadku wkładów i w większym wykorzystywaniu kredytów na otwartych rachunkach.

Wyplacalność odbiorców pozostaje w dalszym ciągu niedostateczna. Według otrzymanych relacji, niektóre gałęzie tak przemysłu jak i handlu, notują spadek ilości protestów wekslowych.

nia te dotyczą dwóch zasadniczych punktów: 1) rejestracji uczniów kupieckich w Izbie przem.-handlowej i 2) egzaminów praktycznych po ukończeniu nauki.

Jako koreferenci z kół szkolnictwa zawodowego zabierali głos pp. nac. Kuratorium Szkolnego S. Dybczyński, dyr. Miejskiej Szkoły Handlowej Li-goocki oraz prof. Grabowski. W dyskusji, bardzo obszernej i rzeczowej przemawiali obaj przewodniczący, pp. radca Berkan, Al. Ratajczak, T. Andrzejewski, Ziętek, Al. Thomas i in.

Wyrażono życzenie, aby Izba przemysłowo-handlowa przy ostatecznej redakcji przepisów zechciała uwzględnić wypowiedziane dezyderaty.

Z Korporacji Kupców Chrześcijańskich

W dniu 2 bm. odbyło się w Domu Kupiectwa Polskiego przy ul. Zwirzyńckiej zebranie Korporacji Kupców Chrześcijańskich pod przewodnictwem starszego, p. Kaz. Otmianowskiego, a później p. dyr. Romana Leitgebra.

Zebranie zajął p. Otmianowski, wskazując na temat wieczoru — sprawę przygotowania uczniów handlowych. Izba przemysłowo-handlowa opracowała w komisji oświatowej pewne postanowienia w tej dziedzinie, o czym na zaproszenie korporacji referował ref. Izby, p. Sulek. Postanowie-

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) Wcześniejšie wypłaty należności w niemieckich zakładach ubezpieczeń. W „Monitorze Polskim” z dnia 23 maja rb. nr. 118 ukazał się komunikat min. skarbu w sprawie zgłaszania wniosków o wcześniejszą wypłatę należności zwaloryzowanych z tytułu zawartych z niemieckimi zakładami ubezpieczeń umów ubezpieczeniowych na życie, które podpadają pod postanowienia art. 18 polsko-niem. układu waloryzacyjnego. Art. 18 układu nie obejmuje umów ubezpieczeniowych na życie, opiewających na marki polskie, noty Kriesa, korony austr.-węg. i ruble rosyjskie oraz tych umów, opiewających na marki niem., które zostały zawarte za pośrednictwem oddziałów niem. zakładów ubezpieczeń na obszarze b. Austr.-Węgier.

(k) Hartwig Kantorowicz Nast. S. A. w Poznaniu. Dnia 1 czerwca br. odbyło się w Poznaniu walne zebranie akcjonariuszy S. A. Hartwig Kantorowicz Nast. pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej Al-bina Głabisza. Po zagajeniu obrad sprawozdanie z działalności zarządu za rok spr-

Exposé p. Prystora

Nowy premier, p. płk. Prystor, wygłosił w klubie parlamentarnym B. B. exposé, w którym przedstawił swój pogląd na zagadnienia gospodarcze i skarbowe. Na wstępie p. Prystor zaznaczył, że zamierza zachować ciągłość polityki rządów pomajowych, w szczególności na odcinku gospodarczym. Należy żałować, że premier nie przedstawił, na czym „ciągłość” ta ma polegać, dla wielu bowiem jest ona niespostrzegalna. Liczni są znawcy życia gospodarczego, którzy pomajowej polityce gospodarczej zarzucają zygzakowatość. Nie wiemy, czy zapewnienie o „ciągłości” należy tłumaczyć wiernością dla takiego właśnie charakteru polityki gospodarczej...

Specjalną uwagę rząd obecny poświęci sprawom budżetu. Premier zapewnia, że „prace, które prowadził rząd premiera Sławka nad dostosowaniem budżetu do możliwości finansowych kraju, będą kontynuowane przez rząd obecny z taką samą energią”.

Zdziwiła nas nieco wiadomość o „pracach rządowych nad dostosowaniem budżetu do możliwości finansowych kraju”. Widocznie prace te wiedzcie się w zaciszu gabinetów ministerjalnych, tak, że w praktyce życiowej nie można ich było zauważyć. Jeśli bowiem chodzi o praktyczną stronę tych teoretycznych wywodów, to przedstawia ona rażąco kontrast wobec zamiaru rządu dostosowania budżetu do zdolności płatniczej społeczeństwa, a mianowicie:

Dochody z ceł, monopolu i podatków pośrednich zmalały w sposób bardzo znaczny, co świadczy o zubożeniu ludności, lecz wpływy z podatków bezpośrednich poważnie wzrosły, bo z 32 milionów w kwietniu 1930 r. do 52 milionów zł w kwietniu 1931 r. Cyfra ta ilustruje w sposób dosadny bezwzględna działalność śruby podatkowej, na którą w całym kraju rozlega się rozpaczliwe skargi. Trudno tutaj dopatrzeć się skutków owych „prac rządowych nad dostosowaniem budżetu do zdolności płatniczej społeczeństwa”.

Na podobną trudność napotyka się, gdy się przeciwstawia zamiar p. płk. Prystora kontynuowania „kursu oszczędnościowego” poprzedniego rządu — wynikiem tegoż kursu. Oto, porównując wydatki skarbowe w kwietniu 1930 r. z wydatkami kwietniowymi, tegorocznymi stwierdza się ze zdumieniem, że w r. b. były one wyższe o 17 milionów złotych niż w ubiegłym roku, i to mimo „kursu oszczędnościowego” i zaniechania inwestycji.

Dziwne to zjawisko tłumaczy się przetrzymaniem niektórych wydatków zeszłorocznych na rok bieżący. Chodziło widocznie o sztuczne „zmniejszenie deficytu” zeszłorocznego, przy czym przypuszczano, iż rok bieżący będzie lepszym od zeszłego. (!) Dlatego wydatki skarbowe w r. b. nie tylko nie spadły, lecz wzrosły się! Trudno w tym wypadku mówić poważnie o „ciągłości polityki”.

Jeśli zaś chodzi o przyszłość p. płk. Prystora nie rokuje nadziei, jakichś śmielszych reform, wypowiada bowiem zdanie, że:

„Odcinek gospodarczy wymaga unikania tego wszystkiego, co jest w polityce gospodarczej państwa niepewne, niewyprobowane, co niescała psychicznie nastawienia społeczeństwa, bowiem w walce z kryzysem gospodarczym czynnik solidarności wszystkich grup społecznych posiada znaczenie bez porównania większe, niż z a r z a d e n i a może i słuszne, lecz nowe, lecz wywołujące spory, tarcia i osłabiające tę solidarność społeczeństwa”.

Kto, chociażby pobieżnie zna obecny sposób myślenia kół gospodarczych ten wie, że koła te bardzo solidarnie domagają się szeregu dalekosiężnych reform, mających umożliwić przezwyciężenie kryzysu gospodarczego.

Postulatом tym nowy premier z góry się przeciwstawił. Sapienti sat.

wozдание z działalności rady nadzorczej i komisji rewizyjnej złożył p. dr. Henryk Adamczewski. Po wysłuchaniu sprawozdań zebranie przyjęło do zatwierdzającej wiadomości bilans oraz rachunek strat i zysków, udzielając jednocześnie pokwitowania zarządowi i radzie nadzorczej. Następnie przyjęto jednogłośnie wniosek rady nadzorczej pokrycia strat wynoszących 161 tys. z funduszu specjalnego Spółki. Ustupających z rady nadzorczej pp. A. Głabisza i St. Szulca wybrano ponownie

Zbąszyń

Miejsce XI Zjazdu Katolickiego w dniach 20 i 21 czerwca r.b.

„Paryż - Berlin - Zbąszyń - Warszawa - Niegorełaje - Moskwa“, oto napisy, które na imponując, niedawno na skalę europejską zbudowanym dworcu zbąszyńskim biją w oczy z wytwornych wagonów szybkojeżdżących kurjerów. Przez ten ważny węzeł kolejowy przesuwa się często dyplomaci i mężowie stanu, w których rękach waży się losy Polski i Europy, dążą na Zachód przedstawiciele nauki i sztuki do źródeł kultury zachodniej, kupcy i przemysłowcy celem zadzierzgnięcia węzłów handlowych. Jest jednak obok tego słońca, w którego blaskach Zbąszyń się kąpie, poważny cień. W tej smudze ciemnej stoją nasi biedni emigranci polscy. Gdyby dworzec zbąszyński miał usta, mógłby nam niejedno opowiedzieć o martyrologii ludu naszego, co na obcej ziemi chleba szukać musi.

Sławny był już Zbąszyń i bogaty w wydarzenia historyczne z najdawniejszych czasów. Bolesław Chrobry założył tutaj pograniczną kasztelanję, a Książ Wielkopolski Przemysław wybudował zamek i postawił komorę celną dla ułatwienia handlu z sąsiadami. Niespokojni i zerkakający ustawicznie na wschód margrabiowie brandenburscy zapuszczali często zagony w te strony, przez pewien czas też Zbąszyń podlegał ich władzy. W roku 1335 w czasie panowania Kazimierza Wielkiego wraca gród nadobrzeński za sprawą śmiałego rycerza Macieja Borkowicza do macierzy i pozostaje przy niej aż do drugiego rozbioru Polski.

Zrazu własność królewska, przechodzi następnie w posiadanie rodu szlacheckiego Zbąskich. Pierwszy z nich Abraham Zbąski, jak podanie głosi, potomek Kazimierza Wielkiego był duchem niespokojnym. W roku 1440 przeszedł na husytyzm, a jeden z jego potomków, także Abraham, 100 lat później stał się protestantem, a kościół farny oddał pod opiekę duchownemu luterańskiemu. W życiu politycznym odgrywał wielką rolę, po śmierci Zygmunta Augusta był nawet pretendentem do tronu. Rozszerzył on i ufortyfikował zamek, ale go nie dokończył.

W 17 wieku przez dziedzictwo po kądzieli panami na Zbąszynie stali się Ciswiccy. Abraham Ciswicki, kasztelan śremski, ożeniony ze Zbąską, dokończył budowę zamku, o którego warownym ufortyfikowaniu świadczy fakt, że podczas inwazji szwedzkiej w roku 1655 Szwedzi zabrali ze Zbąszynia broń i ryszstunku w wartości 80.000 złp. Napisał też sławne podówczas dzieło o artylerji i ufundował szpital.

Kolejno później posiadali Zbąszyń Tuczyńscy i Gnińscy. Marja z Leszczyńskich Tuczyńska oddała kościół parafjalny z powrotem katolikom.

Okolo roku 1700 przeszedł Zbąszyń w posiadanie Garczyńskich, którzy go trzymali do roku 1848, poczem był w rękach niemieckich książąt Lippe — Biesterfeldów i Klitzingów, aż obecnie znowu wrócił w posiadanie polskie. Garczyńscy byli fundatorami zakładu dobroczynnego w Poznaniu na Wildzie. O minionych świetnych czasach świadczy dziś starożytna brama wjaz-

dowa ozdobiona herbami Ciswickich i Garczyńskich.

Kościół parafjalny pierwotnie był z drzewa. Biskup poznański Jan Lubrański podniósł go do godności Kolegiaty. Obecna świątynia wybudowali Garczyńscy w latach 1792 — 1796. W kościele znajdują się 2 oryginalne pomniki hr. Stefana Garczyńskiego, wojewody poznańskiego i jego żony Zofji z Tuchółków, jako też portrety ich synów Stefana i Edwarda, właścicieli budowniczego kościoła, z żonami. W podziemiach kościoła spoczywają zwłoki Garczyńskich, znajdują się one jeszcze w dosyć dobrym stanie. Tak n. p. na piersiach wojewody Garczyńskiego, który umarł w roku 1755, widać order polski z inicjałami S. A. R. — Stanisław, August Rex — i z napisem: „pro fide, rege, lege“ (za wiarę, króla, prawo).

Ozdobą kościoła i miasta są 2 piękne barokowe wieże wybudowane po pożarze w roku 1850.

W skarbcu kościoła znajduje się kilka cennych zabytków, m. in. relikwiarzyk ze srebra pozłoczonego, który według napisu w roku 1521 Abraham Zbąski kasztelan bydgoski kościółowi podporował.

Miasto Zbąszyń żyło i rozwijało się w łączności z zamkiem, do którego tuliło się jak gniazdo jaskółce. O życzliwości panów Zbąszyskich dla mieszczan świadczą liczne przywileje nadane cechom. Obok miasta ciągnęło się dawniej tak zwane Rajewo, które dziś jest częścią składową miasta.

Niemcy nie szczędzili wysiłków, aby miastu nadać patynę germańską, po części zabiegali te miały podwójne dzięki licznym rzeszom urzędniczym, które osiedlano w mieście, wieś jednak okoliczna nadawała ton polski całej okolicy.

Kiedy Wielkopolska porwała się do czynu zbrojnego, Zbąszyniacy również poczęli rwać pęta niewoli, a w sukurs pospieszyła im brać z części już wyzwolonych. O daninie krwi i życia najlepszych synów na ołtarzu ojczyzny świadczy groby poległych w Zbąszynie, Nowejwsi, Zakrzewie i Łomnicy, jak niemniej mogiła 4 powstańców polskich po niemieckiej stronie w Cylichowie.

Dzisiejszy Zbąszyń, położony na punkcie najbardziej wysuniętym na Zachód naszej Rzeczypospolitej pragnie zmanifestować, że na wieki chce być katolickim i polskim, że silnym jest i będzie bastionem Kościoła i Polski. Dlatego w historycznym grodzie Zbąskich położonym malowniczo pomiędzy rozlewną brzegami Obry a uroczem potężnym jeziorem zbąszyńskim obradować będzie XI. Zjazd Katolicki pod wodzą N. Prymasa Polski.

Mamy nadzieję, że do naszego gniazda, noszącego Labędzia w herbie, pospieszą radośnie liczne zastępy braci i siostr naszych z całej ziemi piastowskiej i z poza jej granic, że przybędą rodacy nasi z za kordonu, wszyscy sobie i nam na pokrzepienie i otuchę do dalszej wytrwałej pracy dla Boga i Ojczyzny, dla dobra wszystkich stanów, szczególnie młodzieży ukochanej, nadziei i przyszłości naszej!

W kwestji zębolecznictwa

W „Kurjerze Poznańskim“ nr. 193 z 28 kwietnia br. ukazał się artykuł pod tytułem: „Dentysta czy technik-dentysta?“, mogący w błąd wprowadzić publiczność co do istotnych uprawnień techników dentystycznych.

Podstawą prawną wykonywania zawodu technika dentystycznego jest rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 czerwca 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej. Ideą przewodnią tego rozporządzenia jest wyeliminowanie techników dentystycznych od zajmowania się zębolecznictwem. Nowoczesna wiedza medycyny dentystycznej wypowiedziała się niedwuznacznie za oddaniem zębolecznictwa w ręce lekarzy i stomatologów, mających poza sobą regularne studia w wyższych zakładach naukowych.

Nie będę się zajmował obszerniej uzasadnieniem tego stanowiska sfer lekarskich, stwierdzam jednak, że jest to communis opinio świata naukowego.

Potwierdza to również i wyżej wzmiankowany artykuł, który cytując rozporządzenia rozmaitych państw europejskich, które stan techników dentystycznych postawiły na etat wymarcia. Również i rozporządzenie Prezydenta

Rzeczypospolitej z 10 czerwca 1927 r. bierze za zasadę, że do wykonywania wszelkich zabiegów lekarsko- i techniczno-dentystycznych są uprawnione osoby, które posiadają aprobatę na lekarza-dentystę, względnie na lekarza. Jedynie na czas przejściowy rozporządzenie to dozwala w ograniczonej mierze zajmować się praktyką dentystyczną technikom dentystycznym na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego i w śląskiej części Śląska Cieszyńskiego, dalej województw: pomorskiego, poznańskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego.

Wszystkie te osoby mają prawo używać tytułu „technika dentystycznego“, względnie „uprawnionego technika dentystycznego“.

Równocześnie w art. 29 cytowane rozporządzenie powiada, że z chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia traci moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy normujące tok pracy lekarsko-dentystycznej, oraz czynności techniczno-dentystyczne, do których to ostatnich są uprawnieni technicy dentystyczni.

Sprawa zatem jest jasna, tak odnośnie do tytułu, jak i uprawnień techników dentystycznych.

Myli się autor artykułu, jakoby technicy dentystyczni przed wejściem w życie rozporządzenia o wykonywaniu praktyki dentystycznej mieli niesporne prawo nazywać się „dentystami“, gdyż w Niemczech, gdzie istniała t. zw. „Kurierfreiheit“, sprawa tytułów techników dentystycznych nie była uregulowana żadnymi przepisami. Władze niemieckie nie troszczyły się o to, czy adept wolnej sztuki techniczno-dentystycznej miał jakie wykształcenie szkolne, czy uczył się dłużej lub krócej ze skutkiem dodatnim, czy też ujemnym.

Lekarze-dentystyci używali w Niemczech tytułu „Zahnarzt“. Ponieważ pomiędzy temi tytułami była wielka różnica i wiadomo było powszechnie, kto był „Dentist“ a kto „Zahnarzt“, władze niemieckie, wychodząc z założenia, że tytuły takie nie wprowadzały nikogo w błąd, tolerowały ten stan rzeczy na terenie ziem niemieckich. Inaczej przedstawiała się sprawa w b. zaborze pruskim, t. j. obecnie w województwie pomorskim, poznańskim i śląskim. Izba Karna w Poznaniu wyrokiem z dnia 18. III. 1888 r. skazała trzech techników dentystycznych za nieprawne używanie tytułu „dentysta“, wychodząc z założenia, że tytuły „lekarz-dentysta“ i „dentysta“ to są synonimy. Również i obecnie w Państwie Polskim sprawa tych tytułów jest uregulowana, ile że rozporządzenie o wykonywaniu praktyki dentystycznej wyżej wymienione, daje osobom uprawnionym do wykonywania czynności techniczno-dentystycznych prawo tylko do tytułu „technik dentystyczny“ względnie „uprawniony technik dentystyczny“.

Nadmieniam jeszcze, że technicy dentystyczni za czasów niemieckich płacili podatek procederowy, tak jak i inni rzemieślnicy i pod tym względem byli traktowani na równi z rzemieślnikami.

Umieszczanie zatem dzisiaj na sztydach tytułu „dentysta“ jest nieuprawnionem i we wszystkich województwach poza miastem Poznaniem tytuł „dentysta“ został zniesiony. Dlaczego władze wojewódzkie w Poznaniu tolerują a nawet nakazują prowadzenie tytułu „dentysta“ na terenie miasta Poznania, jest niezrozumiałe, gdyż niema na to żadnego uzasadnienia prawnego, a nawet sprzeciwia się to rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej.

Również i uprawnienia techników dentystycznych reguluje dokładnie wspomniane rozporządzenie o wykonywaniu praktyki dentystycznej. Mianowicie technikom dentystycznym dozwolone jest tylko czysto mechaniczne traktowanie zęba z wykluczeniem jego leczenia i wyjmowania z jamy ustnej. Autorytatywną interpretację rozporządzenia o wykonywaniu praktyki dentystycznej, odnośnie do uprawnień techników dentystycznych znajdujemy w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 1930 r. (II. 3. K. 335/30), który ustalił, iż uprawniony technik dentystyczny nie jest uprawniony do wyjmowania zębów i oddalił kasację uprawnionego technika dentystycznego I. L., skazanego wyrokiem sądu grodzkiego na karę aresztu ścisłego przez 6 tygodni.

W tym stanie rzeczy wydaje się absurdem twierdzenie autora artykułu z dnia 28 kwietnia br., jakoby zmiana nazwy techników dentystycznych względnie ograniczenie ich w wykonaniu zawodu mogła wpłynąć na pogorszenie zębolecznictwa w naszych dzielnicach. Wprost przeciwnie, podniesienie poziomu naukowego osób zajmujących się zębolecznictwem może wpłynąć i wpłynie napewno na polepszenie wydatne tej gałęzi wiedzy medycznej. Z. L.

Brak nauczycieli gimnazjalnych w Polsce

Według danych „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego“ w szkolnictwie średnim państwowem będzie wolnych od nowego roku szkolnego 369 stanowisk nauczycielskich.

W r. 1929 było wolnych stanowisk 230, w r. 1930 — 335, a w r. 1931 już 369, zatem luki w szeregach nauczycieli gimnazjalnych powiększają się. Należy się liczyć z dalszym wzrostem wakuujących stanowisk jeszcze i w roku 1931, gdyż naskutek redukcji plac część nauczycieli postara się zapewne o pracę w szkolnictwie średnim prywatnem, gdzie również wakuują posady. Statystyki ścisłej obejmującej stosunki w prywatnem szkolnictwie niema, ale jedno tylko warszawskie biuro pośrednictwa pracy dla nauczycieli szkół średnich otrzymało zawiadomienie o 121 wolnych posadach w gimnazjach prywatnych. Istnieje również brak nauczy-

cieli w średnim szkolnictwie zawodowem.

Z końcem bieżącego roku szkolnego wygasa prawo nauczania dla niewykwalifikowanych nauczycieli w szkołach średnich. Liczba nauczycieli tej kategorii wynosi według dotychczasowych obliczeń około 2000. Wobec braku nowelizacji odnośnej ustawy o prawie nauczania, istnieje możliwość dalszego wzrostu luk w szeregach nauczycielstwa.

Ten stan rzeczy, paradoksalny na tle przepełnienia na wszystkich wydziałach filozoficznych w Polsce, tłumaczy się tem, że uniwersytety dostarczają corocznie tylko bardzo niewielki kontyngent całkowicie wykwalifikowanych nauczycieli. ac.

SPORT

Gry sportowe

Dalszy ciąg turnieju międzyszkolnego w koszykówkę o nagrodę wędrowną Wielkopolskiego Gimnazjum dr. Br. Czajkowskiego, oraz o nagrodę pocieszenia, odbędzie się w czwartek o godz. 18 na stadionie „ośrodek“. Spotyka się: gimn. Marji Magdaleny i gimn. Paderewskiego, gimn. Bergera i gimn. Marcinkowskiego, drugi zespół gimn. Paderewskiego z Seminarjum Nauczycielskim, drugi zespół gimn. Niemieckiego z gimn. Czajkowskiego.

Kolarstwo

Wielkie wyścigi na arenie P. W. K. odbędą się w niedzielę 7 bm. W programie wyścig propagandowy dla niestowarzyszonych 5.000 m, który rozegrany zostanie po czterech przedbiegach na dystansie 2300 m (7 okrażeń); kolejki jest wyścig dla stow. 10.000 m. (30 okrażeń) o czterech przedbiegach na 2600 m (8 okrażeń); dalej — bieg główny na 15.000 m dostępny dla wszystkich. Start do wyścigu dookoła województwa poznańskiego (233 km) i na szlaku Poznań - Oborniki - Poznań — o godzinie 5 rano na arenie. Zawody na arenie rozpoczynają się o godzinie 15. Zgłoszenia zawodników przyjmuje p. inż. Kurzewski, Poznań — Górna Wilda 142 (HCP) do soboty włącznie.

Lekka atletyka

Kusociński odniósł piękne zwycięstwo, startując na zawodach, organizowanych w Helsinkach przez macierzysty klub Nurmiego. Kusociński wygrał w ładnym stylu i bez większych trudności bieg na 5000 m., uzyskując doskonały czas 15:01.4 przed Kaila 15:03.5 i Lonkola 15:12.6.

„Warta“ — „Sokół“. Spotkanie lekkoatletyczne powyższych zespołów o drużynowe mistrzostwo poznańskiego okręgu, odbędzie się w niedzielę 7 bm. o godz. 16 na boisku „Warty“. W programie biegi: — 100 400, 5000 i 110 m. przez płotki; sztafety — 4×100 m., 3×1000 m. oraz 800 - 400 - 200 i 100 m.; skoki — w wyż. i w dal i o tyczce; rzuty — dyskiem, oszczepem i kulą. Wobec tego, że drużyna „Sokoła“ zasilona została zawodnikami „AZS“ wszystkie konkurencje zapowiadają się przy doskonałej formie „Warty“ emocjonująco.

O puchar Davisa

Japonja — Egipt 2:0. J. Sato (J) pokonał Shukry'ego który zastąpił chorego Grandguilla 6:0, 6:1, 6:0; H. Sato (J) po ciężkiej walce uporał się z Wahidem 6:4, 2:6, 6:1, 6:8, 6:1. Spotkanie to odbywa się w Paryżu. (tel. wł. — ap.)

Piłka nożna

„HCP“ i „Posnania“ I rozegrają w Boże Ciało o godz. 17.30 mecz towarzyski, na boisku „HCP“, oraz drużyny III i IV powyższych klubów dwa przedmeczne, rozpoczynające się od godz. 14.30.

Śląski OZPN w Katowicach opracował wzór umowy finansowej towarzyskich spotkań międzyklubowych. Jest to bardzo pożyteczna inowacja, mająca na celu obronę interesów słabszych klubów, gdyż przez podpisanie takiej wzorowej umowy odpada wszelkie targi na temat nieudomówień lub też nieporozumień, jakie się często wytwarzały z okazji ustnych pertraktacji. Pozałatwił sobie pracę wydział gier, ponieważ dużo zatargów na tle finansowym odpada.

Dzień PZPN, dał bardzo słabe wyniki finansowe nawet biorąc pod uwagę obecny kryzys ekonomiczny. Jedynie Lwów, Łódź, Warszawa i Katowice zebrały preliminowane w budżecie sumy, natomiast reszta okręgów miała minimalne dochody. Nawet takie atrakcyjne spotkanie jak Południe i Północ w Krakowie dało w rezultacie jedynie pokrycie kosztów.

Różne

Eliminacje do pięcioboju drużynowego uczniów szkół średnich całego okręgu szkolnego, przed zawodami ogólnopolskimi w Spale, odbędą się dziś o godz. 17 na stadionie miejskim. W ramach tych zawodów rozegrany zostanie bieg sztafetowy 4×100 m, skok w dal, rzut oszczepem; dalej na strzelniczy przy ul. Fr. Ratajczaka przewidziane jest strzelanie na 50 m z broni małokalibrowej, oraz na pływalni związkowej pływanie na 50 m stylem dowolnym. Prócz tego reprezentacja szkół średnich w szczyptorniaku rozegra mecz treningowy z pierwszym zespołem „Warty“.

500-lecie Joanny d'Arc

Polacy na kongresie historycznym św. Joanny — Odczyt prof. Goyau i Champion — Wykład prof. Oskara Haleckiego w Rouen — Audjencj delegacji polskiej u arcyb. w Royen

Delegacja polska Uniwersytetu Warszawskiego i młodzieży akademickiej, która — jak już pisaliśmy — przybyła pod przewodnictwem dziekana wydziału humanistycznego prof. dr. O. Haleckiego na uroczystości św. Joanny d'Arc do Francji, wzięła czynny udział w pierwszej połowie uroczystości, uczestnicząc w wielkim kongresie historyków francuskich, obradującym w Rouen w dn. 25—30 ub. m. pod przewodnictwem członka Akademii francuskiej prof. Gabrjela Hanotoux, b. ministra spraw zagranicznych Republiki i delegata Francji do Ligi Narodów. Obrady kongresu miały miejsce w pałacu Towarzystw Naukowych m. Rouen w szeregu komisji, na których tak profesorowie francuscy, jak i niektórzy z licznie przybyłych gości zagranicznych wygłaszali referaty z zakresu swych prac naukowych, dotyczących bądź to bezpośrednio postaci św. Joanny d'Arc, bądź też ogólnego tła historycznego epoki, obyczajowo-społecznego, kulturalno-artystycznego czy ściśle historyczno-politycznego podłoża, bez którego — śmiało to dziś powiedzieć można — wielkość św. Joanny jako Świętej i jej rola, jako bohaterki narodowej francuskiej, ująć się nie da.

Doskonale ujęli te zagadnienia dwaj generalni mówcy kongresu, profesorowie Goyau i Champion. P. Georges Goyau, wielki pisarz, myśliciel i działacz katolicki, przedstawił słuchaczom wspaniałą syntezę ewolucji poglądów ludzkości na postać św. Joanny, która, jako wybawicielka Francji, spalona na stosie za sprawą jej ówczesnych wrogów, Anglików, jako czarownica, stała się z czasem nietylko wielką bohaterką narodową, ale przez Kościół wyniesioną została na ołtarze już w naszym wieku, jako męczennica, i dziś odbiera hołdy od całej bez wyjątku ludzkości. Dowodem tego jest m. in., że na specjalną prośbę biskupów angielskich Ojciec św. Pius XI jako swego delegata na te uroczystości wyznaczył msgr. Bourne'a, kardynała prymasa Anglii.

Drugi z kolei mówca generalny kongresu, historyk św. Joanny, prof. Pierre Champion, mówił o św. Joannie d'Arc w Rouen na zasadzie starej illustrowanej kroniki miasta z XV wieku, znajdującej się w muzeum miejskim.

We czwartek, dn. 28 ub. m. na posiedzeniu komisji historii powszechnej kongresu, prof. O. Halecki wygłosił wspaniałą wykład francuski p. t. „Stosunki polsko-francuskie w dobie Joan-

ny d'Arc". Kreśląc historię tych stosunków, które były już między obu krajami od XV w., a stały się bardzo wyraźne i nabrały ciągłości za Aleksandra Jagiellończyka i w latach późniejszych naszej historii, prof. Halecki podał w zakończeniu swego, wielkimi pociągnięciami kreślonego referatu wspaniałe i trafnie przeprowadzoną syntezę zagadnień doby ówczesnej i dzisiejszej, podkreślając konieczność wzniesienia się dla historyka chrześcijańskiego na poziom ponadmateriałystyczny, duchowy. I na tym gruncie przeprowadził prof. Halecki przenikliwe i piękne porównanie dwóch postaci historii Francji i historii Polski: św. Joanny d'Arc i Andegawenki na tronie polskim, królowej Jadwigi. „Podobieństwo między temi dwiema postaciami — mówił prof. Halecki — polega na tem, że za ich sprawą zbawione zostały Francja i Polska. Obie oskarżono o zbrodnie: Joannę o czarodziejstwo, Jadwigę o bigamię. Jak się sprawa miała — wyjaśnili co do Joanny historycy francuscy Quicherat i Hanotoux. Co do naszej Jadwigi — to obalili bałamutny zarzut prof. Dąbrowski. Dziś kończył prof. Halecki swój wykład — Joanna, wyniesiona na ołtarze, odbiera hołdy Kościoła, ludzkości całej i swej francuskiej ojczyzny. Nasza Jadwiga czeka na kanonizację”.

Entuzjastycznemu przyjęciu znakomitego wykładu polskiego uczonego dały wyraz słowa przewodniczącego zebrania, prof. le Verdier, prezesa związku historyków normandzkich i jednego z nestorów historyków francuskich, przyjęte hucznie oklaskami przez licznie zebraną publiczność, iż najlepszym podziękowaniem prof. Haleckiemu będzie życzenie, by królowa Jadwiga mogła za przykładem św. Joanny być wyniesioną na ołtarze ku chwale Kościoła rzymskiego i Polski.

W środę, dnia 27 ub. m. delegacja polska na czele z prof. Haleckim przyjechała była na przeszło godzinnej audjencji u msgr. André du Bois de la Villarel, arcybiskupa Rouen. Podejmując niezwykle serdecznie polską delegację, arcybiskup z wielkim darem naracyjnym i erudycją teologiczno-historyczną opowiadał o podłożu procesu rehabilitacyjnego św. Joanny, przeprowadzonego przez jednego z jego poprzedników, kardynała d'Estouville, a następnie z wielką życzliwością informował się o stosunkach polskich.

(KAP.)

Balon prof. Piccarda po wylądowaniu na lodowcu w Alpach. Na fotografii widzimy kulistą gondolę, która, po zabraniu z niej przyrządów naukowych, pozostanie na miejscu jako osobliwość.

Studentki białogrodzkie

więcej dbają o zamążpójście, niż o naukę.

Mała rewolucja wybuchła w średnich szkołach żeńskich Białogrodu wskutek rozporządzenia w tych dniach wydanego przez dyrektora gimnazjum żeńskiego, mocą którego zabrania się uczniom używania szminki do ust, perfumów i wogóle wszelkich t. zw. „środków upiększających”.

Gdy uczennice zapoznały się z treścią rozporządzenia dyrektorskiego, zawrzało wśród nich jak w ulu Natychmiast w wyższych klasach wyłonili się „komitet dwunastu”, który wysłał delegację do ministra oświaty. Ponieważ zaś minister nie chciał przyjąć nielétlnych delegatek, uczennice ogłosiły na łamach prasy list otwarty, zawierający pewnego rodzaju wypowiedzenie wojny.

„Nie pozwolimy się wychowywać metodami przedpotopowymi — brzmi treść listu podłotków białogrodzkich — gdyż u sta karminowe, biyszczące paznokcie i ondulowane włosy są dla nas bardziej ważną sprawą niż łacina, greka i tym podobne „blahostki”. Nie chcemy być brzydkie. a w końcu pragniemy również wyjść zamąż. Bez matry gimnazjalnej znajdziemy również towarzysza życia — to jednak nie nastąpi, jeśli nie będziemy dbały o nasz wygląd. A jeżeli pan dyrektor nie ustąpi — oglosimy strajk.”

Pan dyrektor jednak nie ustąpił. Przeciwnie, z większą jeszcze srogością odniósł się do członkiń „komitetu dwunastu” a uczennice, dotrzymując słowa — opuściły klasy. Władze zarządziły śledztwo celem ukarania i wydalenia ze szkoły uczennic, które stały na czele tej awantury arabskiej.

S. F.

Zjednoczenie Kobiet Słowiańskich

Nadzwyczajne Walne Zebranie Zjednoczenia Kobiet Słowiańskich odbędzie się w piątek, dnia 5 czerwca b. roku o godzinie 8-mej wieczorem w sali 22-giej Col. minus.

Porządek obrad: 1. Zagajenie, 2) Wybór przewodniczącej Walnego zebrania oraz sekretarek, 3. Zatwierdzenie sześcioro członków nowego zarządu, 4. Kooptacja dalszych członków zarządu, 5. Zamknięcie obrad.

W razie niedostatecznej liczby członkiń o oznaczonej godzinie odbędzie się bez względu na ilość obecnych nadzwyczajne walne zebranie w drugim terminie o pół godziny później, t. j. o godzinie 8½, na tejże samej sali. Udział wszystkich członków konieczny.

Za Zarząd:

Dr. Kawecka, Marcela Gosieniecka.

Ś. p. Helena Draheimowa

Dnia 9 maja 1931 r. zasnęła w Bogu śp. Helena z Domerackich Draheimowa, pozostawiając żal głęboki wszystkim, którzy ją znali i kochali. Odeszła w zaślony, zostawiając szlak jasny cnót oraz dobrych uczynków, które świadczyć będą o zacności duszy wiernej i pokornej służebnicy Bożej.

Cicha, skromna, nie szukająca rozgłosu — ci jednakże co z bliskiej patrzelki na jej życie, wiedzieli jak ono bogate było w niepoślednie czyny i jak śp. Zmarła rozumiała przykazania miłości Boga i bliźniego. Przejęta duchem pobożności, sama spełniała praktyki religijne z bezprzykładną gorliwością, zagrzewając swym przykładem otoczenie do wiernej służby Bogu i Ojczyźnie.

Z pobudek religijnych, i uczuciem miłości Bożej powodowana, odwiedziła Stolicę Piotrową, odbyła pielgrzymkę do Ziemi Świętej, gdzie miesiąc cały z me-

Oddychać znaczy żyć

Zdanie to coraz bardziej nabiera znaczenia w dziedzinie pielęgnowania naszego zdrowia. Regularna i planowa gimnastyka oddychania, stosowana rano po przebudzeniu się, oraz w ciągu dnia w czasie przerwy w pracy, stała się u ludzi współczesnych niezbędną koniecznością, dająca poważne wyniki już w pierwszych dniach po jej zastosowaniu.

Człowiek przemęczony, t. zn. człowiek którego organizm przesycony jest kwasem węglowym, dozna przez głębokie oddychanie w czystym powietrzu silnego dopływu tlenu przy równoczesnym pozbyciu się kwasu węglowego. Wszelkie osady w arterjach i żyłach, ułatwiane powolnym objęciem krwi, zostaną dzięki szybszemu krążeniu, spowodowanemu dopływem tlenu, usunięte. — Człowiek odczuwa po tego rodzaju gimnastyce płuc prawdziwą lekkość i wesoły nastrój.

Również i młodzież szkolna zaprawia się do regularnych ćwiczeń głębokiego oddychania w czasie przerwy a zwłaszcza w tych wypadkach, gdy sala szkolna wskutek przepelnienia lub zbytznego przegrzania zawiera mało tlenu. By zapobiec objawiającemu się w tych wypadkach przemęczeniu, otwiera się okna i każe się dzieciom oddychać 10 razy głęboko.

Po takim zabiegu dziatwa, dotąd przemęczona i śpiąca, zmienia się pod wpływem świeżego powietrza do niepoznania.

O ile dzieci szkolne zaprawiać można łatwo do samodzielnego głębokiego oddychania, o tyle sporo trudności następuje przy wyuczaniu do gimnastyki oddychania niemowląt i dzieci w wieku przed-szkolnym. Oczywiście, że małe dziecko w swym nadmiarze zadowolenia, nie znającego żadnego przymusu przebywania w zamkniętym pokoju lub sali szkolnej, nie chce swojej nieograniczonej swobody, nie chce nawet słyszeć o tego rodzaju zajęciach. Mimo to jednak należy je przyzwyczajać do głębokiego oddychania, ponieważ umożliwia to przekwlenie płuc do najgłębszych partyj, a przytem ten sposób oddychania nie da się zastąpić zwykłym oddychaniem podczas

biegu i skoków, aczkolwiek również i w tych wypadkach oddech jest bezsprzecznie głębszy.

Na szczęście istnieje kilka łatwych sposobów, by osiągnąć zamierzony cel również i u naszych milusińskich. Istnieje przecież tego rodzaju zabawki, jak trąbki i harmonijki ustne, zapomocą których dziecko może oddychać głęboko, o ile przyzwyczajone zostanie do wygrywania długich dźwięków. Dziecko tryletnie wygrywać może swobodnie na harmonijce, która to czynność wymaga głębokiego oddychania. Najlepiej zachęcać malca do intensywnego wygrywania na harmonijce w czasie przechadzek.

Drugim, również dobrym sposobem, nadającym się do przyzwyczajania dziecka, by oddychało głęboko i usuwało tem samem z płuc zużyte powietrze, jest puszczanie baloników mydlanych. Wystarczy słomka i rozczyń mydlany, by zachęcić dziecko do spokojnego a jednak bardzo głębokiego oddychania. Tego rodzaju zabawę dziecko wykonywać winno możliwie przy otwartym oknie, o ile pogoda nie pozwala na tę czynność na dworze.

Przewietrzenie płuc dziecka konieczne jest przedewszystkiem po zbudzeniu się ze snu, szczególnie w tych wypadkach, gdy sypia przy zamkniętych oknach. Matki wietrzą codziennie łóżeczka swych pociech, jednakże o wiele ważniejszym jest przewietrzenie płuc dzieci, o czem jednak matki przeważnie zapominają.

Ze podobne ćwiczenia, przeprowadzane świadomie i programowo, lub też włączone do gier, przyczyniają się do szybkiego powiększenia klatki piersiowej, jest rzeczą zupełnie zrozumiałą. Przyzwyczajony małego człowieka do głębokiego oddychania świeżem, czystym powietrzem, hartuje się jego organizm i zapewnia mu się zdrowie na czas późniejszy, gdy przebywanie w szkole, a później praca zawodowa stawia płucom ciężkie zadanie.

POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE BO ONE KARMIA WSZYSTKICH GŁODNYCH!

zem pieszo stacje Męki Pańskiej obchodziła, oddana modlitwie i ofiarnym uczynkom. Ale pobożność nie ograniczała się na modlitwie. Rozumiejąc doskonale ducha Chrystusowego, miała serce pełne miłosierdzia. Gdzie tylko zaistniała potrzeba, spieszyła z pomocą materialną, nie szczędząc zdrowia, ni mienia. A w stosunku do siebie i dzieci jaknajwiększą zastosowywała oszczędność, skromność i prostotę, uważając, że dobra ziemskie, które mi Bóg ją obdarzył, nie są jej wyłączną własnością, ale depozytem, włożonym w jej ręce, z którego czerpać należy dla tych, co nędzę cierpią i niedostatek. Szły więc z hojnych dłoni pieniądze na szpitale i klasztory — szła pomoc materialna dla ochronek i sierót. Co rocznie utrzymywała przez całe lato zastępy niewidomych dziewcząt i ubogich. W willi swej przy ul. Zwierzynieckiej rozdzielała gromadce najbiedniejszych sute obiady, odzież i stała zapomogę. Pełna wyrozumiałości, szczególnie dobrocią otaczała służbę i tych, co jej w znojnjej i ciężkiej pracy dopomagali. Korzystała z każdej sposobności, by ich hojną obdarzyć nagrodą, sprawić im radość i według sił i możliwości opromieniać ich szare życie.

Gdy więc, jak grom z nieba, rozeszła się wieść o strasznej tragedji, która położyła kres życiu tej zacnej niewiasty — żal i ból serdeczny ogarnął wszystkich, którzy ją znali i kochali. Świadczyły o tem rzese około jej trumny zgromadzone. Cicho, skromnie i bez rozgłosu odbyły się smutne obrzędy pogrzebowe. A smutek potęgowała okoliczność, że w orszaku żalobnym zabrakło znajdującego się w ciężkim stanie na skutek katastrofy męża i syna oraz drugiego złożonego choroba.

Niezbadane są wyroki Boże. Osoba, której życie było jednym pasmem dobrych uczynków, która nie ustawała w modłach o śmierć szczęśliwą, wyrwaną została z tego życia gwałtownie i niespodziewanie. Lecz jakby w przeczuciu tragedji, której ulec miała, zęgnęła przed wyjazdem domowników słowami: „Jadę jak na śmierć”, a przecież jechała na uroczystość pierwszej Komunii św. swego wychowanka. Nie odmówił jej Pan Bóg ostatniej pociechy. Zyjąca jeszcze oraz przytomną opatrzył kapłan ostatnimi sakramentami św., z słowem „Jezus na ustach, oddała czyśćta duszę w ręce Boże.

Światłość wiekuista niechaj jej świeci na wieki!

Ś. p. Stefania Leszczyc - Sumińska

Dnia 28. odprowadziliśmy na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki naszej ukochanej i czcigodnej Prezydentki śp. Stefani Sumińskiej. Od chwili założenia Sodalicji naszej była jej członkinią. Pomimo ogólnego zyczenia, by stanęła na jej czele, odmawiała stale w Swęj skromności przyjęcia tak zaszczytnego stanowiska. Przejęta najgłębszą czcią do Najsw. Sakramentu, podjęła się utworzenia sekcji eucharystycznej, którą przez trzy lata prowadziła. Za Jej kierownictwa sekcja stanęła na bardzo wysokim poziomie. Większa część Pań Sodalisek do tej sekcji właśnie należy, widząc, do jakiego uduchowienia Ich kierowniczką zmierza i dąży.

W roku 1929 prawie przemocą narzuciono śp. Stefani urząd prezydentki, który do końca życia ku wielkiemu pożytkowi Sodalicji naszej dzierżyła. Rozkwit Sodalicji naprawdę jest Jej dziełem, zasługą Jej nieustrudzonej i gorliwej pracy. Była wzorem niewiasty ewangelicznej; córka najlepsza, żona idealna, matką najczulszą, dla której dom był światem całym, a nam przykładem cnót swich. Spokojnie przyjęła śmierć z rąk Bożych, wierząc, że Chrystus Eucharystyczny, którego cześć tak gorliwie szerzyła, będzie Jej nagrodą wieczną.

Jej świetlana postać będzie nam przyświecać poza grobem i na zawsze w pamięci nam pozostanie. Niech spoczywa w pokoju.

Zarząd Sodalicji żeńskiej w Krotoszyńcu

Protest zbiorowy z powodu Brześcia

Do zbiorowego protestu z powodu Brześcia przyłączyli się w dalszym ciągu:

Gnieźno: Staszak Stanisław, adwokat — Robiński Zbigniew, kupiec — Kruszkowa Stanisława, wł. nieruch. — Baran Bartłomiej, obuwnik — Stanisław Aleksander, kupiec — Mielczuszy Stefan, kier. b. adw. — Bartnicki Tadeusz, urzęd. pryw. — Kostencki Sylwester, handlowiec — Nowak Jan, m. obuwniczy — Kostencki Walenty, wł. realności — Czajkowski Zygmunt, kier. b. adw. — Osiński Roman, sekr. adw. — Kowalski Stanisław, kier. kancel. — Neumann Franciszek, kupiec — Różniewski Stanisław, kupiec — Wesołowski Tomasz, handlowiec — Biłski Jan, kupiec — Pribe Józef, przemysłowiec — Jankowski Sylwester, handlowiec — Pukas Ignacy, organista — Konarkowski Wojciech, robotnik — Haleniak Zygfryd, sekr. adw. — Kozłowski Feliks, sekr. adw. — Siłski Józef, przemysłowiec — Głazowski Witold, drogerzysta — Kausówna Marta — Wikarski Władysław, kupiec — Puroł, kupiec — Banaszak Feliks, urzęd. adw. — Pater Józef, pom. fryz. — Gładych Stanisław, pom. fryz. — Wiśniewski Mateusz, pom. fryz. — Turajski Ludwik, m. obuw. — Turajska Antonina — Turajska Izabela — Kucharska Antonina — Kucharska Marja — Szudobaj Michalina — Krośniewska Wiktoria — Krośniewski Stefan — Matuszewska Zofia — Matuszewska Wiktoria — Ostrowska Wiktoria — Forwerżanka Irena, ekspedjentka — Dittbrennerówna Małgorzata — Dittbrennerówna Marja — Dittbrennerówna Wiktoria — Frackowiak Antonina — Frackowiak Jan, p. cukierniczy — Jazwicki Kazimierz, akwizytor — Miklejewski Stanisław, dziennikarz — Cieślak Stanisław, dziennikarz — Rzeźniacki Wojciech, dziennikarz — Maciejewski Bogdan, stud. dzien. — Chudaś Franciszek — Krzymińska Bogumiła, korektorka — Urbanikówna Eleonora, kantorzystka — Rezulakówna Zofia, kantorzystka — Madrowski Stefan, kantorzysta — Górnasówna Marta, — biuralistka — Tomczak Ludwik, ksiązkowy — Kostencka Kazimiera, kantorzystka — Czerniewski Kazimierz, drukarz — Karski Konrad, drukarz — Cieśliewicz Stanisław, drukarz — Strzelecki Józef, drukarz — Piekarski Marcell, drukarz — Majerowicz Wacław, drukarz — Giernasiwicz Bronisław, drukarz — Hanisz Oton, drukarz — Sakowska Władysława — Zielińska Kazimiera — Blachowski Nepomucen, m. piekarski — Zobel Józef, m. rzeźniczy — Galantowicz Józef, m. rzeźniczy — Budzińska Lucja — Pieterek Jadwiga — Górny Józef — Nehring Ernest, robotnik — Niewiadomski Michał, robotnik — Modrzejewski Franciszek, robotnik — Nehring Helena, robotnica — Sandowska Helena — Woźniak Sz., robotnik — Ratajczak Helena — Zieliński Sylwester — Turajski Zbigniew, obuwnik — Godzichówna Anastazja — Godzichówna Wiktoria — Weiss Mieczysław, kupiec — Weiss Bogdan, kupiec — Weiss Domicel, blawatnik — Weissowa Marja, wdowa — Marchowiecka Józefa, kupcowa — Marchowiecka Stefania — Rzycka Pelagia — Kozanecki Franciszek, m. piekarski — Kozanecka Stanisława — Tomczak Władysław, przemysłowiec — Tomczak Stanisława — Kędziński Władysław, robotnik — Boruszek Franciszek, robotnik — Jaworska Antonina, ksiązkowa — Przygodzki Józef, robotnik — Kierski Marjan, agronom — Nardolny Franciszek, fryzjer — Dolata Zenon, fryzjer — Kowal Henryk, kupiec — Kowalowa Joanna — Grochowska St., — Nowak Marcell — Langowska Marja — Langowski Wojciech — Marciniak Bolesław, drogerzysta — Szumińska Marja.

Januszewice, pow. grodziski: Szała Józef, rolnik — Szalina Pelagia — Tomaszewska Ludwika — Napieralski Antoni, rolnik — Napieralska Marja — Napieralska Józefa — Szała Antoni, rolnik — Szalina Władysława — Szała Jakób, wymiernik — Czubowa Stanisława — Nowicki Józef, rolnik — Nowicka Stanisława — Nowicka Konstancja — Ostant Stanisław, robotnik — Nawrocki Jan, młynarz — Nawrocka Teofila — Wolarczyk Józef, robotnik — Wolarczyk Antonina — Kostrzewski Władysław, rolnik — Kostrzewski Władysław — Wojciechowski Andrzej, robotnik — Wojciechowska Marjanna — Litwin Piotr, podmistrz murarski — Litwinowa Agnieszka — Szczerbowski Stanisław, kowal — Szczerbowska Władysława — Czub Franciszek, kowal — Czub Stanisław, rolnik — Czubowa Katarzyna — Czub Władysław — Czub Franciszek — Żytkowiakówna Katarzyna — Sternal Władysława — Golczak Franciszek, rolnik — Golczak Marjanna — Kalembina Agnieszka — Wawrzyniakówna Stanisława, służąca — Kalemba Józef — Kalemba Franciszek, rolnik — Szymkowiak Ludwik — Szymkowiak Franciszek, rolnik — Szymkowiakowa Marja — Szymkowiakówna Marja — Szymkowiak Stanisław — Kocik Józef, krawiec — Kocikowa Barbara — Kocikówna Magdalena — Kocik Franciszek — Kocikówna Józefa — Krupa Marcin, robotnik — Krupa Marjanna — Krupianka Katarzyna, robotnica — Chudy Wawrzyn, robotnik — Chuda Antonina — Nowak Antonina — Kocik Józef, wymiernik — Kocikowa Katarzyna — Andrzejewski Piotr, rolnik — Andrzejewska Jadwiga — Nowakowski Jan, cieśla — Nowakowska Katarzyna — Kuzora Stanisław, robotnik — Kuzorowa Katarzyna — Kuzorówna Antonina — Kuzorówna Magdalena — Kuzorówna Marjanna — Kocikówna Marjanna, robotnica — Balcerek Andrzej, rolnik — Balcerkówna Władysława — Blochniekówna Józefa, robotnica — Balcerkówna Katarzyna, wymiernica — Koberski Franciszek, wymiernik — Koberska Katarzyna — Szulcowa Marjanna, gospodyni — Szulcówna Marjanna — Szulcówna Stanisława — Szulc Jan — Czub Walenty, rolnik — Czubówna Anna — Czubówna Juljanna — Czub Józef.

Naramowice: Adamczak Marcin, gospodarz — Adamczak Agnieszka — Adamczak Marcin — Adamczakówna Weronika — Janeda Marjanna — Szkudlarek Leon, gospodarz — Szkudlarek Stanisława — Przybylakówna Stanisława, służąca — Mucha Jan, gospodarz — Muchowa Franciszka — Mucha Józef — Mucha Józefa — Sztanka Stanisław, gospodarz — Sztanka Stanisława — Cwikliński Julian, robotnik — Jakubowski Józef, rolnik — Jakubowska Rozalja — Jakubowski Jan, ogrodnik — Jakubowski Leon, ogrodnik — Jakubowski Andrzej, ogrodnik — Kochański Józef, chałupnik — Kochańska Katarzyna — Kochańska Gertruda — Płaczek Wiktor, rolnik — Płaczekowa Bronisława — Raduła Agnieszka, służąca — Beda Zofja — Beda Franciszek, robotnik — Nowak Franciszek, robotnik — Nowakowa Ewa — Napierala Marjanna — Wachowiak Feliks, m. piekarski — Wachowiak Bronisława — Jakś Wojciech, ogrodnik — Jaksiova Marja — Jaksiova Antonina — Knychala Antoni, robotnik — Knychalowa Marja — Pachocki Jan, murarz — Pachocka Józefa — Pachocka Rozalja, robotnica — Pachocka Zofja — Pachocka Teresa — Pachocki Józef — Dolata Stefan, dekarz — Dolatowa Antonina — Wujewska Katarzyna — Wujewski Franciszek, murarz — Kaczmarek Adam, robotnik — Kaczmarekowa Antonina — Kwiatkowski Andrzej, kowal — Kwiatkowska Marja — Joniak Wincenty, krawiec — Joniakowa Wiktoria — Czajka II Franciszek, rolnik — Czajkowska Stefania — Madziarowa Katarzyna, wymiernica — Wawrzyniak Józef, robotnik — Walkowiak Wincenty, robotnik — Walkowiak Franciszka — Siebert Hieronim, robotnik — Siebertowa Stanisława — Szumiński Franciszek, robotnik — Szumińska Katarzyna — Szumińska Marja, robotnica — Chmielnik Barbara, robotnica — Chmielnik Grzegorz, robotnik — Chmielnik Antonina — Chmielnik Stanisława — Hołysz Nikodem, robotnik — Hołysz Marja — Florczak Stanisław, robotnik — Florczakowa Barbara

Podrzewie: Łączkowski Henryk, kupiec — Łączkowski Konstanty, piekarz — Łączkowska Pelagia — Łączkowska Marja — Gierczyk Stanisław — Nowak Jan, obuwnik — Nowak Teodor — Nowak Władysław, kowal — Burdajewicz Stanisław, stolarz — Działynski Wacław — Wieczorek Franciszek, zofer — Bryjak Jakób — Walewski Kazimierz — Mieżalik Fr. — Sobieraj A. — Stachowiak Leon — Łączkowski Damazy — Turkot Ludwik — Przybylska Stefania — Rura Antoni — Swinkowa Anastazja — Swinkówna Helena — Burdajewiczowa St. — Maj Jan — Maj Marja — Szulcowa Józefa — Przewoźny Antoni — Przewoźna Balbina — Przewoźny Walerjan — Mikołajczakowa Cecylja — Gierczyk Helena — Gierczyk Franciszek — Kubicka Balbina — Prętka Stanisława — Maniewska Katarzyna — Ciszak Józef — Ciszak Gabryela — Maniewski Konstanty — Łączkowska Klara — Łączkowska Pelagia — Łączkowski Bolesław — Łączkowska Teofila — Łączkowska Cecylja — Łączkowski Czesław — Lisek Franciszek — Lisek Władysława — Dziamski Marcell — Dziamska Weronika — Kałkówna Stanisława — Kalek Stanisław — Kalek Antonina — Drobnik Bronisława — Chermuła Franciszka — Chermuła Marjanna — Chermuła Stanisław — Nowak Franciszek — Nowak Agnieszka — Nowak Jakób — Ryś Teodor — Ryś Jadwiga — Machaj Franciszka — Babala Władysław — Babala Gertruda — Depa Stanisław — Depa Walenty — Woźniak Franciszek — Woźniak Anna — Sobociński Franciszek — Sobocińska Petronela — Hancyk Marcin — Hancyk Anna — Hancyk Bronisław — Hancyk Franciszek — Hancyk Stanisława — Sobieraj Antoni — Sobieraj Bronisława — Szamotulik Anna — Malinowski Józef — Malinowska Józefa — Wrembel Andrzej — Wrembel Walenty — Wrembel Marjanna — Balcer Wawrzyn — Kaluga Franciszek — Kaluga Paulina — Wilk Stanisław — Wilkowa Elżbieta — Wielgosz Jan — Wielgosz Franciszka — Wieczorek Nepomucen — Wieczorkowa W. — Wieczorkówna J. — Wieczorkówna Marja — Mieżalik Nep. — Mieżalik Pelagia — Mieżalikówna Dominika — Grajek Józef, zegarmistrz — Grajek Elfrieda — Balcer Stanisław — Chossa Marcin — Chossa Franciszka — Chossa Antonina — Kalubówna Seweryna — Kaluba Marja — Kaluba Marcin — Pupka Józef — Pupka Nepomucyna — Mieżalik Władysława — Sobieraj Stanisław — Sobieraj Marjanna — Stronka Benigna — Gwiedziński Jurek — Gwiedzińska Aniela — Gwiedzińska Gertruda — Mieżalik Franciszek — Mieżalik Antonina — Mieżalikówna Józefa — Gens Maks — Gens Walenty — Gens Marjanna — Gellert Marta — Gellert Helena — Nowakowski Jan — Nowakowska Antonina — Nowakowska Anna — Walkowiak Anna — Raszewska Franciszka — Dorobek Balbina — Dorobkówna Władysława — Dorobkówna Janina — Genc Wiktoria — Genc Józef — Mieżalik Franciszka — Mieżalikówna Marjanna — Mieżalikówna Jadwiga — Mieżalikówna Marjanna — Choidrychowa Marja — Fabjański T. — Fabjańska Antonina — Wiśniewski Stanisław — Nowakowski Kazimierz — Nowakowska Antonina — Nowakowski Teodor — Wiśniewski Jan — Wiśniewska Józefa — Bobrowski Jan — Bobrowska Katarzyna — Bobrowska Bronisława — Dorobek Michał — Dorobek Anna — Woźniak Michał — Woźniak Marja — Woźniak Wojciech — Woźniak Antonina — Klakówna Monika — Klakowa Katarzyna — Dzierzowski Marcin — Dzierzowska Helena — Swinka Marjan — Łodyga Stanisława — Łodyga Antoni — Łodyga Marjanna — Ryś Antoni — Ryś Marjanna — Wylegała Teodozja — Kaluga Helena — Chossa Michał — Chossa Antonina — Chossa Józefa — Frackowiak Marcell — Frackowiak Andrzej — Frackowiak Marjanna — Frackowiakówna Marjanna — Duda Juljanna — Wieczorek Andrzej — Wieczorkowa Emilia — Skórnicki Antoni — Skórnicka Pelagia — Naroźny Stanisław — Plura Wincenty — Turkot Domicela — Ciszakówna Marjanna — Nowak Emilia — Nowak Michał — Rost Marjanna — Matuszewski Wincenty — Matuszewska Antonina — Białasowa Marjanna — Ziemska Elżbieta — Szulc Mikołaj — Szulcowa Marjanna — Szulcówna Helena — Szulcówna Stanisława — Szulcówna Mieczysława — Nowak Franciszek — Nowakowa Jadwiga — Szwedek Marjanna — Szwedek Władysława — Zwierzchowska Walenty — Siemieniak Antoni — Siemieniak Franciszka — Siemieniak Antoni — Kaluba Józef — Krzyżan Józef — Krzyżan Juljanna — Smelkowa Marja — Smelka Stanisław — Spychała Andrzej — Spychała Marja — Spychała Leon — Spychała Marja — Kupler Walenty — Kupler Paulina — Kupler Pelagia — Kaluga Antoni — Kaluga Marja — Samol Jadwiga — Golusikowa Józefa — Lubik Marjanna — Nowak Helena — Nowak Anna — Mikołajczak Stefan — Mikołajczakowa Marja — Nowak Roman — Nowakowa Marja — Walewski Maksymilian — Walewska Salomea — Walewska Stanisława — Jesionek Walenty — Maniewski Leon — Jesionek Marjanna — Niepiekło Ignacy — Niepiekło Teresa — Niepiekło Marja — Donder Chryzostom — Donder Marja — Gryjel Franciszek — Gryjel Balbina — Szkudlarek Marcin — Szkudlarek Anna — Rost Marcell — Rost Bronisława — Hancyk Marcin — Hancyk Marjanna — Dawidowski Antoni — Dawidowska Marjanna — Dawidowski Antoni — Dawidowska Jadwiga — Wieczorek Magdalena — Wieczorek Marcell — Wieczorek Michał — Wieczorek Józef — Wieczorkówna Helena — Wieczorkówna Franciszka — Przewoźna Marja — Przewoźny Stanisław — Przewoźna Antonina — Górniaczek Jan — Górniaczek Marja — Fąkówna Bronisława — Fąkówna Zofja — Fąka Antoni — Walkowiak Franciszek — Walkowiak Marjanna — Judek Jan — Judek Katarzyna — Przewoźny Józef — Przewoźna Pelagia — Przewoźna Bronisława — Migdalek Stanisława — Przewoźny Franciszek — Przewoźna Ludwika — Przewoźna Katarzyna — Przewoźna Czesława — Wieczorek Józef — Wieczorkowa Helena — Wieczorek Melchior — Wieczorek Marjanna — Kaczmarek Franciszek — Kaczmarek Anna — Grzeszkowiak Jakób — Grzeszkowiak Stanisława — Kossmann Alojzy — Kossmann Helena — Woźniak Andrzej — Woźniak Marjanna — Woźniak Nepomucen — Piotrowski Leon — Piotrowska Anna — Drobnikowa Marjanna — Drobnik Franciszek — Drobnik Tomasz — Drobnikówna Władysława — Balcer Franciszka — Lisek Alfons — Lisek Antoni — Lisek Józefa — Lisek Pelagia — Lisek Stanisława — Jurasz Franciszek — Jurasz Ludwik — Juraszowa Kazimiera — Rogalski Roman — Choidrych Michał — Dziamski Florjan — Dziamska Paulina — Dziamski Józef — Dziamska Agnieszka — Dziamski Stanisław — Dziamska Franciszka — Dziamska Cecylja — Dziamski Antoni — Dziamski Benedykt — Taferek Wincenty — Taferek Zuzanna — Dobkiewicz Franciszek.

Trzemeszno: Kempka Stanisława, wł. nieruch. — Kempka Władysława — Kempka Wiktoria — Bartkowiak Bronisława.

Pisma, godzące się na protest, uprasza się o powtórzenie podpisów, powyżej podanych

Komitet
z p. Wyczyński
em. starosta krajowy
Poznań, aleje Marcinkowskiego 29.

Jubileusz św. Antoniego z Padwy

1231—1931

Otrzymujemy poniższą odezwę z prośbą o umieszczenie:

Jeszcze nie przebrzmiał głos jubileuszu franciszkańskiego, który przed kilku laty w sercu Wielkopolski w Poznaniu obchodzono, tyle pozostawił miłych wspomnień, tyle dał dowodu wielkiego zrozumienia tutejszego społeczeństwa dla męstwa, dla zapалу, dla odwagi życiowej, dla myśli i ideałów Wielkiego Franciszka z Asyżu.

Rok obecnie przeżywamy znowu nas skupia pod franciszkańskimi sztandarami. Postać tylko czczonego i uwielbianego się zmieniła. Tam czciliśmy mistrza, tu uczcimy mamy jego najwierniejszego ucznia. Tam kłonił się czoło przed tym, co własnemu ciału, nieokiełzanej pysze, przywiązaniu grzesznemu do ziemskiej mamony nieubłaganą wydał walkę, a „Fani Biedzie” złożył swe śluby i dochował ich — tu stanąć mamy przed tym, co w ślady Ojca idąc najwierniej go życiem swym na sobie odzwierciedlił — tam czciliśmy św. Franciszka — tu św. Antoniego z Padwy.

Rok teraźniejszy to 700 rocznica jego zgonu.

700 lat już nie żyje św. Antoni Padewski, aż uwierzyć nam w to trudno. Słoneczna Italia jego czynami jeszcze rozbrzmiewa. Cuda przez niego zdziałane i tysiące nawróceń tak żywo tkwią w pamięci. Rzesze tłumnie na jego kazania zbiegające się, zdeje się, że dopiero co opuścili kościoły i publiczne place. Wesołe okrzyki „Il Santo, il Santo”, powtarzane codziennie i z taką radością to nie do tej zdają się iść ciasnej trumny z resztkami prochów zmarłego przed siedmiuset laty, ale do jakiegoś meża opatrnościowego, co tam wśród padewczyków żyje, czuje i działa. Tam żyje jego serce, które gotowe iść na wszelki trud i znoj, byle Boga zaszczyścić w serca wszystkich. Tam jest on — św. Antoni, co zajadłych wrogów na Chrystusa Rany zakłnie i ich pojedna. Tam, zdą się, tłumy go widzą tych, co płaczą niedoli ciężarem codziennie tłoczeni i ci ranami pokryci, i ci o sercu zbolełam, i ci bez łyżki letniej strawy, bez dachu nad głową.

Cale dziś Włochy, żyjąc pamięcią, myślą i czynem Antoniego z Padwy spieszą się uczcić. Cała Portu-

galja, ojczyzna zmarłego, na wielkie gotuje się uroczystości ku jego czci. Cały świat katolicki w jedną łączy się rodzinę, by w godnych dziękczyniach oddać św. Antoniemu to, co mu się należy.

I czyż w całym szeregu wierzących narodów nas Polaków zabraknie?

Nas, u których św. Antoni niemal prawem „obywatelstwa” się cieszy? Nas, u których najmniejsze nawet dziecię wie kim był św. Antoni i co on zdziałał? Nas, u których niemas i jednej świątyni, w którejby nie było jego ołtarza, jego figury lub obrazu? Nas, u których niema prawie warg, coby do niego rzewnych nie szepotały paciery?

Ileż to motywów zmusza nas do tego, że obojętnymi dla św. Antoniego być nam nie wolno.

Poznań katolicki winien stanąć cały, by go godnie uczcić jako swego Patrona i Orodownika w niebie. Na nabożeństwa urządzone mamy stanąć tłumnie. Nalepkami udekorujmy swe okna, niech wszyscy wiedzą, że jako jego czciciele wystąpić umiemy publicznie. Na ubogich również, którym urządza się bezpłatny obiad na jego pamiątkę, dajemy zbywający grosz ze względu na tego, który w swem życiu litości i miłosierdzia dla biednych uczył tak usilnie.

Szczegóły uroczystości podają plakaty.

Katalog 4 milionów gwiazd

Wszystkie większe obserwatoria całego świata zjednoczyły się dla opracowania wspólnymi siłami dokadnego katalogu gwiazd przy pomocy zdjęć fotograficznych. Według ustalonego programu trzeba będzie sporządzić dwie serie fotografii nieba po 22.000 klisz, nie wylaczając nawet bardzo słabych gwiazd. Klisze będą zawierać około 30 milionów okazów różnych gwiazd na podstawie zaś tego materiału obserwacyjnego sporządzony zostanie katalog 3 do 4 milionów gwiazd, znanych i dających się dokladnie opisać. Należy zaznaczyć, iż do badań astronomicznych wprowadzono metody fotografii dosyć niedawno, wszystkie dotychczasowe katalogi i atlasy gwiazd sporządzano na podstawie bezpośrednich obserwacji nieba za pomocą lunet. W ten sposób powstał także najstarszy katalog gwiazd Ptolemeusza, obejmujący za-

Dziesięciolecie

„Domu kwiatów”

„Czcicie umarłych pomagając żyjącym”. Słowa te są dewizą t. zw. „Funduszu Kwiatów”, zainicjowanego przed dziesięć laty przez pannę Alnę Hedin, siostrę znakomitego szwedzkiego działacza społecznego Swena Hedin'a.

„Fundusz Kwiatów”, mający na celu utrzymywanie bezdomnych, starców i kalek, zasiliły jest stale od dziesięciu lat przez „społeczeństwo szwedzkie, które, solidaryzując się z odeszłą panną Hedin, w znacznej większości zamiast kwiatów na groby przekazuje odpowiednie kwoty pieniężne na budowę i utrzymanie t. zw. Domu Kwiatów.

„Kwiaty po pięciu dniach wędną i usychają” pisała panna Hedin w swej pierwszej odeszłej, „kwiaty na grobach nie są stosownymi wyrazicielami uczuć, jakie żyjemy dla swych drogich zmarłych. Uczucia nasze trwalsze są od kwiatów, a powinny być dla nas głosem obowiązku do spełniania dobrych uczynków przez pamięć dla zmarłych. Kwiaty złożone na groby są bezużytecznym zbytkiem, natomiast dobry uczynek sprawia ulgę bliźniemu i w skutkach swych trwa przez pokolenia”.

Odezwa p. Hedin wydała istotnie trwałe owoce w postaci szeregu domów mieszkalnych dla biednej ludności, a kilka nowych domów jest obecnie w budowie. Około 800 starców znalazło w samym Sztokholmie schronienie i opiekę tylko dzięki owemu „Funduszu Kwiatów”, a „Dom Kwiatów” działa dobroczynnie w każdym większym mieście Szwecji.

RADJO

Programy radijofoniczne:

Czwartek, dnia 4 czerwca 1931 r.

Poznań (335 m) godz. 7.00 gimnastyka poranna; godz. 9.30 gazeta poranna; godz. 10.15 Boże Ciało — nabożeństwo z Katedry poznańskiej. Kazanie wygł. ks. prałat Kłos. Chór śpiewa pod dyr. ks. dr. Gieburowskiego; godz. 12.05 koncert gramofonowy; godz. 13.00 „Co zrobić z niedzielą” — dokąd jechać?; godz. 17.30 „Z życia linii i barw”; godz. 17.45 koncert popularny (transmisja z Warszawy); godz. 19.00 audycja humorystyczna; godz. 19.15 feljton p. t. „Cholera i pomór drobiu”; g. 19.30 roln. skrzynka radjowa; g. 19.45 kurs elem. jęz. ang.; godz. 20.00 „Torem literatury i poezji”; godzina 20.30 koncert muzyki romantycznej. Wyk.: prof. Zdzisław Jahnke (skrzypce), profesor Zygmunt Lisicki (fortepian); g. 21.30 słuchowisko (transmisja z Warszawy); godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty; godz. 22.15 recital śpiewaczy Ignacego Dygasa (transmisja z Warszawy).

Warszawa (1412 m) godz. 10.15 transmisja Nabożeństwa z Piekar Wielkich na G. Śląsku; godz. 12.10 muzyka gramofonowa; godz. 13.20 muzyka; godz. 13.40 pogadanka; godz. 14.00 muzyka; godz. 14.35 „W ogrodach i parkach warszawskich”; godz. 14.50 koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Marynarki Wojennej w Gdyni; godz. 15.45 feljton p. t. „Opuszczamy Cherbourg”; godz. 16.40 program dla dzieci starszych; godz. 17.10 „Laureaci Lwowa”; godz. 17.15 muzyka z płyt; godz. 17.35 odczytanie komunikatu „Z przed stu lat”; godz. 17.45 koncert popularny; godz. 19.20 płyty gramofonowe; godz. 19.40 „Boże Ciało w dawnej Polsce”; godz. 20.15 muzyka lekka; godz. 21.30 słuchowisko; godz. 22.00 feljton p. t. „Strzeżcie się wierz”; godz. 22.15 recital śpiewaczy Ignacego Dygasa; godz. 23.00 muzyka lekka i taneczna.

Programy zagraniczne, Koenigswusterhausen (1635 m) 12.05 i 14.00 gramofon, 16.30 koncert z Berlina, 20.00 koncert orkiestry dętej; **Budapeszt (550 m) 20.00** koncert utworów Mozarta; **Wiedeń (516 m) 20.00** „Wolny strzelec” op. Webera, 22.30 koncert muzyki lekkiej; **Medjolan (501 m) 20.45**

Mężczyźni! Nowe siły!

Pat. polski Nr. 11 132 daje jedynie rewelacyjny, opatentowany w wielu krajach kulturalnych aparat „Nr 111” Naukowa broszurka niezmiernie interesująca i zawierająca dysertację i opinie wielu poważnych osobistości nauk lekarskiej — wysyłamy dyskretnie i bezpłatnie. Adresować: „INVENTUS” Biuro Handl. Lwów, Jagiellońska 26. Dozwolone do użytku przez władze administracyjno-lekarskie. Za skuteczność aparatu przyjmujemy pełną gwarancję. Pw 11214 72.30

„Manon Lescaut” op. Pucciniego; Rzym (441 m) koncert mandolinistów.

Piątek, dnia 5 czerwca 1931 r. **Poznań (335 m) godz. 7.15** gazeta poranna; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 komunikaty; godz. 17.45 kwadrans lotniczy; godz. 18.00 koncert muzyki lekkiej (transmisja z Warszawy); godz. 19.00 kurs średni jęz. franc.; godz. 19.15 kącik krótkofalowy; godz. 19.30 kurs wyższy jęz. ang.; godz. 19.45 „Silva rerum”; godz. 20.15 koncert symfoniczny (transmisja z Filharmonji Warszawskiej); po transmisji — sygnał czasu, komunikaty, następnie muzyka taneczna z „Cukierni Nowej”.

Warszawa (1412 m) g. 10.00 transmisja z Pragi Czeskiej Międzynarodowego Zjazdu Rolniczego; godz. 12.10 muzyka gramofonowa; godz. 15.25 „Skrzynecki”; godzina 16.00 kącik artystyczny L. S. G.; godz. 16.15 „Kącik krótkofalowy”; godz. 16.25 muzyka gramofonowa; godz. 16.50 lekcja jęz. francuskiego; lektor p. Lucien Roquigny; godz. 17.15 muzyka gramofonowa; godz. 17.35 „Z wędrowek po kopalniach rudy i srebra we Francji”; godz. 18.00 muzyka lekka; godz. 19.20 muzyka gramofonowa; godz. 19.40 giełda rolnicza; godz. 20.00 Prasowy Dziennik Radiowy; godz. 20.15 koncert symfoniczny. Orkiestra Filharmonji pod dyr. J. Ozimińskiego i Zofja Rabczewiczowa (fort.); godz. 22.00 feljton; godz. 22.15 muzyka gramofonowa; godz. 23.00 muzyka lekka i taneczna.

Programy zagraniczne, Koenigswusterhausen (1635 m) 12.05 i 14.00 gramofon, 16.30 koncert z Lipska, 20.30 muzyka lekka, 21.10 słuchowisko, 22.15 koncert; **Budapeszt (550 m) 19.40** koncert egzaminowy uczni konserwatorium; **Wiedeń (516 m)** wesoly wieczór z Hamburga; **Rzym (441 m)** „Pagani” opt. Lehara.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Baczność Hallerczycy!** Dnia 4 bm. zbiórka wszystkich członków Placówki Poznańskiej o godz. 17 na Rynku Języcim w mundurach, celem wzięcia udziału w procesji parafji języckiej.

— **Związek Urzędników Sądowych — Koło Poznań.** Wycieczka familijna do Promna odbędzie się w święto Bożego Ciała. Odjazd z głównego dworca o godz. 7.20 rano.

— **Stow. Inżynierów i Architektów w Poznaniu.** Zwyczajne ogólne zebranie odbędzie się 5 bm. o godz. 20 w sali klubowej Koła Towarzystwa przy ul. Nowej 7-8.

— **Drużyna Błękitna Poznań.** Wzywa się wszystkich umundurowanych członków do gremjalnego wzięcia udziału w uroczystej procesji Bożego Ciała. Zbiórka o godz. 16 przed komendą przy ulicy Szamarskiego 2.

— **Tow. Uczniów Handlowych** — sekcja Związku Prac Kupieckich. Oddział w Poznaniu. Zebranie plenarne odbędzie się 5 bm. o godz. 20 w Ognisku przy Al. Marcinkowskiego 26.

— **Sodalicia Marjańska Młodzieży i Uczniów Kupieckich.** Zebranie plenarne odbędzie się 5 bm. o godz. 20 w sali Marianum Szewska 18. — Równocześnie przypominamy o obowiązkowym udziale w procesji Bożego Ciała: Tumskiej w dniu 4 bm.; zbiórka przy kościele Panny Marii; Farnej — 7 bm.; zbiórka na dziedzińcu wojewódzkim; Św. Marcińskiej — 8 bm.; zbiórka przed wieżą; Serca Pana Jezusa — 12 bm., która wyrusza z kościoła OO. Jezuitów.

— **Tow. b. Wychodźców pod „Białym Orłem.”** Zebranie miesięczne odbędzie się w piątek, 5 bm. o godz. 19 w lokalu zebrania p. Figla, Wierzbicice 27.

— **Chór im. „Chopin” Poznań - Wilda.** Zebranie plenarne odbędzie się 5 bm. o godz. 20 u p. Fiedlerowej.

— **Stow. Porządku Publicznego dzielnicy VI Jeżyce-Lazarz.** Zebranie plenarne odbędzie się 5 bm. o godz. 20 u p. Jaszka, ul. Kraszewskiego 16.

— **Stowarzyszenie Oficerów przeniesionych w stan spoczynku.** Zebranie miesięczne odbędzie się 5 bm. o godz. 18.30 w kasynie ofic. O. K.

— **Zw. Inwalidów, Wdów, Sierot i Emerytów Kolejowych Poznań.** Zebranie plenarne odbędzie się 5 bm. o godz. 17 w lokalu „Pod Słońcem”, ul. Górna Wilda 75.

SKRZYŃKA DO LISTÓW

— **Stała czytelniczka Chwaliszewo.** — Specjalnych nie znamy, używa się i podobno skutkuje „Flit”. (iK.)

— **Wdzięczny czytelnik.** Państwowe Konserwatorium Muzyczne. Można również pisać do naszego Działu Kultury i Sztuki. (iK.)

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: F. P. Poznań, 5 zł. — Wojciech Grała 5 zł. — M. Zawko 30 zł. — I. S. za otrzymane listki, prosząc o dalsze, 1 zł. — Wincenty Górski 3 zł. — Stanisław Rumiński, Stęszew, 2 zł. — A. Z. 20 zł. — Walenty Janekowiak 4 zł. — M. P. za wysłuchanie 20 zł. — S. Jeleńscy 50 zł. — Helena Napieckówna, Rogoźno, 10 zł. — Józef Wojtkowiak 10 zł. — T. Herrmanowa z podziękowaniem za zupełne uzdrowienie 3 zł. — N. N. (Matejki 8) 5 zł. — I. O. z prośbą o opiekę 2 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 485 zł.

Na chleb św. Antoniego: N. N. z Pawłowic z podziękowaniem za otrzymane

Ofiary na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu

191

wplacono do kasy komitetu do dnia 1. 6. 1931.

1928 AP

Sprostowanie: W pokw. 181 mylnie wydrukowano, Antoni Mulsowski, Srem zamiast 100.— zł winno być 200.—	A. Thiem, Krajkowo 5.—	K. Wolski, Kostrzym 10.—
Meller, Kokoszyce Śl. zamiast wieńca na grób śp. p. Chorzeńskiej 200.—	Dzieci szkoły powszech. Wierzeja 4.70	SS. Elżbietanki, Starogard 25.—
H. Kozłowska, Poznań zamiast wieńca dla śp. Ludwika Müller 10.—	St. Piwecki, Pogorzela 5.—	F. Biedziński, Poznań 20.—
J. W. Poznań 5.—	B. Trzopierczyńska, Konin 10.—	X. Prob. Rudnicki, Szaradowo 10.—
P. Kaszub 3.—	J. Przybylski, Bruczków za odebrane listki z prośbą o zdrowie dziecka 20.—	X. St. Galecki, Jedlec 12.—
X. Prof. Kruppik 10.—	J. Strzebiński, Czarnków z podz. za szczęśliwe rozw. zdrow. i błog. w rodzinie 10.—	X. Prob. Chocieszyński. Nietranżowo od parafjan od siebie 10.—
Drowa Luttmannowa, Rozdrażew 100.—	X. W. Janke, Wągrowiec 10.—	L. Leśniewicz, Klecko 5.—
Bank Ludowy, Lwówek zebrane z okazji 25-lecia istnienia Banku Ludowego z inicjatywy p. burm. Schmidta 50.—	Przyzna Krzeszkowice 5.—	W Gasiorowski, Kielce 5.—
Gabr. Pawełska p. Poz. Bank Ziem. 5.—	P. Kmiecikowska, Poznań 50.—	K. L. B. Ostrowski z prośbą o spokój za duszę śp. matki i o błog. dla pewnej osoby 1.50
L. Królak, p. Bank Miasta Poznania 5.—	K. Borowczyk, Solec 10.—	M. Surmacz, Jezierna 10.—
J. C. p. Bank Miasta Pozn. 10.—	M. Utracik, Mosina 5.—	Z. Chwalibogowa, Nowy Sącz 5.—
H. Ciesielska, Poznań 5.—	X. M. Brodowski, Mogilno od p. Jana Pietrowicza z Olszy 5.—	X. J. Radoński, Sławno „Kwiątek na grób śp. Izy Chorzemskiej” 10.—
Pecherska 10.—	H. T. St. Orłowski, Brodnica 5.—	M. Bak, Trebaczów 1.—
J. K. z podz. za odebr. listkę 1.—	St. Muszyński, Poznań 5.—	Janina D. z podz. za odebr. listki i na pewn. intencje 5.—
Szczesny R. z podz. za złożenie maturo 100.—	Fr. Nowicka, Kościan 10.—	J. Mogielka, Piaski 5.—
X. Dahlke, Gniezno 7.—	Zebrano na uczcie prymicyjnej X. Alfonsa Pióra w Nowym Tomysłu w d. 25 maja r. b. 46.—	A. Kosicka, Poznań 3.—
Związek Strzelecki, Oddz. Dobrzyca 10.—	M. Wawrzyniakowa, Buk 2.—	S. Soliński, Jastarnia 5.—
A. J. Bulniewiczowie, Dobrzyca 10.—	J. Łukaszewska, Nowe-miasto 2.50	J. Garbaczewska, Lublin 5.—
H. Szyszkowska, Deblin 1.05	A. Rzemyski, Wągrowiec 6.—	H. Nowaczyk, Poniec 2.—
A. Jereczek, Gdynia 5.—	Trzemeszno 6.—	A. Idzikowski, Stryj 2.—
E. Gertig, Gdynia z podz. za szczęśliwy przebieg operacji z prośbą o dalsze zdrowie 10.—	X. F. Maćkowiak, Srem od Wal Kosowskiej 5.—	St. Cylika, Inowrocław 10.—
T. Malecka, Poznań 5.—	P. Mrówczyński, Kostrzym 5.—	J. Kozłowska, Poznań za odebrane listki z prośbą o dalsze 2.—
L. Kunz, Jarocin 5.—	P. Latanowicz, Ostrów z prośbą do N. Serca Jezusa o zdrowie, błog. i szczęśliwą śmierć dla całej familii i za duszę wszystkie cierpiące a szczególnie za dusze opuszczone 10.—	A. Walkusz, Niepoczułowice 2.—
Ig. Bartylak, Środa 5.—	Inż. L. Prawdzic, Poznań 10.—	H. Bogusławska, Pniewy z podz. za odebrane listki z prośbą o dalsze błog. 5.—

Konto P. K. O. 207 470. Sekretarjat Al. Marcinkowskiego 21.

Staraniem Komitetu Budowy Pomnika odbywa się w każdy pierwszy piątek miesiąca u OO. Jezuitów msza św., o godz. 7-mej, na intencje wszystkich żyjących i zmarłych ofiarodawców na pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa.

Podziękowanie.

Za oddanie ostatniej przystugi, liczne wieńce i kwiaty oraz dowody współczucia z powodu zgonu mej najdroższej żony i naszej ukochanej matki, ś. p.

Ludwika Müllerowej

składamy Towarzystwom, Siostram z Zakładu dla Sierot Śródka, Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym najserdeczniejsze
zw 29 605

Bóg zapłać!

Poznań, 3. 6. 1931 r.
ul. Wrocławska 15.

Mąż i dzieci.

LOKAL HANDLOWY

w najlepszym położeniu przy placu Wolności, 2 okna wystawowe, przytem kilka obszernych pokoi na biura, centralne ogrzewanie, jest w całości lub w częściach do odstąpienia. Zgłoszenia tylko poważnych reflektantów bez pośrednictwa należy skierować do Biura Ogłoszeń „PAR”, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 22,50
Pw 11 681 22 50

Dnia 30. 5. b. r., zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Stanisława Kłosowa

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 4. 6. b. r. o godz. 3 po południu ze szpitala Miejskiego, na cmentarz farny.

Tow. Pielgrzym

Wypadek 174. pod wezw. Matki Bożej w Poznaniu.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci, naszego ukochanego i najlepszego męża i ojca, ś. p.

Władysława Sieradzona odprawi się

msza św.

w kościele farnym w sobotę, dnia 6 b. m., o godz. 8,30.

Zona z dziećmi.
zw 29 607

Dnia 2 czerwca 1931 o godz. 8 wieczorem, zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najtroskliwsza mamusia i najukochańsza siostra, ś. p.

z Koźmińskich

Stefanija Gielniewska

przeżywszy lat 36. Pogrzeb odbędzie się w piątek, 5 b. m., o godz. 6 z kaplicy cmentarnej w Dębcu parafji Bożego Ciała.

zw 29614 Synowie, siostry i bracia.

Do Zakładu Naukowo-Wychowawczego w Otorowie

Siostry Urszulanki S. J. K. przyjmują dziewczynki od lat 6-ciu do 15-tu. Zakład otacza dzieci troskliwą opieką i daje możność dzieciom o słabszym zdrowiu pobieranie nauk i przygotowanie się do wyższych klas średnich zakładów naukowych w zdrowych, wiejskich warunkach. Opłata miesięczna dla młodszych 75 zł, dla starszych 100 zł.

Adres: Zakład SS. Urszulek S. J. K. poczta Otorowo, powiat Szamotolski woj. Poznańskie. zw 29 630

Zarząd Banku Zachodniego S. A. w Warszawie

zawiadamia o otwarciu w dniu 1 czerwca

ODDZIAŁU W GDYNI

ulica 10 Lutego,

który załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości

GODZINY KASOWE 8,30-14,30 — w soboty 8,30-12,30.

nw 11481

jeden prosimy przybyć na Kramarską 16 do wspaniałych, odnowionych magazynów naszej firmy!

Gdy zobaczy Pani ogromny wybór w bardzo tanich jedwabiach, muslinach, perkalach, batystach i woiach przychodzić będzie Pani stale!

DO KAPIELI: Kostjomy, prześcieradła, pelerynki itp.

F. WOŹNIAK

POZNAŃ - UL. KRAMARSKA 16

Pw 11 601-22.19

Istesynonim postępu
.....istotnie,
bajeczny!

Nigdy nie przypuszczałabym, że krajowe pudry są tak wspaniałe. W użyciu jedwabisty, nadaje twarzy cudowny wygląd pastelowy.

Iste **POUDRE COMPRIMÉE**
J.&S.
Stempniewicz
Poznań

Wkładka do puderniczki zł 2.- Złocona puderniczka zł 5.-
Puderniczka tekturowa zł 2.25

Pw 11 681-S. 17.40

ISZACH 15

• perfumy • puder
woda kwiatowa
o długotrwałym subtelny zapachu

ISZACH
WARZAWA

Sok czosnkowy

wysocer skoncentrowany oddawna wypróbowany środek domowy przeciw zwapnieniu żył i wszystkim chorobom przemiany materji. 1 butelka 7 zł. 3 butelki 18 zł. nw 8 648
Dr. Caspary & Co., Gdańsk, Oddział 162

KAMIENICĘ

Kwiatowa 4 i Rybaki 10 sprzedam zaraz. Okazały, pod względem budowl. pierwszorzędny obiekt, bez potrzeby remontów. Komorne tylko ustawowe. Cena okazjna. Warto zaraz zobaczyć i pertraktować. zw 29 537

MAŁECKI - RYBAKI 20 a.

Lokali biurowych

w centrum miasta, nie wyżej I. piętra poszukuje większa instytucja handlowa w Poznaniu. Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń „PAR”, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 22,52
Pw 11 632-22.52

Cegielnia do wydzierżawienia RADZIEJOWICE

zdolność produkcji około 3.000.000 cegieł, gatunek gliny pierwszorzędny. Dogodny transport szosą lub koleją. Dobre urządzenia. Pertraktacje tylko bezpośrednio z dzierżawcami. nw 11428

Zgłaszać się do Sekretariatu Dyrekcji Zakładów Żyrardowskich w Żyrardowie, Kantor Główny od 9 — 12.

Kto zamierza kupić dobrze i tanio winien przedewszystkiem obejrzeć nasze

Samochody używane.

Ceny ponownie zredukowane przy dogodnych warunkach zapłaty. Kilkadziesiąt samochodów najlepszych fabrykatów z karoserjami wszelkich typów do wyboru

Polecamy specjalnie:

Fiat Mod. 509 4/20 KM 4-os. kryt.
Fiat Mod. 503 6/30 KM 4-os. otw.
Fiat Mod. 507 9/31 KM 6-os. kryt.
Fiat Mod. 512 14/50 KM 6-os. kryt.
Fiat Mod. 520 9/45 KM 4-os. otw.

Chenard & Walcker 6/30 KM 4-6 osob. otwarty.

Austro-Daimler 10/40 KM 4-osob. sportowy.

Liczne samochody ciężarowe i wysylkowe. Samochody wymagające mniejszych napraw z powodu braku miejsca za bezcen.

BRZESKIAUTO

Sp. Akc. — Poznań
ul. Dąbrowskiego 29.
Tel. 63-23, 63-65.
Pw 11 647 22.06

Lekarza zastąpię

od 1 ew. 15 lipca. Oferty do Kurjera Pozn. pod zw 29 579

Deeringa oryginalne i najnowsze

z niwiarki, kosiarki, wiązałki części zapasowe z znakiem I. H. C. oraz szpagat Manilla dostarcza

Generalny Przedstawiciel od 1922 roku

KOOPERACJA ROLNA

Oddział w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 7.

Pw 11 454-21 123

Fabryka stempli i zakład rytowniczy

firma od roku 1908 sądownie zapisana, największe i najnowocześniejsze przedsiębiorstwo, nadkompletnie urządzone, z dużymi zapasami i bardzo poważnymi zamówieniami, całkowicie bez długu z powodu choroby właściciela korzystnie na sprzedaż. Zapytania skierować do Stempel-Schultz, Gdańsk, Reitbahn 5.
nw 11 487

Skład żelaza

kupię, miejscowość obojętna. Oferty proszę składać do ekspedycji Kurjera Pozn. pod zw 29 597

Szkło

okienne, ogrodowe, katedralne, surowe, druciane, ornamentowe, kolorowe, diamenty, kit szklarski itp., lustra i szyby wystawowe poleca

Polskie Biuro Sprzedaży Szkła
Sp. z o. o. — Poznań
Mała Garbary 7a, telefon 28-63.
Pw 9546-11.93

Posadzki parkietowe

wykonuje i dostarcza fabryka parkietów inż. Chojnacki, Reda (Pomorze). Wszelkich informacji udziela mistrz parkieciarski

E. Kampe,
Poznań,
ulica Strzelecka nr. 19.
Pw 29 608

Linoleum

gładkie w różnych kolorach i deseniach oraz

dywany i chodniki

kupuje się bardzo korzystnie

u Waligórskiego

w Poznaniu: przy ul. Pocztowej 31 na przeciw poczty
i w Bydgoszczy: Gdańska 164 obok Hotelu pod Orłem
Pw 10 958-49.38

PLISOWANIE

dekantowanie, hafty, mercedki, okretkę wykonuje terminowo tanio Pw 10 957-19.18 „HAFTOPLIS”, St. Rynek 10 (wejście Kurzanoga obok F-a Czapczyński i Kruk)

Do Szanownych Odbiorców i Konsumentów piwa w mieście Poznaniu.

Wobec wypadków sprzedawania pod naszymi etykietami piw innych browarów, oddajemy nasze wyroby, tylko tym pp. Hurtownikom w mieście Poznaniu, którzy dali nam gwarancję, że prowadzić będą wyłącznie nasze piwa i to wszystkich gatunków, a więc jasne, ciemne, słodowe na czystym cukrze i porter.

Odtąd jedynie następujące hurtownie dostarczają nasze piwa:

- W. Antkowiak, ul. Półwiejska,
- T. Bajer, ul. Krzyżowa, nr. tel. 76-02,
- M. Dehn, ul. Marsz. Focha,
- M. Dominiczak, ul. Kolejowa,
- W. Grześkowiak, św. Wojciech, nr. tel. 18-83,
- K. Jałkiewiczowa, ul. Marsz. Focha, nr. tel. 68-21,
- St. Knasiak, Grobla, nr. tel. 39-52,
- Lüdtke Nast. Fingas, ul. Staszica, nr. tel. 61-32,
- St. Majewski, ul. Słowackiego, nr. tel. 63-26,
- R. Neumann F-a Rurek, ul. Strzałowa, nr. tel. 10-89,
- E. Szymański, ul. Łakowa, nr. tel. 12-29,
- J. Wawrzyniak, ul. Tylne Chwaliszewo, nr. tel. 27-29,
- T. Żak, ul. Różana, nr. tel. 32-91.

Wymienieni pp. Hurtownicy reprezentują około 80% butelkowej sprzedaży piw w m. Poznaniu.

Inne hurtownie nie mają prawa rozlewania i sprzedaży naszych piw.

Szanownych Odbiorców, Konsumentów i Sympatyków prosimy o zwrócenie uwagi na jakość i barwę piw ukazujących się w butelkach pod naszymi etykietami, a w razie wątpliwości co do pochodzenia piwa, o doniesienie nam tego w drodze telefonicznej, byśmy mogli, po przeprowadzeniu dochodzeń, pociągnąć winnych do odpowiedzialności sądowej.

Poznań, dnia 2 czerwca 1931 r.

Browary Huggera Sp. Akc. **Browar Krotoszyński Sp. Akc.**
Browar i Słodownia Kobylepole
T. z o. p.
Pw 11 626-22.39

RESTAURACJA „APOLLO“ DANCING

Nowość! Ogród „Sansouci“ Nowość!

w Pasażu „Apollo“

Dotychczas nie widziano w Poznaniu!

W czwartek, dnia 4 czerwca 1931, śpiewa JAN KIEPURA. Ogród codziennie czynny od godz. 4-tej po poł. do 12-tej w nocy! Bajkowe oświetlenie! Ceny bardzo niskie!

Nowa otwarta „Sniadalnica“
Ceny do minimum niższe.

W razie niepogody jest Lokal do dyspozycji.

RESTAURACJA „APOLLO“ otwarta do rana 4-tej godz. Z poważaniem DYREKCJA.

zw 29602

Największą rewelację wśród samochodów 6-osobowych

CHEVROLET Mod. 1931 6-cyl. 13/50 KM.

podwozie najnowszego modelu znacznie ulepszone, obszerna i solidnie zbudowana karoserja familijna także z przedziałem za siedzeniem szofera, przednie siedzenia obciążone skórą, tylne sukrem. Pw 11 645-22.65

Tani — ekonomiczny — wygodny — trwały

Cena reklamowa zł 14700,—

Przy budowie karoserji uwzględniamy życzenia nabywców. Samochody te dostarczamy również z karoserjami kombinowanymi osobowo-towarowymi gwarantującymi maksymalną użyteczność. Dogodne warunki zapłaty. Wczesne terminy dostaw.

Prosimy żądać szczegółowe oferty.

BRZESKIAUTO S. A., Poznań

ul. Dąbrowskiego nr. 29 — telefony 63-23, 63-65.

Poszukujemy zaraz lub od 1. 7. do naszej fabryki w Wierzbucinku pod Bydgoszczą

KSIĄŻKOWEGO

możliwie z branży drogerijnej, obeznanego z ekspedycją, listami wyplat oraz wszelkimi pracami biurowymi, za skromnym wynagrodzeniem przy wolnym mieszkaniu. — Oferty upraszamy tylko piśmienne. Pw 11 439-55,100

ST. DYCZKOWSKI i S-KA

Wielkopolska Fabryka Farb, Poznań, Plac Wolności 17.

Na raty miesięcznie 20 zł

Kromczyński, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 5. Agenci do sprzedaży maszyn do szycia potrzebni.

Pw 11.630-22.57

Szalówkę

belki, kantówki, łaty, deski i blochy stolarskie, buczynę, olszynę oraz dykty poleca po bardzo niskich cenach

Składnica Drzewa

T. Drabiński,
Szamarzewskiego 9.
zw 29 608

GOŚCINIEC

z składem kolonialnym, przy szosie, dom 13 pokoi, 70 morg. I. klasy ziemi, od miasta pow. 15 klm, sprzedam z żywym i martwym inwentarzem, weźmie pewne hipoteki na wpłatę. Cena 55,000 zł, wpłaty 20,000 zł, reszta 5 lat bez procentu, majątek prywatny. Zgłoszenia SOWINSKI, Poznań, św. Marcin 22, tel 18-97 i 52-09. zw 29 589

Palarnię do kawy i zboża

używana lecz w dobrym stanie, pojemności od 10 do 15 kg, na gaz lub koks, poszukuje. Zgłoszenia do Kurjera pod zw 29 608

Zawiadomienie!

Zawiadamiamy niniejszem, że firma nasza K. Hefner i J. Berger, Wydawnictwo widokówek w Krakowie, ul. Dietlowska 62, niema nic wspólnego z równobrzmiącą firmą Hefner i Berger, Biuro elektro-techniczne w Krakowie, ul. Św. Anny 3 i że pociągamy do odpowiedzialności sądowej każdego, kto by jakiegokolwiek pogłoski o niewypłacalności naszej firmy rozsiewał.

Wydawnictwo widokówek
K. HEFNER i J. BERGER
Kraków, ul. Dietlowska 62.

zw 29 583

Młodszego książkowego zbożowca

poszukuje zaraz „Rolnik“ Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa. Reflektujemy tylko na dobrą siłę. — Kaucja wymagana. Zgłoszenia z życiorysem i odpisem świadectw oraz z podaniem umiarkowanego wynagrodzenia należy przelać do ekspedycji Kurjera Poznańskiego zw 29 593.

PODRÓŻUJĄCYCH

do stałego odwiedzania aptek, drogerji, rozlewni piwa, fabryk wody sodowej i składów kolonialnych poszukuję zaraz za prowizję na Poznańskie. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 29601

Wyjechałem

Dr. Józef Jagielski

specjalista w chorobach wewnętrznych

Poznań - pl. Wolności 10

zw 29 585

Wróciłem!

Dr. med. Heider,
Poznań, Wielka 7.

Godziny przyjęć codziennie oprócz świąt 9-12 i 3-6.
Telefon 18-80 zw 29 603 Telefon 18-80

Kupna majątku

800-1500 mg. poszukuje. Wpłacę do 200 000 zł gotówką. Oferty od właścicieli proszę pod zw 29 560 do Kurjera Pozn.

Deski i blochy stolarskie

suche i czyste 65, 55, 52, 42 i 26 mm, deski podłogowe 26, 30 i 33 mm, szalówkę 18 i 23 mm, oraz łaty 4/6, belki i kantówkę ma na sprzedaż

Franciszek Polaszek, tartak parowy, Gostyń — Wlkp.

nr 11 195

Mieszkanie

5 pokojowe, z wszelkimi wygodami, III. piętro, do wynajęcia zaraz wprost od gospodarza. Oferty do „Par“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 55,153 Pw 11 645-55,153

Cabriolet

4-osobowy

pierwszorzędnego fabrykatu, tylko kilka razy był w drodze, sprzedam szybko decydującemu się na dogodnych warunkach. Łaskawe zgłoszenia proszę składać do „PAR“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 22,64 Pw 11 646-22,64

Kino WILSONA - Łazarz

Monumentalny film wedl. słynnego arcydzieła Lwa Tołstoja **HADZI - MURAT BIAŁY SZATAN** Malownicze góry Kaukazu. Początek o godz. 5.15, w niedzielę już o godz. 3.15. zw 29 612

Koń

młody roboczy i 3 wozy (platformy) tanio na sprzedaż. Górna Włda 153. zw 96 144

Handlowiec

długoletni kierownik fabryk maszyn rolniczych w kraju i zagranicą, biegły kalkulator, korespondent polsko-niemiecki i nowoczesny organizator poszukuje odpowiedniej posady lub przyjęcia dobrą reprezentację. Łask. oferty uprasza się pod zw 29 603 do Kurjera Poznańskiego.

Dyrektor handlowy

dobry organizator, władający językiem polskim i niemieckim, o szerokich poglądach i bogatą praktyką handlową, dla poważnego przedsiębiorstwa przemysłowego w Poznaniu od 1 lipca bież. r. poszukiwany. Szczegółowe oferty z fotografią, podaniem referencji oraz warunków uprasza się skierować pod „Dyrektor“ do „Par“, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11. Pw 11 637-63.272

Przedsiębiorstwo przemysłowo-handlowe, branży konfekcyjnej damskiej, szuka

Pw 11 650-55.156

kierownika (czki) lub współnika (czki)

do prowadzenia działu detalicznego i miarowego. Kapitał lub gwarancja najmniej 15 tys. złotych. Byt i zyski zapewnione. Zgłoszenia do „Par“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 55,156

REGISTRATOR ADWOKACKI

który pracował już w biurach adwokackich potrzebny natychmiast. Zgłoszenia z odpisem świadectw pod zw 29 611

W dniu 26 czerwca 1931 r., o godz. 17-tej, odbędzie się na sali Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu, ul. Franc. Ratajczaka 4-6

ROZNE WALNE ZGROMADZENIE

„Vesty” Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia w Poznaniu, na które zapraszamy wszystkich członków uprawn. do głosowania w myśl § 10 i 11 statutu. Udział w Walnych Zgromadzeniach jest dozwolony tylko za przedłożeniem karty wstępu, którą wydaje Biuro Zarządu w Poznaniu, Św. Marcin 61.

Chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu muszą się do dnia 23 czerwca 1931 r. włącznie zgłosić o kartę wstępu, przyczem należy przedłożyć posiadane certyfikaty lub polisy oraz ostatni wykupiony kwit składowy. Zastępcy powinni wykazać się odpowiedniemi pełnomocnictwem (§ 11 statutu).

Walne Zgromadzenie odbędzie się według następującego porządku dziennego:

1. Przedłożenie i rozpatrzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za rok 1930:
 - a) w dziale ubezpieczeń od ognia,
 - b) w dziale ubezpieczeń od gradobicia,
 - c) w dziale ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem,
 - d) w dziale ubezpieczeń szyb od rozbicia.
2. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej w poszczególnych działach ubezpieczeń.
3. Uchwalenie tantjemy Radzie Nadzorczej w myśl § 23 statutu.
4. Przyjęcie bilansu i podział zysku oraz udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi:
 - a) w dziale ubezpieczeń od ognia,
 - b) w dziale ubezpieczeń od gradobicia,
 - c) w dziale ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem,
 - d) w dziale ubezpieczeń szyb od rozbicia,
 oraz upoważnienie Rady Nadzorczej do poczynienia zmian ewentl. zażądanych przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.
5. Uzupelniający wybór członków Rady Nadzorczej.
6. Wybór członków Komisji Rewizyjnej i zastępców.
7. Uchwalenie zmian statutu, dostosowanych do przepisów nowego prawa o spółkach akcyjnych, w myśl rozporządzenia z dnia 10 września 1930 r. (Dz. Ustaw R. P. nr. 66/1930 poz. 523) oraz upoważnienie Rady Nadzorczej do poczynienia w uchwale zmian zażądanych przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

Poznań, dnia 30 maja 1931 r. Pw 11 625-22,38

Prezes Rady Nadzorczej (—) Adam hr. Żółkowski,

Zarząd:

Naczelnym Dyr. Teodor Prądzyński.

Dyrektorzy: Arpad Czerwiński, Mieczysław Wieczorek.

OBWIESZCZENIE. W rejestrze handlowym Oddział B wpisano: 1) dnia 4 marca 1931 nr. 994 przy firmie Gozimirski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań, Marjan Białkowski ustąpił. Edmundowi Maciejewskiemu i Janowi Wantuchowi, obaj z Poznania, udzielono prokury łącznej. Uchwałą Walnego Zebrania udziałowców z dnia 14 lutego 1931, zmieniono § 7 statutu (skład i prawo zastępstwa kierownik spółki). Do zastępowania spółki jest upoważniony każdorazowo kierownik łącznie z prokurentem lub dwóch prokurentów wspólnie, lub przy składzie wieloosobowym kierownictwa dwóch kierowników łącznie. 2) dnia 4 marca 1931 r. nr. 501 przy firmie Wielkopolska Hurtownia Szklana, Spółka Akcyjna, Poznań. Uchwałą Walnego Zebrania Akcjonariuszy z dnia 30 sierpnia 1930, uchwalono nowy statut uzgodniony z przepisami prawa o spółkach akcyjnych z 22 marca 1928, przyczem zmieniono następujące przepisy, przedmiot spółki § 3, kapitał zakładowy § 5, zarząd § 13, Rada Nadzorcza § 17, likwidacja § 27. 3) dnia 4 marca 1931 nr. 252 przy firmie Związkowa Centrala Maszyn, Spółka Akcyjna, Poznań. Uchwałą Walnego Zebrania Akcjonariuszy z dnia 3 grudnia 1930, uchwalono obniżyć kapitał akcyjny o 300 000 zł. do wysokości 300 000 złotych. 4) dnia 4 marca 1931 nr. 337 przy firmie Centrala Skór, Spółka Akc. Poznań. Uchwałą Walnego Zebrania Akcjonariuszy z dnia 3 czerwca 1930, uchwalono statut w nowym brzmieniu, uzgodnionem z przepisami prawa o spółkach akcyjnych z dnia 28 marca 1928. 5) dnia 4 marca 1931 nr. 413 przy firmie Edward Kieglewski, Spółka Akcyjna, Poznań. Uchwałą Walnego Zebrania akcjonariuszy z dnia 25 października 1930, uchwalono nowy statut, uzgodniony z przepisami prawa o spółkach akcyjnych z dnia 22 marca 1928 r. 6) dnia 4 marca 1931 nr. 735 przy firmie Towarzystwo Handlowe dla przemysłu koksowego z ograniczoną poręką, Poznań. Prokura Zofji Stanisławskiej wygasła. Uchwałą Walnego Zebrania z dnia 29 października 1930, zmieniono § 8 umowy spółkowej. Jeżeli zarząd jest jednoosobowy, wtenczas jedyny członek zarządu zastępuje spółkę. Jeżeli ustanowiono kilku członków zarządu, to spółkę zastępuje albo dwóch członków zarządu łącznie albo członek zarządu łącznie z prokurentem. W razie ustanowienia kilku członków zarządu może zebranie spółników uprawnić każdego z nich do wyłącznego zastępowania spółki. 7) dnia 4 marca 1931 nr. 783 przy firmie Księgarnia i Instytut Sztuk Pięknych, Spółka Akcyjna, Poznań. Prokura Seweryna Dobskiego wygasła. W miejsce ustępującego członka zarządu Ottona Dopatka powołano na jedynego członka zarządu kupca Seweryna Dobskiego z Poznania. Firma brzmi obecnie Księga Sztuka, Spółka Akcyjna. — Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Akcjonariuszy z dnia 9 grudnia 1930, podwyższono kapitał zakładowy o kwotę 150 000 złotych do kwoty 250 000 złotych. Podwyższenia dokonano. Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Akcjonariuszy z dnia 9 grudnia 1930, uchwalono statut uzgodniony z przepisami prawa o spółkach akcyjnych z 22 marca 1928, przyczem zmieniono następujące postanowienia: firma § 1, kapitał zakładowy § 3, Walne Zgromadzenie § 4, zarząd § 5, Rada Nadzorcza § 6, ogłoszenia spółki § 7, rok obrotowy § 8. 8) dnia 4 marca 1931 nr. 854 przy firmie R. Sternicki & Co, Spółka handlowa z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań. Likwidacja ukończona, firma wygasła. 9) dnia 11-go marca 1931 nr. 390 przy firmie Bank für Handel und Gewerbe, Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu, Spółka Akcyjna, Poznań. Prokura Józefa Koczorowskiego wygasła. 10) dnia 11 marca 1931 nr. 311 przy firmie Tri, Towarzystwo robót inżynierskich, Spółka Akcyjna, Poznań. Prokura inżyniera Jana Śmidowicza wygasła. 11) dnia 11 marca 1931 nr. 876 przy firmie Fabryka Papieru Czerwonak, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań. Uchwałą zebrania udziałowców z dnia 6 lutego 1931, zmieniono statut w paragrafach: 7 (sprzedaż udziałów), 8 (zwolnienie zebrania), 10 (odwoływanie zawiadowców), 12 (uchwały zebrania udziałowców), 15 (wysokość wynagrodzenia zawiadowców), 9 (prawo zastępstwa spółki). Do zastępstwa spółki są uprawnieni każdy zawiadowca samodzielnie, natomiast do zaciągania zobowiązań w imieniu spółki są potrzebne podpisy conajmniej dwóch zawiadowców lub podpis jednego zawiadowcy i jednego prokurenta. 12) dnia 11 marca 1931 nr. 105 przy firmie Złota Kula, Zjednoczone Fabryki Wódek i Likierów, Towarzystwo z ograniczoną poręką, dawn. Friedmann & Alport, Poznań. Firma brzmi oddział Złota Kula, Fabryka Wódek i Likierów, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Poznaniu. Uchwałą zebrania udziałowców z dnia 9 lipca 1925 r. przerachowano

kapitał zakładowy na 200 000 złotych. Uchwałą nadzwyczajnego zebrania udziałowców z dnia 5 grudnia 1930 roku zmieniono statut w paragrafach: 1 (nazwa firmy), 4 (kapitał zakładowy), 6 (udziałowcy). 13) dnia 11 marca 1931 nr. 630 przy firmie Chadma, Spółka Handlowa z ograniczoną poręką, Poznań. Prokura Jana Ziolkowskiego wygasła. W miejsce ustępującego Stanisława Cylkowskiego i Karola Schotta, wybrano jedynym kierownikiem firmy kupca Bolesława Brodniewicza z Poznania. 14) dnia 20-go marca 1931 nr. 443 przy firmie Hartwig Kantorowicz Następca, Spółka Akcyjna, Poznań. Prokura Edmunda Bąkowskiego z Poznania wygasła. 15) dnia 20 marca 1931 r. nr. 659 przy firmie J. Themat, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań. Kupca Rolfa Themat z Berlina wybrano dalszym kierownikiem firmy. Uchwałą zebrania udziałowców z dnia 3 stycznia 1931, zmieniono § 6 umowy spółkowej (podział udziałów). 16) dnia 20 marca 1930 nr. 997 firmie Kwilecki Potocki i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie interesów handlowych wszelkiego rodzaju z szczególnym uwzględnieniem kupna i sprzedaży produktów rolnych oraz artykułów używanych w rolnictwie i to na rachunek własny lub osób trzecich. Kapitał zakładowy wynosi 100 000 złotych. Kierownikami są dyrektor banku Stanisław Waszyński, dyrektor banku Kazimierz Paluch, dyrektor banku Zygmunt Kierski, wszyscy w Poznaniu. Anieli Bialeckiej i Czesławowi Dutkiewiczowi, obydwójgu z Poznania, udzielono prokury łącznej. — Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl umowy spółkowej z dnia 13 stycznia 1931. Jeżeli spółka ma więcej niż jednego kierownika, natenczas uprawnieni do łącznego zastępowania spółki są dwaj kierownicy lub jeden kierownik łącznie z prokurentem. 17) dnia 20 marca 1931 nr. 975 przy firmie Stanisław Juracki i Spółka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań. Pawłowi Kuleszy i Zbigniewowi Morawskiemu, obydwom z Poznania, udzielono prokury łącznej w ten sposób, że mogą oni zastępować spółkę łącznie względnie każdy z nich z innym prokurentem spółki. 18) dnia 26 marca 1931 nr. 669 przy firmie Poznański Autoskład, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań. Prokura Ludomira Długoleckiego i Aldy Barclay de Tolly wygasła. 19) dnia 26 marca 1931 nr. 647 przy firmie Georges Gelling & Cie, Spółka Akcyjna, Poznań. Uchwałą Walnego Zebrania akcjonariuszy z dnia 3 lipca 1930, uchwalono nowy statut uzgodniony z prawem o spółkach akcyjnych z dnia 22 marca 1928. Jeżeli zarząd składa się z więcej niż jednej osoby, do zastępowania spółki uprawnieni są dwaj członkowie zarządu lub też jeden członek zarządu z prokurentem. 20) dnia 26 marca 1931 nr. 948 przy firmie Biuro Sztucznych Nawozów, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań. Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia udziałowców z dnia 14 stycznia 1931, rozwiązano spółkę. Zbóżowicz Tadeusz Andrzejewski jest likwidatorem. 21) dnia 27 marca 1931 nr. 998 firmie Poznański Dom Dywanów M. L. Mindykowski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań. Celem spółki jest prowadzenie handlu dywanami i materiałami meblowymi i artykułami tapicerskimi. Kapitał zakładowy wynosi 20 000 złotych. Kierownikiem jest Mieczysław Mindykowski z Poznania. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Umowę spółkową ustalono aktem notarialnym z dnia 9 marca 1931. Łucji Mindykowskiej z Poznania udzielono prokury samodzielnej. 22) dnia 28-go marca 1931 nr. 650 przy firmie Siemens, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gdańsku — Danzig, oddział w Poznaniu. Alfred Malsch ustąpił ze stanowiska kierownika spółki. 23) dnia 31 marca 1931 nr. 975 przy firmie Stanisław Juracki i Spółka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań. Prokura Tadeusza Bogdańskiego i Zbigniewa Morawskiego wygasła. Prokurent Paweł Kulesza zastępuje spółkę łącznie z jednym z ustanowionych pełnomocników Włodzimierzem Kazimierzem Jerzykowskim, Konstantym Sokolowem, Adamem Zybtertem. 24) dnia 31 marca 1931 nr. 129 przy firmie Danziger Privat Aktienbank, Filiale Poznań. Zastępcy członek zarządu Max Thiel ustąpił. Poznań, dnia 30 kwietnia 1931 roku, nw 11 253 Sąd Grodzki.

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE. W majątek firmy „Carlton” Wojciech Jabłoński, Poznań, pl. Wolności 17 wdrożono z dniem dzisiejszym, t. j. z dniem 28 maja 1931 r. o godz. 11 przed poł. postępowanie upadłościowe. Zarządca masy upadłościowej mianowano p. Władysława Ossowskiego, Poznań, Wierzbicice 18. Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do dnia 12. 8. 1931 r. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzytelności, a także celem powzięcia uchwały co do kwestyj, wymienionych w § 172 ustawy o upadłościach, wyznaczono w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 22. 6. 1931 r. o godz. 11 przed poł., zaś celem zbadania zgłoszonych wierzytelności termin na dzień 26 sierpnia 1931 r. o godz. 10 przed poł., pokój nr. 23. Wszystkim, którzy posiadają jakiegokolwiek rzeczy, należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu względnie uiszczać się z długu, a nadto poleca się im, aby najpóźniej do dnia 12. 8. 1931 r. donieśli zarządcy masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przystępują im jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy. Sekretarjat Oddz. 2-a Sądu Grodzkiego w Poznaniu, nw 11249

3. K. 4/31. PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Mogilnie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Mogilno tom VIII karta 275 i Mogilno tom IX karta 311 na imię Szumelda Katarzyny z domu Kotlińskiej, żony rolnika, zam. w Mogilnie, zostanie w drodze egzekucji dnia 30 lipca 1931 r. o godz. 10 przed południem wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 7. Nieruchomość składa się z domu mieszkalnego z podwórkiem, ogrodem domowym i osobnym ustępem, chlewem z pralnią, stodołą i remizy oraz roli w obszarze 0,50,80 ha i 5,63,90 ha. Czysty dochód 1,46 tal. i 24,00 tal., roczna wartość użytkowa 236,24 mk., podatek budynkowy 8,40 mk. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 28 maja 1931 r. Mogilno, dnia 30 maja 1931 r. Sąd Grodzki, nw 11 252

W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem firmy Adam Mrozikiewicz, Hurtownia towarów krótkich, Poznań, Nowa 11a, wdraża się postępowanie zapobiegawcze i udziela się dłużnej firmie odroczenia wyplat na przeciąg trzech miesięcy t. j. od dnia 29 maja 1931 do dnia 29 sierpnia 1931. Nadzorcami sądowymi mianuje się Tadeusza Szmyta II z Poznania, ul. Mickiewicza 11 i Antoniego Orłowskiego z Poznania, ul. Siemiradzkiego 2. Poznań, dnia 29 maja 1931. Sąd Grodzki 2a, nw 11 244

1. K. 4/30. OBWIESZCZENIE. UCHWAŁA. W sprawie przymusowego przetargu nieruchomości Zamorze tam I, wykaz liczb 9, właściciele Jakób i Helena Maciaszkowie znosi się termin do przetargu w drodze egzekucji wyznaczony na dzień 19 czerwca 1931 r. a nowy termin wyznacza się na dzień 30 września 1931 r., godzina 11 przed południem w niżej oznaczonym sądzie, pokój 11. Pniewy, dnia 1 czerwca 1931. Sąd Grodzki, nw 11 245

Jan Stasiak w Poznaniu, ul. Piekary 15, zastąpiony przez adwokata Dr. Oleksego, Poznań, Plac Nowomiejski 5, wniosł o pozbawienie mocy następujących weksli: 1) blanko weksel na 100 zł, wystawiony i podpisany przez Hipolita Bilowskiego z Poznania, ul. Niegolewskich 20; 2) blanko weksel na 300 zł, wystawiony i podpisany przez Andrzeja Stasiaka z Cieszanowic; 3) 2 blankiety wekslowe po 50 zł, wystawione przez St. Kramera, Poznań, Dąbrowskiego 47; 4) 2 blanko weksle po 100 zł, wystawione i podpisane przez Stanisława Stasiaka w Poznaniu, Półwiejska 15; 5) 8 blanko weksli każdy na sumę 200 zł, wystawione przez Marjana Zalisza, Poznań, Półwiejska 38, podpisy na indosie Józefa Zalisza, Bruno Pochanke i Stanisława Pochanke; 6) 3 blanko weksle po 100 zł, wystawione i podpisane przez Wojciecha Walczaka w Rynarzewie powiat szubiński, na indosie Juljanna Walczak w Rynarzewie pow. szubiński; 7) 8 blanko weksli po 200 zł i 2 po 100 zł, wystawione i podpisane przez Marjana Stasiaka w Poznaniu, Piekary 15; 8) blanko weksel na 3.000 zł, wystawiony i podpisany przez Jana Pochanke'go, Górsko pow. Wolszyn, na indosie Władysława Kamieniarz, Bruno Pochanke, Poznań, Półwiejska 38-a; 9) prima weksel na 300 zł, płatny 6. IX. 1930 r. w Poznaniu, a wystawiony i podpisany przez Fr. Kupczyka w Poznaniu, St. Rynek 44, akceptowany przez H. Bechtlog w Zakopanem; 10) blanko weksel na 1.000 zł, 2 po 500 zł i 1 na 200 zł, wystawione i podpisane przez Franciszka Woltyńskiego z Poznania, Łukaszewicza 15; 11) prima weksel na 200 zł, płatny 15 sierpnia 1930 r. w Poznaniu, wystawiony i podpisany przez Konrada Borówkę, Poznań, Matejki 11, akceptowany przez Franciszka Woltyńskiego w Poznaniu, zamieszkałego tamże; 12) blanko weksel na 100 zł, wystawiony i podpisany przez Franciszka Woltyńskiego; 13) blanko weksel na 100 zł, wystawiony i podpisany przez Franciszka Woltyńskiego; 14) blanko weksel na 100 zł, wystawiony i podpisany przez Jana Sujaka; 15) 2 blanko weksle po 200 zł, 1 na 300 zł, 8 po 100 zł i 1 na 50 zł, wystawione i podpisane przez Bruno Pochanke'go, Poznań, Półwiejska 38; 16) blanko weksel na 200 zł i 3 po 100 zł, wystawione i podpisane przez Bruno Pochanke'go w Poznaniu, ul. Półwiejska 38. Posiadacza weksli wzywa się, aby się zgłosił w tutejszym Sądzie, pokój 69, najpóźniej w terminie w dniu 14 sierpnia 1931 r. godz. 12 i okazał weksle Sądowi, gdyż w przeciwnym wypadku weksle zostaną pozbawione mocy prawnej. Poznań, dnia 3 marca 1931 r. Sąd Grodzki w Poznaniu, nw 11 251

OBWIESZCZENIE. W tutejszym rejestrze handlowym oddział B. Liczba 6 wpisano dnia 20 maja 1931 przy firmie Bank Związku Spółek Zarobkowych Spółka Akcyjna Poznań, że przedmiotem przedsiębiorstwa jest oddat wykonywanie czynności, wchodzących w zakres bankierstwa, a w szczególności: a) dyskont oraz redyskont wszelkich weksli, płatnych zarówno w kraju jak i zagranicą, oraz innych zobowiązań pieniężnych; b) udzielanie pożyczek i otwieranie kredytów w formie specjalnych, bieżących i kontokorrentowych rachunków; 1) na zastaw publicznych papierów procentowych, obligacji, listów zastawnych, udziałów i akcji, tudzież na zastaw dowodów wkładowych i asygnat kasowych, walut zagranicznych i dewiz, jak również polis ubezpieczeniowych; 2) za zabezpieczeniem hipotecznym; 3) na konosamenty, świadectwa składów towarowych (warranty), kwity kantorów przewozowych, frachty kolejowe i towarzystw żeglugi parowej; 4) na zastaw drożych kruszców w sztabach i monetach; 5) na zastaw towarów, niepodlegających łatwemu zepsuciu; 6) in blanco; c) udzielanie gwarancji i przejmowanie obligacji; d) prowadzenie składów towarowych po uzyskaniu zezwolenia władz; e) inkasowanie weksli, czeków, papierów publicznych oraz innych dokumentów; f) wystawianie i akceptowanie weksli ciagnionych, wystawianie i opłacanie przekazów i listów kredytowych, wykup weksli domicylowanych, również kuponów i innych dowodów pieniężnych oraz uskutecznianie wyplat w kraju i zagranicą na rachunek osób trzecich; g) przekazywanie pieniędzy do miejscowości krajowych i zagranicznych; h) kupno i sprzedaż na rachunek własny i na rachunek osób trzecich wszelkiego rodzaju papierów wartościowych, akcji, udziałów, obligacji, listów zastawnych i innych papierów publicznych, których obieg w Polsce jest dozwolony. Papiery dywidendowe na rachunek własny może bank nabywać na sumę nieprzekraczającą połowy kapitału zakładowego. Nabywanie akcji własnych na własny rachunek jak również przyjmowanie ich w zastaw jest niedozwolone; i) skup i sprzedaż na własny rachunek lub na zlecenie traci i weksli krajowych i zagranicznych; k) kupno i sprzedaż towarów z polecenia i na rachunek osób zlecających; l) nabywanie nieruchomości na własny użytek oraz nieruchomości, których nabycie jest konieczne dla uchronienia się od strat; nieruchomości te ostatnie winny być w najkrótszym czasie sprzedane; m) przyjmowanie udziału w innych przedsiębiorstwach; n) kupno i sprzedaż na własny i cudzy rachunek drożych kruszców w monecie, oraz kupno i sprzedaż na cudzy rachunek kruszców w sztabach; o) otwieranie w charakterze komisowym zapisów (subskrypcji) na pożyczki publiczne, na akcje, obligacje, udziały i listy zastawne krajowe oraz otwieranie — po uprzednim uzyskaniu zezwolenia Ministra Skarbu — zapisów na podobne walory zagraniczne; p) wykonywanie wszelkich czynności związanych z wypuszczeniem przez spółki akcyjne i inne zrzeszenia emisji tak akcji jak i listów zastawnych wzgl. obligacji; r) przyjmowanie na przechowanie według obowiązujących przepisów wszelkiego rodzaju papierów publicznych i innych wartości oraz wynajmowanie schowków (safes); s) przyjmowanie wkładów (lokali) terminowych i bezterminowych na rachunki bieżące i oszczędnościowe za imiennymi dowodami, otwieranie rachunków czekowych i wydawanie książeczek czekowych; t) przyjmowanie wkładów płatnych okazicielowi i wydawanie książeczek wkładowych płatnych okazicielowi; u) zastawianie własnych papierów procentowych w bankach państwowych, publiczno-prawnych, komunalnych i w bankach prywatnych. Bank ma prawo zakładania za zezwoleniem Ministra Skarbu oddziałów i agentur tak w kraju jak i zagranicą. Uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 10 kwietnia 1930 r. uchwalono statut w nowym brzmieniu, uzgodnionem z polskim prawem o spółkach akcyjnych z dnia 22 marca 1928 r. Do składania oświadczenia i do podpisywania w imieniu spółki potrzebne jest współdziałanie dwóch członków zarządu lub jednego prokurenta wspólnie z członkiem zarządu. Poza tem do działania w imieniu spółki uprawnieni są dwaj prokurenci łącznie. Poznań, dnia 21 maja 1931 roku, Sąd Grodzki, nw 11 248

OBWIESZCZENIE. W tutejszym rejestrze spółdzielni zapisano przy spółdzielni „Spółdzielcy Bank Kredytowy” spółdz. z nieogr. odp. w Pniewach, że uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 24. 4. 1930 r. zmieniono § 10 statutu jak następuje: „Każdemu członkowi wolno zadeklarować dwa udziały, któremi odpowiada za zobowiązania spółdzielni” oraz uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 1 kwietnia 1931 r. obrano w miejsce ustępującego członka zarządu Franciszka Bogusławskiego z Pniew, aptekarza Stefana Wachego z Pniew, Pniewy, dnia 22 maja 1931 r. Sąd Grodzki, nw 11 248

OBWIESZCZENIE. W tutejszym rejestrze handlowym oddział B. Liczba 295 wpisano 12 maja 1931 r. przy firmie: Poznański Bank Ziemiański Spółka Akcyjna Poznań...

wych oraz bezterminowych na rachunki bieżące i oszczędnościowe za miennymi dowodami, otwierania rachunków czekowych i wydawania książeczek czekowych...

W pociągu na linii Kcynia-Wągrowiec skradziono w pobliżu stacji Panigródz dnia 2 czerwca r. b. około godziny 16,20 teczkę...

5 weksli blanko po 1000 złotych 2 weksle blanko po 500 złotych z moim akceptem.

Weksle powyższe niniejszem unieważniam. Kcynia, dnia 3 czerwca 1931 r. Kazimierz Tomkowiak dzierżawca folwarku Kcynia.

L. cz. 5. K. 4/31 i 3/28. PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Rawiczu i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej 1) Rawicz miasto wykaz 352 i 2) Rawicz miasto wykaz 398...

Magistrat miasta Chojnic ogłasza KONKURS na posadę asystenta weterynaryjnego do tut. rzeźni miejskiej, z uposażeniem według umowy. Wymagania: 1. Obywatelstwo polskie.

PRZETARG PRZYMUSOWY W piątek, 5 b. m., o godz. 10 przed połudn., przy St. Rynku 56 sprzedam największej dającemu za gotówkę w naszym ciągu: większą ilość towarów krótkich oraz kompletne urządzenie składowe i maszynę do krojenia.

LICYTACJA ZASTAWU W piątek, 5 czerwca, o godz. 11-tej, sprzedawac będą w firmie C. Hartwig, ul. Towarowa 15/20, największej dającemu za gotówkę: większą partję różnych tkanin, partję szkła kryształowego do wyrobu lusterek, partję welurowych kapeluszy męskich...

LICYTACJA PRZYMUSOWA. W piątek, dnia 5 czerwca b. r., o godz. 11-tej przy ul. Wolnica 2 (w podwórzu) odbędzie się sprzedaż za natychmiastową zapłatą: 3 samochodów, magnetu do samochodu, 8 opon samochodowych, 2 maszyn do pisania, maszyny do krojenia mięsa...

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

SPŁAZEDAŻE Maturzystom w najlepszym stanie bardzo dobre procentująca ze składami, wolnym dużym mieszkaniem, ogródkiem, w centrum miasta Ostrowa (Włp) z powodu stosunków rodzinnych korzystnie do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Poznański dw 3 782

Pianino okazyjne tania. Drygas Kantaka 5. Pw 11 466-22-2. Plac w Puszczykowie sprzedam. Dogodne warunki. Wiadomość telefon 33 52. zdw 94 846

Rower damski prawie nowy tania sprzedam. Gdzie wskaze Kurjer zdw 96 550. Apteczne skromne urządzenie sprzedam - ewentualnie z towarami. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 544

Skład rzeźniczy 2 pokoje kuchnia, urządzenie warsztatu lub bez w ruchliwym miasteczku pow. śremskiego. Zgłoszenia Agencja Kurjera Książ Fom. nw 11 420

Tanie parcele budowlane W niedziele, 7 czerwca od godziny 5 po południu, odbędzie się sprzedaż parcel budowlanych o powierzchni od 1000 m2 w cenie od dziesięciu groszy za m2. Reflektantów przyjmuje się w domu Antoniego Schneidera, gmina Minikowo zdw 96 721-2

Na pończochy wielka zniżka cen. A. Szymański. Specjalny magazyn pończoch, Poznań, św. Marcina 1, przy placu św. Krzyszka. Pw 10 943/44-18-59

Sprzedam okazyjnie pokój męski, stół, wprost z fabryki razem za 6000 zł lub osobno. Oferty Kurjer zdw 96 499

Kolonjalke korzystnie, prowincja. Oferty zdw 96 556

Aparaty do zapraw kompl. 18 zł, termometr 165, gumki 110/124 9 gr sztuka aż do wyczerpania poleca Marian Lesiński, ul. Wronecka. Słójce Ideal i Zabkowieckie stale na składzie. zw 14 402

Elegancka łódź motorowa 1122 P. S., 4 cylindrowa na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 545

Antyki mah. kanapka Recamier, serwantka, biurczko damskie, biblioteki, lustro, komody, stoły, stoliki, krzesła, chusta turecka na sprzedaż. Skarbowa 4, parter lewo. zdw 96 806

Dwa składy cukrów, artykuły biurowe urządzenie, towar, tania sprzedam. Oferty Kurjer zdw 96 843

Sprzedam
handel kolonijny przy przynajmniej jednej ulicy, nadający się też na inną branżę. Wskaże Kurjer zdw 96 516

Seledynową suknię
sprzedam. Kantaka 3, II, Duszynska. Pw 11 635-22,48

Wolancik
na gumach sprzedam. Oferty Kurjer zdw 96 868

Chrysler
limuzyna, jak nowa sprzedam tania. Kurjer zdw 96 870

Beczki
żelazne sprzedam Kurjer zdw 96 871

„Informator“ poleca, poszukuje
kamienie, wille, domki, majątki, gospodarstwa, składy. Poznań, Ratajczaka 15 (Pasaż). zdw 96 859

Dom
w Jarocinie, nowy, 8 ubikacji, chłew, pralnia, ogród. Cena 20 000 zł. Zgłoszenia Otręba, Jarocin, Kilińskiego 4 zdw 96 892/3

Stolarnia
mechaniczna w centrum Poznania do sprzedania, wydzierżawienia lub przyjęcia wspólnika-fachowca. Oferty Kurjer rw 14 412

Piekarnia
piec piernicowy z urządzeniem, mieszkaniem, dzierżawa 60 zł miesięcznie, wieś kościelna, stacja, fabryka w miejscu. Objęcie 1 800 zł. Zgłoszenia Otręba, Jarocin, Kilińskiego 4. zdw 96 894/5

Lampy radiowe
oszczędnościowe z 7,50 głośnikowe 9,50 zł poleca Radio-Rybicki, Piekary 24. zdw 96 792

Lody
wytwórnie sprzedam wózki, maszyny, ubikacje. Oferty Kurjer zdw 96 791

Klubowy
garnitur elegancki jak nowy sprzedam 260, Grobla 4, mieszkanie 2. zdw 96 857

Parcele
pięknie położona dwa fronty, 1 746 m² sprzedam, Ruskowski, Półwiejska 6. zdw 96 428

Jadalnię
dębowa, wykładana orzechem, rzeźbiona, bardzo tania. Stolarnia, Bukowska 9. zdw 96 707

Sztancę
ekscentryczną sprzedam. Zgłoszenia Romana Szymańskiego 10, III, prawo. zdw 96 714

Samochód
Ford otwarty w dobrym stanie sprzedam Romuald Szubert, Poznań, Wroniecka 10, drogerja. rw 14 411

Parcele
Rataje spiesznie sprzedam. Schulz, Stary Rynek 73. rw 14 409

Samochód
reklamówkę, nowa karoserja, sprzedam lub zamienie na parcelę Stary Rynek, Ratuszowa 31, restauracja. rw 14 401

Wózek
dziecięcy w dobrym stanie, Stary Rynek 89, II, prawo. rw 14 399

Skład
papieru, zabawek przedwojenny, dobrze prosperujący, z mieszkaniem trzykondygnacyjnym, wypadkowo sprzedam. Bydgoszcz, Śniadeckich 21. Pw 11 639-63,269

Gdynia
na przedmieściu dom o 10 ubikacjach z placem 600 m² sprzedam za 8 000 zł. „Informator“, Gdynia nw 11 143

Kantówki, szalówki
okna, drzwi, blache cynkowa, rynnny, płótno, schody gotowe, laty z rozbiórki tania. Gmurowski, Matejki 60. zdw 96 768

Meble
po znacznie niższych cenach sprzedaje. Płuciski, Wodna 7. zdw 96 782

Radioaparat
na najwyższe wymagania. Strusia 8, m. II. zdw 96 787

Worki
zbożowe używane 1,15, szuka każda ilość. Oferty Kurjer zdw 96 788

5 KUPNA

Mleko
Poszukuje mleko z majątku — dziennie 200 i więcej litrów, Poznań dworzec, warunek pociągami, placę za litr podług umowy. Warunki płatności tygodniowe. Oferty Kurjer zdw 96 361

Kupuje
złoto, srebro, brylanty i place najwyższe ceny. F. Tarkowska, Plac Wolności 11 (pod filarami). Pw 10 982-20,143

Kupię
dobry skład kolonialny w centrum miasta z mieszkaniem. — Oferty Kurjer zdw 96 457

Konserwator
z 2 słójkami i maszynką do lodów kupię. Piekarnia, Kraszewskiego 8. zdw 96 463

Rower
damski używany w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer zdw 96 504

Piekarnię
z domem dobrze prosperującą kupię. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 517

Kupiny
okazyjnie wózek reczyn, ciężarówy do pchania. Nyka & Posluszny, Wrocławska 33. Pw 11 622-22,45

Szybę
wystawowa 155x225, 8 milim. wzgl. większa kupię. Oferty z ceną do Kurjera zdw 96 588

Wyżła
dobrze ułożonego do polowania i obrony osobistej, kupię. — Zakrzewski, Łódź, Kilińskiego 63, mieszkanie 7. zdw 96 597

Kupię
skład kolonialny lub próżny z mieszkaniem, Wawrzyniaka 33, mieszkanie 4. zdw 96 675

Kupujemy
każda ilość wosku czysto pszczołowego. Drogerja Universum, Ratajczaka 35. zdw 96 642

Maszynę
do ostrzenia noży i heblarke. — Kurjer zdw 96 645

Kuźnię polną
(Feldschmiede) w dobrym stanie kupię, Kościński, Poznań, Czaratoria 1, telefon 30-49 zdw 96 559/60

Kupię
samochód otwarty, używany. — Oferty Hotel Polonia, pokój 6. zdw 96 752

Konia
wóz ogrodniczy kupię. Telefon 78-76. zdw 96 843

Maszynę
do szycia używaną kupię, dobrze zapłacone. Wolnica 4/5, I, lewo. zdw 96 844

Kupię
maszynę do wody sodowej oraz butelki. Oferty Kurjer zdw 96 758

Poszukuję
komplet drzwi z futryną tylko jednoskrzydłowe Oferty Kurjer zdw 96 869

Skład
domek lub gospodarstwo kupię za hipotekę wysokości 8 000.—, ewentualnie mała dopłata. Oferty Kurjer zdw 96 855

Samochód
mały, używany, w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer zdw 96 827

Rury
gazowe, używane, calowe kupi Antoniewicz, Poczta 23. zdw 96 797

6 KAMIENICE

Kamienica
komfortowa, większe mieszkania, blisko ulicy Słowackiego, cena 200 000, wpłaty 100 000 spiesznie sprzedam lub zamienie na majątek ziemski. Oferty Kurjer zdw 96 631

Porady
i wszelkie informacje dotyczące nieruchomości udzielam członkom bezpłatnie, nieczłonkom za minimalną opłatą. Bank Właścicieli Nieruchomości, Poznań, Piekary 1. Pw 10 958-9-18,192/3

7 PIENIĄDZ

Hipotekę
10 000 — 15% platna 1 lutego 1932 odstąpię z danym. Oferty Kurjer zdw 96 130

Kto weźmie udział?
Potrzebny mały kapitał do sprzedaży rentującego artykułu wśród kolonialistów za gotówkę. Oferty Kurjer zdw 96 249

Wstąpię
jako wspólnik z kapitałem ca. 10 tys. do młyna lub weźmę w dzierżawę mniejszy młyn. Wyczerpujące oferty nadesłać do Kurjera Poznańskiego pod zdw 96 293

4 000 zł
pożyczę na I. hipotekę, procent według umowy. Oferty Kurjer zdw 96 546

8 000 zł
na I. hipotekę wypożyczę. Oferty Kurjer zdw 96 569

Pożyczkę
500 złotych pod zastaw towaru na 2 miesiące. Oddam 700 złotych. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 611

Bacznosc!
Sprzedam dobrą wytwórnię, klientela stała, tania lokale, centrum Poznania, 20 000 zł. Może być regulowane dobrą hipoteką lub zapewnione spłaty. Oferty Kurjer zdw 96 735

10 000
wypożyczę. — Cyranik, Skarbowka 4. zdw 96 699

Kapitalistom
lokujemy kapitały po najwyższej stopie procentowej bez jakichkolwiek kosztów począwszy od 3 000 zł, na zupełnie pewne hipoteki. Bank Właścicieli Nieruchomości, Poznań, Piekary 1. Pw 0 952/3-18,188/9

Pożyczki
hipoteczne, wekslowe udziela Bank Właścicieli Nieruchomości, Poznań, Piekary 1. Pw 10 950/1-18,190/1

200 złotych
na krótki czas poszukuje urzędnik. Oferty Kurjer rw 14 398

10 000
złoty na I. hipotekę gospodarstwa pod Poznaniem poszukuje zaraz, procent dobry, gwarancja. Spieszne zgłoszenia Kurjer zdw 96 831

30 tysięcy
złoty potrzeba na I. hip. kamienicy w Poznaniu, wartość 180 tys. złotych. Oferty do Kurjera zdw 96 811

Kto
pożyczy 5 000 złotych na 3 miesiące, dam 15% gwarancja kamienica. Spieszne oferty do Kurjera zdw 96 812

Czynna
współniczka z większym kapitałem do dobrze prosperującego przedsiębiorstwa potrzebna zaraz. Oferty Kurjer zdw 96 319

Do składu
kawy, cukrów potrzebny wspólnik (czka) rotówki 2 000. Oferty Kurjer zdw 96 847

7 000
zł na nieruchomości, Poznań, poszukuję, dam wyższy procent, gwarancja 20 krotna. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 830

Wspólnika
z gotówką od 5 tysięcy do zaprowadzonego przedsiębiorstwa przemysłowego poszukuję. Spieszne zgłoszenia Kurjer zdw 96 801

8 DO WYNAJECIA

3 pokoje manzardowe
kuchnia, łazienka, wydzierżawiano gospodarz bezdzietnym. Debiec, Malinowa 9. zdw 96 031

3
pokoje, kuchnia, gaz, elektryczność, centralne ogrzewanie. Dzierżawa 150 Siemiradzkiego 11, IV, pr. prawo. zdw 96 131

Pokój
i kuchnię w okolicy Solacza wydzierżawie. Skibiński, Polna 21. zdw 96 465

Mieszkanie
3 pokojowe z komfortem blisko Parku Wilsona sprzedam za 2 000 zł w tem dzierżawa za 1/2 roku. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 480

Mieszkanie
4 pokojowe kuchnia, pokój dla służącej z wygodami, czynsz zgóry za rok, miesięcznie 160 zł, nowa willa. Zawady 17a. zdw 96 507

Pokój
kuchnia z całkowitem urządzeniem do sprzedania zaraz. Adres Kurjer zdw 96 509

Mieszkanie
4 pokojowe komfortowe, III, piętro. Plac Wolności od 1 lipca. Oferty z propozycjami do Kurjera zdw 96 511

Mieszkanie
trzykondygnowe willa Solacz, czynsz naprzód. Oferty Kurjer zdw 96 146

Skład
mniejszy pokojem, kuchnia, miasto powiatowe do wynajęcia. — Zgłoszenia Szamotuły, Skrytka pocztowa 3. zdw 96 541

Mieszkanie
dwupokojowe w Górczynie wynajmę. Dziennik, Wierzbice 3 zdw 96 554

3 pokoje
kuchnia, nowe meble, 6.500 oddam, okolica Park Wilsona. — Oferty Kurjer zdw 96 591

Mieszkanie
3 pokoje komfortowe, śródmieście, wygodne, meble Kurjer zdw 96 616

Mieszkanie
5 pokojowe, komfort, za zgodą gospodarza, zwrot dzierżawy do kwietnia i renowacji. L. Zamlewski, Przemysłowa 11 zdw 96 679

Mieszkanie komfortowe
5 pokojowe, słoneczne 275, miesięcznie zaraz wydzierżawi. — Oleksy, Wały Zygmuntowa Augusta 10a. zdw 96 640

„Informator“ poleca mieszkania
Ratajczaka 15 (Pasaż). zdw 96 737

4
pokoje komfortem, ul. Dąbrowskiego (miejsce dla lekarza), korzystnie wskaże Soltysiak, ulica Prusa 18. zdw 96 694

Do
wynajęcia parterowe 3 pokojowe z komfortem. — Poznań Debiec, Wiśniowa 102. zdw 96 700

Mieszkanie
5 pokoi, I. piętro, miesięcznie 200 zł. Cyranik, Skarbowka 4. zdw 96 698

2
pokoje z kuchnią, z nowymi meblami, do wynajęcia. Adres Kurjer zdw 96 704

Dwupokojowe
odda gospodarz, Stanisława Knapowskiego 23. zdw 96 754

Pokój
i kuchnia przy Wielkiej za 3 letnią dzierżawę. Wilamowski, administrator, Wielka 22, rw 14 407

Dwa
pokoje kuchnia, korytarz, światło elektryczne (Łazarz), cena 40 złotych, objęcie mebli 1 500 złotych, pokój kuchnia (centrum) za czynszem na rok wynajmie „Pawilon“, Marszałka Focha 15. zdw 96 846

6
pokojowe mieszkacie do wynajęcia od 1 lipca z wszelkim komfortem. Oferty „Par“, pod 55,147 Pw 11 635-55,147

Sześciopokojowe
komfortowe, centrum, za dzierżawę oddam. Czarnecki, Ratajczaka 13. zdw 96 822

4
pokoje willi przy tramwaju. — Zgłoszenia Kurjer zdw 96 764

Mieszkanie
4 pokojowe, łazienka, elektryka, woda od 15 czerwca do wynajęcia przy dworcu Luboń, Zgłoszenia Kurjer rw 14 403

Mieszkanie
2 pokojowe z komfortem do wynajęcia, czynsz zgóry. Dąbrowskiego 105, restauracja Botania. zdw 96 777

9 SZUKA MIESZK

Poszukuję
2-3 pokoi z kuchnią z przynależnościami. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 090

Poszukuję
zaraz mieszkania 3-4 pokojowego z kuchnią z wszelkim komfortem, możliwie w centrum miasta. Kwartalny lub półroczny czynsz zgóry. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdp 95 809

Urzędnik skarbowy
poszukuje 2 pokojowego mieszkania z wygodami bezpośrednio od gospodarza. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 96 996

2 pokojowego
mieszkania z przynależnościami poszukuje. Agenci wykluczeni. — Oferty Kurjer zdw 96 456

Mieszkania
5-6 pokojowego I. ptr. komfort śródmieście lub początek. Jezyce poszukuje. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 96 512

Dwóch
pokoi frontowych za dzierżawę zgóry od gospodarza poszukuję. Oferty Kurjer zdw 96 435

Poszukuję
małego składu z pokojem od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 542

3 pokoje
komfortowe, najpóźniej 1 sierpnia poszukuję. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 683

„Informator“ poszukuje mieszkań
Ratajczaka 15 (Pasaż). zdw 96 738

Poszukuję
pokoi z kuchnią lub jednopokojowego wprost od gospodarza. — Oferty Kurjer zdw 96 581/2

Jednopokojowego
mieszkania za czynsz kwartalny zgóry szukam. Warunki Krjer zdw 96 637-8

Poszukuję
mieszkania 4 lub 5 pokojowego z komfortem, najchętniej na Jeżycach za dzierżawę miesięczną około 250 zł od 1 sierpnia względnie 1 października. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 96 804

Poszukuję
3-5 pokojowego, czynsz zgóry, spokojnego, bliżej centrum. Zgłoszenia „Centrala Fortepianów“, św. Marcin 43. zdw 96 807

Mieszkania
cztery, pięciopokojowe meble, bez poszukuje. Oferty Kurjer zdw 96 817

Komfortowego
czteropokojowego mieszkania poszukuję. Placę odstępną. Oferty Kurjer zdw 96 856

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Mieszkanie
pokój zamienie na 2-4 z dopłatą. Oferty Kurjer zdw 69 733

11 POKOJE UMEBL

Pokoje
w eleganckim domu zaraz. Matejki 60, m. 3, od 3-4. zdw 96 122

Dwa
pokoje. Dąbrowskiego 52, I prawo. jpw 6171

Pokój
dwuosobowy, elektryczność, wynajmę Wszystkich Świętych 8, II, prawo zdw 96 498

Dobrze
umeblowany pokój Wielkie Garbary 1, mieszkanie 9. zdw 96 513

Dwuosobowy
paniom, Matejki 39, II, lewo. zdw 96 419

Pokój
umeblowany osobne wejście do wynajęcia. Zakrzewska, Jackowskiego 30, II, piętro zdw 96 538

Pokój
zaraz, Grobla 19, I, prawo. zdw 96 553

Dobrze
umeblowany pani lub panu bez stolowania zaraz, Wierzbice 15, III, lewo. zdw 96 562

Pokoje
umeblowane Matejki 5, mieszkanie 7. zdw 96 715

Działyńskich
8, m. 5 pokój dwuosobowy. zdw 96 719

Pokoik
ładny tania Wrocławska 33, m. 32 dom boczny. zdw 96 723

Jeden
dwa pokoje, słoneczne, nowoczesnymi wygodami, kuchnia warszawska djetetyczna, Wały Jagiello 20, m. 5, narożnik Półwiejskiej. zdw 96 500

Centrum
dwuosobowy wygodami zaraz. — Składowa 1, parter, 2 wejście. zdw 96 587

Panienkę
na wspólny pokój. Półwiejska 13, II, prawo. zdw 96 603

Pokój
umeblowany na 1 lub 2 osoby z osobnym wejściem. Poczta 14, prawo. zdw 96 608

2
pokoje łącznie, sypialnia (balkon) i lepszy wynajmę. — Łąkowa 9, parter, lewo. zdw 96 610

Mały
pokój wynajmę. Kochanowskiego 1, II., prawo. jw 6 172

Pokój
także pokoi panience. Kreta 4, m. 10. zdw 96 620

Pokoik
utrzymaniem, bez. Skarbowka 15, parter, lewo. zdw 96 621

Willa
Inteligentnemu, dobrze sytuowanemu panu wynajmę pokój z telefonem, pościel pożądana, Tillingierowa, Topolowa 6, od 14-20. zdw 96 661

Pokój
utrzymanie, telefon. Ratajczaka 29, III., prawo. zdw 96 666

Pokój
używaniem kuchni zaraz wolny. Woźna 13 b, m. II. zdw 96 628

Pokój
umeblowany zaraz do wynajęcia. Małżeństwa niewykluczone. — Szynterowa, Grunwaldzka 25, m. 6. zdw 96 635

Dwuosobowy
Piekary 5, mieszka. 6. zdw 96 648

Centrum
pokój umebl. bez pościeli dla panna. Adres Kurjer zdw 96 650

Pokój
frontowy, dwuosobowy. Kreta 6, m. 2. zdw 96 725

Willa
balkonowy, jedno lub dwuosobowy tania. — Topolowa 6, I., nar. Stromej. zdw 96 693

2 pokoje
gabinet, sypialny, balkon, wynajmę, ewentualnie pojedynczo. Słowackiego 25, mieszkanie 11. zdw 96 695

Pokój
wynajmę. Reya 5 mieszkanie 8. zdw 96 744

Niekrepujący
Ogrodowa 5, mieszkanie 16. zdw 96 745

Pokój
Szamarzewskiego 38, I., lewo. 40 zł. jw 6 178

Pokoik
frontowy, umeblowany z elektryką samotnej pani. Piotra Wawrzyniaka 31, II., prawo. jw 6 174

Elegancka
sypialnia zaraz. Pódgórna 13, m. 10. zdw 96 753

Pokój
dwom panom wynajmę. Cieszkowskiego 7, mieszkanie 5. zdw 96 755

Dwuosobowy
Półwiejska 31, m. 7. zdw 96 770

Kantaka
8, III., lewo, pokój wynajmę. zdw 96 772

Frontowy
pokój wynajmę. Św. Czesława 8, Maik. zdw 96 756

Pokój
panu zaraz. Szamarzewskiego 10, parter, prawo. zdw 96 757

Pokój
wolny. Garcarska 10, II, ptr., m. 6. zdw 96 760

Jednosobowy
niekrepujący, elegancki zaraz. — Urbanowski, Trzeciego Maja 6, I., mieszka.

Na biura
4 duże pokoje Majański. Zgłoszenia do Kurjera zdw 96 743

6
ubikacji suteranowych, jasnych, obszernych z światłem elektrycznym w srodmieściu zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer zdw 96 805

Biura
telefonem odstąpię. Adres Kurjer zdw 96 815

Ubikacja
s bocznica kolejowa przy rynku Jędrzejkim zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia „Par” pod nr. 55.148. Pw 11 627-55.148

3 pokoje
I. piętro. Wroniecka na przedsiobiorstwo od lipca do wynajęcia. Oferty Kurjer zdw 96 864

14 DZIERŻAWY

Dzierżawę
400 mórg pszenno-buraczanej ziemi, kompletny inwentarz, żniwa oddam. Agencji wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 93 996

Poszukuję
dzierżawy do 250 mórg, ziemia pszenno-buraczana. Bliższe szczegóły do Kurjera zdw 95 220

Poszukuję
dzierżawy majątku w Poznaniu, składem od 300 mórg i więcej, możliwym bez inwentarza lub inwentarzem wprost od właściciela. — Oferty Kurjer zdw 93 770

Pokój
400 rok dzierżawa, mieszcząc 25 Zgłoszenia ul. Palacza 11, mieszkanie 3. zdw 96 534

3
pokoje komfortowe, ogrzewanie, srodmieście z jadalnią zł 3500. Oferty Kurjer zdw 96 370

Dzierżawę
700-1000 mórg poszukuję. Oferty z szczegółowymi danymi Kurjer zdw 96 878

Zadzierżawie
około 300 mórg dobrej ziemi, najchętniej probostwo bez inwentarza. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 632

Dzierżawy
gospodarstwa prywatnego bez inwentarza poszukuję. — Spieszne zgłoszenia Kurjer zdw 96 685/6

Wydzierżawie
skład kolonialny bez mieszkania tylko za miesięcznym czynszem. Oferty Kurjer zdw 96 747

Kawiarnia piekarnia
w mieście powiatowym zaraz do wydzierżawienia lub sprzedania. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego nr 11 440

Piekarnia
dobrze prosperująca, piec patentowy, wydzierżawie z powodu choroby. Właściciel. Bydgoszcz, Onia 6. Pw 11 633-63.271

15 UZDROWISKA

Pokoje
z całodziennym utrzymaniem tano odda Kołodziejczyk, Miłowody-Kowanówko, p. Oborniki. zdw 96 296

Hrebenów
Pierwszorzędny pensjonat „Zelmin” poleca soneczne pokoje z balkonami, wolne od kurzu ulicznego, przepiękne widoki na szczyt górskie i dolinę rzeki Oporu. Dobra kuchnia domowa. Cena umiarkowana. nw 10 014

Jastrzębia Góra
wielkie polczony nad pełnym morzem i plażą pensjonat „Fantazja”. Pokoje z całodziennym utrzymaniem od zł 12. Zarząd zesłoroczny. nw 11 031

Orłowo
willa „Mewa” z własną plażą poleca pokoje. Zadać prospektów. Pw 11 411-63.250

Krościenko n/D.
Pensjonat „Hanka” przyjmuje gości od 1 czerwca z całym utrzymaniem. Ceny niższe. zdw 80 934

Zakopane - „Januszek”
ulica Chałubińskiego, pensjonat adwokatowej Rychlickiej z Poznania. Kuchnia na masle. Piekarny park świerkowy. Cena 8-3,50 zdw 92 709

Zakopane
Pensjonat „Soplicowo”, telefon 290. Położenie soneczne, wśród parku. Kuchnia wykwinna. Garaże, korty tenisowe. Czerwiec od 12 złotych. zdw 94 960

Pensjonat
Miłobędzkiej Kowanówko Oborniki telefon III Idealne warunki obok uzdrowiska Miłowody do 10 zł. zdw 94 570

Letnisko
dla pań pracujących, dom obywatelski, las, jezioro. Zgłoszenia: Wilczyńska, Zielona 2, od 3. zdw 96 492

„Miłowody” Zakład przyrodoleczniczy
leczy nerwy i choroby wewnętrzne, ceny niskie. Poczta, stacja kolejowa Oborniki Wlkp. zdw 93 813

Letnisko
w ogrodzie 2 pokoje umeblowane elektryka, używalność kuchni, łazienka, ogród. Mosina, Lipowa 1 zdw 96 545

Starszą
lub cierpliwą osobę przyjmie na stałe utrzymanie w Puszczykowie za wyżywieniem 1.000 zł. Zgłoszenia do Kurjera zdw 96 618

Gdynia
Hotel - Pension „Polska Riviera” bezpośrednio przy plaży morskiej, kompletnie odnowiony, 100 pokoi z bieżącą wodą ciepłą i zimną, wykwinna kuchnia warszawska. W pierwszym sezonie ceny znacznie niższe. Pokoje od zł 8. Obiady zł 2,70, całodziennie utrzymanie zł 7. Tel. 10-16. — Zgłoszenia pod „Polska Riviera”, Gdynia. nw 11 424

Hel
Pensjonat Quovadis z widokiem na morze. Pokoje całodziennym utrzymaniem. Pierwszorzędna kuchnia, ceny umiarkowane. nw 11 422

Letnisko!
Willa położona w ośmiu morgowym ogrodzie, w pobliżu terenu pagórzystego, z zagajeniami sosnowymi, całodziennie utrzymanie od osoby 4 zł. Zgłoszenia Smudziska, Rawicz Wlkp., Podgórze willa 9. zdw 96 536

4 pokoje
z używaniem kuchni do wynajęcia. Kowanówko (Miłowody), Pomorzanka, Kowanówko, p. Oborniki. zdw 96 674

Poszukuje
letniska w ładnej miejscowości, las i kapiel, blisko Poznania, pokój dwuosobowy z dobrym utrzymaniem, na miesiąc sierpień. — Zgłoszenia Kurjer zdw 96 682

Kobylnica
Na czas letni wynajmie pokoje umeblowane z utrzymaniem w willi nowoczesnej urządzonej tuż przy lesie i koleji. Zgłoszenia na miejscu od 4-5 lub tel. Swarzędz 34. zdw 96 724

Letnisko
2 pokoje z kuchnią bez utrzymania. Jezioro, lasy zaraz tano wydzierżawie, Kedzierski, Kuźnica-Zbąska, pow. Wolsztyn. zdw 96 740

Letnisko Babiln
pod Obornikami (Wielkopolska) stacja kolejowa. Uroczę położenie wśród lasów okolicy nad malowniczymi brzegami Warty. Nowoczesne urządzenia, światło elektryczne, czytelnia, radio, tenis, bilard, plaża nad Wartą, kąpiele soneczne, łódki, bufet. Kuchnia wyborowa na masle. Cena utrzymania 5,50 zł, pokoje od 1 zł na dobę. Zgłoszenia przyjmuje Zarząd letniska: Poznań, Dyrekcja kolei, pokój 214. Pw 11 641-22.58

Letniska
las możliwie woda, szuka pan z dziesięcioletnim chłopcem ewent. przyłączyć się do osoby z chłopcem rówieśnikiem. Zgłoszenia do Kurjera zdw 96 873

Ciechocinek
Pensjonaty Doktorowej Sawickiej „Julianówka” i Sienkiewiczówka”. Wiadomość Ciechocinek i Warszawa telefon 75017. nw 11 442

Hel
Pensjonat — Chojna poleca soneczne pokoje z utrzymaniem po cenach przystępnych. Zgłoszenia do 15. 6., Markowska, Golecin, Poznań. Pw 11 624-55.145

Letniska
z całodziennym utrzymaniem na 10-12 dni od 15 czerwca w leśnej okolicy blisko Poznania poszukuje dla 1 osoby (kupięc). Zgłoszenia z podaniem ceny do „Par”, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 22.59 Pw 11 640-22.59

16 OSOBISTE

160 zł
wraz z portfelem zgubiono w dniu 31. 5. na boisku Warty. — Uczciwego znalazcę upraszam o zwrot za wynagrodzeniem 50 zł do Kurjera. Krajewski. zdw 95 845

Panią
z naprzeciwka z III. piętra prosi o wyznaczenie spotkania obserwujący blondyn. Zgłoszenia Kurjer pod zdw 96 471

Zgubiono
książeczkę legitymacyjną nr. 15 147 Halina Lejanka. Zwrot Słowackiego 38. zdw 96 813

Weksel
wystawiony w drugiej połowie maja na 2 000 zł platny 15 czerwca oraz drugi na 2 000 zł in blanco na nazwisko Wincenty Miłobędzkiej u Wincenty Miłobędzkiej. Kuzmierz Socha, Krotoszyn. zdw 96 784

17 PODZIĘKOWANIA

Firma
F. Kaźmierski, St. Rynek 38/39, z okazji 10 letniego istnienia przedsiębiorstwa ofiarowała na ubogich miasta Poznania kwotę w wysokości 200 zł. Za dar składamy szczerze podziękowanie. Magistrat VIII/1. zdw 96 557/8

21 ZGUBY

Unieważniam
zaginione papiery wojskowe na nazwisko Aleksander Majewski, wystawione przez P. K. U. Poznań. zdw 96 091

Zegarek
męski srebrny 3 kopertowy piekarskiej z monogramem L. P. zgubiono w sobotę 30 maja. Proszę bardzo o zwrot za wynagrodzeniem, ponieważ droga pamiątka. Ceglowski, Poznań, Kościelna 10. zdw 96 635

23 OŻENKI

Panna
z kompletnym mieszkaniem pragnie wyjść za mąż. Oferty do Kurjera Pozn. nw 1. 413

Kulturalny
40 letni pozna sympatyczny, niezależny, która pożyczając 5 000 złotych pomoże zrealizować korzystny interes. Małżeństwo pożądane. Poważne zgłoszenia Kurjer zdw 96 495

Oprócz
lat 32, energii szlachetkiego nazwiska, najwyższych odznaczeń bojowych, nie nie posiadam, lecz gdy Cię znajdzie mój „Śnie Nadróżny” wszystko zdobędzie. Jeżeli czujesz, że wzbudziłeś podziw i szacunek, biedna, czy bogata, napisz, załączając fotografie Kurjer zdw 96 539

Akademik
pragnie poznać pannę do lat 24, posag pożądany, dyskrekcja zapewniona. Oferty fotografie Kurjer zdw 96 789

Zgubiono
2 czerwca między 7-8 wieczorem portmonetkę z pieniędzmi 21 zł i parę groszy. Uczciwego znalazcę zachęca oddać za wynagrodzeniem Papierala, Szmarzewskiego 30. m. 11. zdw 96 849

Wyżel
przybłąkał, Odebrał Kościelna 18 zdw 96 885

22 ROZMAITE

Do Ministerstw
Urzędów, Firm w Warszawie przyjmuję do załatwienia poważne zlecenia, wyjeżdżam piątko. Biuro Wojskowe, Matejki 58. zdw 96 436

Koncesję
restauracyjną odstąpię. Zgłosz. z podaniem wysok. wynagrodzenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 96 289

Reparacje
zegarków i wszelkiej biżuterii wykonuje przedk i solidnie firma F. Tarkowska, Poznań, Plac Wolności 11 (pod filarami). Pw 10 538

Akuszzeria
Kleinwächterowa, Poznań, centrum, ulica Romana Szymańskiego 2, pierwsze piętro lewo, drugi dom od Pl. świetokrzyskiego. zdw 89 510

Krem matowy
„Ninon” do pielęgnowania twarzy i rąk zupełnie nowość. Tuba 1. — W wszystkich drogeriach, perfumeryjach, aptekach do nabycia. zdw 95 990

Maluje
tapetuje czysto, tano. Pokój od 10. — Oferty „Par” Aleje Marcinkowskiego 11 pod 55.132. Pw 11 619-55.132

Skład jubilerski
przy Placu Wolności odstąpię z towarami lub bez. Oferty zdw 96 523

4
pokoi z kuchnią wprost od gospodarza poszukuje. Oferty Kurjer zdw 96 553

3 letnie
dziecko oddam na własne. Oferty Kurjer zdw 96 579

Salon Mód Paryżanka
wykonuje pierwszorzędnie suknie, płaszcze, kostiumy według wzorów paryskich, ceny przystępne. Ul. Skarbowska 14, parter. zdw 96 602

Żaluzje
naprawiam. Kantaka 5. Gloger. zdw 96 617

Suknie
kostiumy, płaszcze podług najnowszych żurnali wykonuje, zamówienia w 24 godz. Graniczna 11. Spychał. zdw 96 622

Koldry
wykonuje, stare przerabia Smoczyńska, Kwiatowa 8. zdw 96 664

Krawcowa
pierwszorzędna poleca się w dom. Oferty Kurjer zdw 96 643

Krawcowa
wykonuje suknie od 3 zł. Nowakowa, Składowa 12. zdw 96 647

Chiromantka
zagraniczna, Babińskiego 7, wysoki parter, dawniej G. Wilda 51. zdw 96 776

Krawcowa
wykonuje elegancko suknie 8-15 Romana Szymańskiego 5, parter, prawo. zdw 96 860

Tapicer
wykonuje kanapy, leżanki po cenach umiarkowanych. — Oferty Kurjer zdw 96 861

Ondulacja trwała
od 20. — pierwszorzędne wykonanie prywatnie. — Chrapkowska, Kramarska 27, I. nar. Wielkiej, rw 14 408

„Messalina”
wykwinna pracownia kap damskich oraz duży wybór pięknych gotowych, ceny bardzo niskie. — Stary Rynek 18-19, I. p. lewo. zdw 96 778

Preparat
Anty pęgiem i planom wrobiałenem. Skuteczność preparatu pod gwarancją w przeciwnym razie zwrot pieniędzy. Cena i siolek 3,50 zł. Stary Rynek 18-19 „Messalina”. zdw 96 798

23 OŻENKI

Panna
z kompletnym mieszkaniem pragnie wyjść za mąż. Oferty do Kurjera Pozn. nw 1. 413

Kulturalny
40 letni pozna sympatyczny, niezależny, która pożyczając 5 000 złotych pomoże zrealizować korzystny interes. Małżeństwo pożądane. Poważne zgłoszenia Kurjer zdw 96 495

Oprócz
lat 32, energii szlachetkiego nazwiska, najwyższych odznaczeń bojowych, nie nie posiadam, lecz gdy Cię znajdzie mój „Śnie Nadróżny” wszystko zdobędzie. Jeżeli czujesz, że wzbudziłeś podziw i szacunek, biedna, czy bogata, napisz, załączając fotografie Kurjer zdw 96 539

Akademik
pragnie poznać pannę do lat 24, posag pożądany, dyskrekcja zapewniona. Oferty fotografie Kurjer zdw 96 789

Pani
samotna, przystojna, inteligentna z mieszkaniem pozna starszego kulturalnego pana. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer zdw 90 578

Wyswałam
bezinteresownie charakterne dzielnego, prawego charakteru, zdrowego, do lat 36. Panna młoda, przystojna, zamożna. Dyskrekcja rzeczą honoru. Zgłoszenia Jadwiga Uznańska, Kraków, Sienna 11. zdw 96 598

Brunetka
lat 20, wykształcona, muzykalna i gospodarna, posiadająca 4 pokojowe mieszkanie — pragnie wyjść za mąż. Oferty możliwie fotografija Kurjer zdw 96 609

Szatynka
inteligentna, lat 28, nawiąże korespondencję w celu matrymonialnym z intelig. panem. Anonimy do kosza. Oferty Kurjer zdw 96 731

Wyższy
urzędnik, lat 29, oficer rezerwy, na stanowisku etatowym, z mieszkaniem, 13 000 i samochód oraz nieruchomości po rodzicach, pragnie poznać pannę od lat 16-30 w celu matrymonialnym. Chętnie pozna pracowniczkę umysłową lub wdowę do lat 35. Majątek dla wspólnego dobra pożądany, lecz nie konieczny. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 597

Brunet
lat 27, współwłaściciel większego przedsiębiorstwa przemysłowego, poszukuje posażnej żony. Przeszłość jej jest mi obojętna — tak, by przyszłość nie była niżej zamocna. Łaskawe spieszne zgłoszenia do Kurjera zdw 96 800

24 NAUKA

żeńskie Kursy Techniczne
w Poznaniu, ul. Marsz. Focha 2. Przygotowanie: 6 kl. szkoły średniej ogólnokształc. Prospekt 20 gr. Znaczek dołączyć. Pw 11 603-55.108

Pięknie pisać
wyczuła 15 lekcjach. „Kaligraf”. Kreta 6. m. 1. jw 6 169

Francuski
konwersacja (dyplom paryski) — Plac Nowomiejski 6 a, parter. zdw 96 501

Nauczycielka
pogodnego usposobienia przygotuje (lipiec-sierpień) dzieci zaoferuje do Sakramentów. Wyższy Kurs nauki religii. Zgłoszenia do Kurjera zdw 96 424

Korepetycyj
udziela. Oferty Kurjer zdw 96 563

Książkowości
stenografii i pisania na maszynie wycuczamy tano. Postep, pl. Sapieżyński 2a. zdw 96 629

Kursy
stenografii, pisania na maszynie, księgowości Tyrant-Zaworskiej. Strzelecka 33. zdw 94 035/6

Kursy handlowe
Tadeusza Preissa Ratajczaka 29. zdw 96 751

Student
przyjmie na czas wakacyj korepetycje na wsi za małym wynagrodzeniem. Zgłoszenia Gasawa p. Żnin 116. zdw 96 890

25 MUZYKA

Poznańska
szkoła gry fortepianowej. Wpisy Woźna 8. Egzaminu wstępne 20. do 25 czerwca. zdw 90 500

Wiolonczelista - Solista
boczne instrumenty, alt, sopran, saksofon, puzon, banjo, wolny — Zgłoszenia Kurjer zdw 90 533

Fortpian
do wynajęcia. Oferty Kurjer zdw 96 601

Saxofonista
działny, posiadający srebrne instrumenty, gra boczne. Również wolny trebac z boczniemi. Grał w pierwszorzędnych lokalach. — Poważne oferty pod „Sax” — Ekspozytura Kurjera Poznańskiego w Gdyni. nw 11 430

26 ROZRYWKA

Kino Odeon
Siódme Przykazanie Janet Gajnor, Charles Farrel. zdw 96 858

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 80 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Pielęgniarka
poszukuje posady do niemowlęcia z dobrą świadectwami Bronisława Matysiakówna, Wolkowo, powiat Śmigiel. zdw 95 774

Szofer kowal
poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 94 263

Poszukuje
posady maszynistki. Zgłoszenia do Kurjera zdw 96 195

Osoba
wykształcona wszechstronnie poszukuje posady do wyreczenia pał względnie wychowania dzieci zaraz lub 15. Wymagania skromne. Oferty Kurjer zdw 96 147

Pokojowa
początkująca, z dobrej rodziny, poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 96 795

Panienska
do dzieci z dobrej rodziny, szuka posady. Oferty Kurjer zdw 96 796

Prania
poszukuje. Oferty Kurjer zdw 96 220

Technik
dentystyczny, samodzielny w technice, poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer zdw 96 365

Leśnik
Słazak, lat 33, żonaty, uchoźca, poszukuje posady zaraz wzgl. 1. 10. rb. Skromne wymagania, obeznany z wszelkimi pracami dobre świadectwa i referencje. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 96 297

Osoba
krytycznym położeniu, uczciwa, poszukuje posady popołudniowej. Oferty do Kurjera zdw 96 302

Dziewczyna
uczciwa szuka posady zaraz do dzieci lub lekkiej pracy domowej. Oferty Kurjer zdw 96 304

Inteligentna
panienka z praktyką przyjmie posadę wychowawczyni, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 96 490

Pielęgniarka
z kilkuletnią praktyką przyjmie posadę do niemowlęcia, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 96 461

Podoficer zawodowy
żonaty emeryt, poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 96 468

Uczciwa
dziewczyna szuka posady. Oferty Kurjer zdw 96 472

1 000
kauceji złożę za utrzymanie jakiegokolwiek posady umysłowej w poważnym przedsiębiorstwie. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 96 474

Kucharka
do wszystkiego dobrem poleceniom poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 96 477

Pokojowa
dobrem świadectwami poszukuje posady najchętniej na wyjazd. Oferty Kurjer zdw 96 478

Posadę
początkującego praktykanta w biurze rolnej przyjmie. Wykształcenie 7 klas gimn. Oferty Kurjer zdw 90 482

Poszukuje
posługi po południu. Oferty Kurjer zdw 96 484

Poszukuje
posługi po południu. Oferty Kurjer zdw 96 485

Panienska
sumienna pracownica z ukończoną szkołą handlową, pisząca na maszynie, zaznajomiona z wszelkimi pracami biurowymi oraz ekspedycja i kasą poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 90 487

Posługaczka
z dobrem poleceniem poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 90 494

Przyjmę
posadę inkasenta, woznego lub magazyniera z gwarancją. Oferty Kurjer zdw 96 497

Pomocnik
handlowy poszukuje posady małą kauceją. Oferty Kurjer zdw 95 505

Gospodarz
przyjmie posadę dozorczy, pisarza w majątku. Oferty Kurjer zdw 96 506

Emerytowany
poszukuje posady gajowego, położonej lub innej, minimalne wynagrodzenie. Oferty Kurjer zdw 96 508

Starsza
osoba przyjmie posadę u pani za małym wynagrodzeniem. Piekary 20/21, Piechocka, Kalinowska. zdw 90 519

Szofer - służący
z małą kauceją szuka jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer zdw 96 520

Gospodyni
(kucharka) dobrze polecona z prowincji poszukuje posady do jednej lub do dwóch osób, miejscowość obojętna, zaraz. Oferty Kurjer zdw 90 522

Nauczycielka
franc, ang, niem, przyjmie posadę towarzyski, lipiec — sierpień, morze, góry, zagranica bardzo chętnie! Oferty Kurjer zdw 90 420

Karmelarz
poszukuje posady zaraz, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 96 531

Nagle ogłoszenia

wieczorem po zamknięciu ekspedycji (godz. 18,30) do wydania tylko porannego przyjmuje portjerna. Wejście bramą św. Marcin 70 — dzwonek nocny przy bramie na prawo. Telefon portjerna nr. 35-25 *Portjerna nie jest upoważniona do przyjmowania ogłoszeń do wydania wieczornego.*

Starsza
dziewczyna samodzielna, dobrem gotowaniem i świadectwami, poszukuje posady lepszym domu. Oferty Kurjer zdw 96 729

Starsza
uczciwa posługaczka poszukuje posługi. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 734

Zdolna bufetowa
poszukuje posady zaraz lub 15 czerwca. Miejsce obywatelna. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 96 705

Księgarz - papiernik
rutynowany fachowiec, szuka jakiegokolwiek posady. Łaskawe zgłoszenia upraszam Kurjer zdw 96 746

Dziewczyna
poszukuje posługi. Oferty Kurjer jw 6 173

Posady
pokojowej lub do pielęgnowania chorej osoby. Oferty Kurjer zdw 96 748

Żelazniak
dobry fachowiec, poszukuje posady jako ekspedient, magazyniera, względnie podróżującego ewentualnie jakiegokolwiek zajęcia. Miejsce obywatelna. Zgłoszenia upraszam pod zdw 96 749 do Kurjera.

Sumienna
pracznica szuka prania. — Oferty Kurjer zdw 96 839

Asystent
farmacji poszukuje zastępstwa od lipca. Zgłoszenia: Poznań, ul. Marszałka Focha 72, Apteka p. Plucińskiego, dla „Asystenta”, zdw 96 845

Służąca
z gotowaniem szuka posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 806

Dziewczyna
poszukuje posługi z rana z dobrymi świadectwami. Oferty Kurjer zdw 96 819

Bezdzietne
małżeństwo poszukuje portjerską lub jakiego zajęcia. Oferty Kurjer zdw 96 866

Posady
do dzieci i lekkich prac domowych zaraz lub później szukam. Oferty Kurjer zdw 96 872

Dziewczyna
skromna, pracowita poszukuje posady do wszystkiego zaraz lub od 15. Oferty Kurjer zdw 96 851

Maszynistka
i stenotypistka poszukują posady. Łaskawe oferty Kurjer zdw 96 862

Gospośnia
szuka posady za małym wynagrodzeniem także na wies. Oferty Kurjer zdw 96 853

1 000 zł
kaucej na posadę woźnicę-inkasanta osoba nawskroś sumienna. Adres Kurjer zdw 96 854

Poszukuję
posady początkującej biurowej, mam ukończone 5 klas gimnazjalnych i pieczę na maszynie. Referencje bardzo dobre. Oferty Kurjer zdw 96 863

DZISIAJ W KINIE

- Apollo:** „Za Oceanem”.
- Aurora:** „Harry Peel i jego przygody”.
- Colosseum:** Czterech djabłów.
- Corso:** „Godzina miłości i śmierci” i „Śmiertelna walka”.
- Edison:** „Pan Wachmistrz na urlopie” i „Zbrodnia w noc Sylwestrowa”.
- Metropolis:** „Tragedja księżniczki Nadelko” i rewja pt. „Oj, jak gorąco!”
- Odeon:** „Siódme przykazanie”.
- Renaissance:** „Z pamiętnika lekarza”.
- Słońce:** Łódź podwodna U 13.
- Tęcza:** „Czar grzechu” — na scenie rewja: „Wiwat artystyczna brać!”
- Wilsona:** „Hadzi-Murat” (Biały Szatan).

Dziewczyna
starsza do wszystkiego z gotowaniem, szuka posady. Oferty Kurjer zdw 96 736

Kuchmistrz
poszukuje posady, okolica obywatelna. Łaskawe oferty Kurjer zdw 96 741

Poszukuję
popołudniowej posługi, świadectwa dobre. Oferty Kurjer zdw 96 701

Panna
lat 35, znająca wykwiłtina kuchnie, oraz wszystkie galezie gospodarstwa domowego, poszukuje posady gospodyni lub do wyreżowania pani domu 15. 6. Łaskawe zgłoszenia upraszam do Kurjera Poznańskiego zdw 96 684

Gospodyni
wydoskonalona w swoim zawodzie, z dobrymi świadectwami, szuka posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer zdw 96 692

Ogrodnik
z kilkoletnią praktyką, obeznany w swym zawodzie, jak w pielęgnowaniu parku, cieciu drzew i krzewów owocowych, hodowli kwiatów i jarzyn pod szkłem, poszukuje posady. J. Wechman, u p. Grabowski, Kościan, zdw 96 627

Ekspedjentka
z dwuletnią praktyką, poszukuje posady u piekarni lub w cukierni. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 96 653

Panienska
początkująca, dobra, uczciwa, umiejąca szyc, haftować (poszukuje posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer zdw 96 728

Panna
szuka posługi. Oferty Kurjer zdw 96 730

Biuralista
pisarz przyjmie posadę z małą kauceją. Oferty Kurjer zdw 96 159

Bufetowy
poszukuje posady, kauceja 200 zł. Oferty Kurjer zdw 96 160

Poszukuję
posady jako woźnica z kauceją. Oferty Kurjer zdw 96 176

Bufetowa
uczciwa poszukuje posady z obsługą gości lub bez obsługi, skromne wymagania. Oferty Kurjer zdw 96 178

Mistrz stolarski
poszukuje posady Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 96 217

Z własną
maszyną maszynistka szuka posady. Oferty Kurjer zdw 96 224

Woźnica
szuka posady. Oferty Kurjer zdw 96 251

Dziewczyna
do wszelkiej pracy domowej poszukuje posady z praniem, bez gotowania zaraz lub od 15. 6. — Oferty Kurjer zdw 96 226

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem lub posługi. Oferty Kurjer zdw 96 223

Uczciwy
trzeźwy, inteligentny dobrze polecony, w średnim wieku mężczyzna poszukuje posady, język polski i niemiecki. Zgłoszenia Kurjer zdw 94 453

Dziewczyna
z gotowaniem, uczciwa, milego usposobienia, spokojna do wszystkiego, dobre świadectwa, poszukuje posady zaraz lub 15 czerwca. Oferty Kurjer zdw 96 263

Robotnik
z dobrymi świadectwami, lat 26, poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 96 305

Starsza
służąca uczciwa, poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer zdw 96 306

Sierota
lat 18, inteligentna, szkoła gospodarza, szycie, robotki, poszukuje posady wycieczki do dziei lub początkującej biurowej od 15. 6. Nie rochodzę się o wysoka pensję lecz stałą posadę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 96 308

Dziewczyna
z samodzielnym gotowaniem i zaprawianiem, dobrze polecona szuka posady. Oferty Kurjer zdw 96 125

Fryzjerka
szuka posady. Oferty Kurjer zdw 96 136

Poszukuję
posady zaraz do składu cukierków. Oferty Kurjer zdw 96 152

Żelazniak
pomocnik początkujący dzielnym w swym zawodzie poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer zdw 96 156

Młodsza
krawcowa szuka posady. Oferty Kurjer zdw 96 185

Nagrody
500 zł dam za posadę, podoficer rezerwy, lat 33. Oferty Kurjer zdw 95 991

Dziewczyna
do wszystkiego najchętniej do jednej lub dwojga osób przyjmie posadę. Oferty Kurjer zdw 96 192

Dziewczyna
szuka posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer zdw 96 193

Uczciwa
dziewczyna szuka posługi cały dzień. Oferty Kurjer zdw 96 210

Posługaczka
uczciwa poszukuje posługi po południu. Oferty Kurjer zdw 96 213

Apteka
szuka farmaceuty (tki) z prawem zastępstwa. Proszę podać referencje i warunki przy wolnym utrzymaniu. dw 3 778

Gospośnia
znająca bardzo dobrze gotowanie, zaprawy konserw i hodowle drobiu zaraz poszukiwana. Reflektuje się na osobę mogącą się wykaazać bardzo dobrimi świadectwami. Zgłoszenia hr Kurnatowska, Kotowo, p. Granowo zdw 95 787

Inteligentne
dziewczyc do posylek. „Muza”, Nowa 8, zdw 96 254

Panny
do dzieci poszukuje inteligentnej, doświadczonej, z dobrimi referencjami, pomoc w nauce klas wstępnych potrzebna. Zgłoszenia piśmienne z odpisami świadectw do Kurjera Poznańskiego zdw 96 339

Potrzebny
ogrodowy, starszy, samotny, Komarniki, Dwór, zdw 95 772

Apteka
w mieście powiatowym, blisko Poznania poszukuje zastępstwa dobrze poleconego na 6 tygodni. Zgłoszenia do Kurjera zdw 96 076

Podróżujących
drukarnia Sibińskiego Piaskowa 3 zdw 96 316

Ucznia
przyjme. Bronisław Brzeziński, stolarnia budowl., Wielkie Garbary 51, zdw 96 351

Potrzebuję
zaraz 2 dobrych odcigaczy do limoniad i piw. Ig Piotrowski, Poznań, Sew, Mielżyńskiego 5, zdw 96 476

Uczeń
z odpowiednim wykształceniem przy wolnym stole i stancji może się zgłosić Centralna Drogerja L. Weichmann, Oborniki, zdw 96 479

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem do wszelkich prac domowych, czysta, uczciwa, rzetelna, bardzo dobrze polecona od 15. 6. potrzebna. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 438

Pokojowa
dobra obsługa, prasowaniem męskiej bielizny, sporządzaniem oraz druga pokojowa potrzebna od 15. 6. Zgłoszenia z odpisem świadectw i podaniem pensji. Maja-tek Koraszewo, poczta Rawicz, zdw 96 496

Dziewczynki
do wszystkiego z własną pościelą poszukuje. Graniczna 6, skład, zdw 96 503

Propagandzistki
3 sumienne i przystojne, z dobrimi poleceniami, tylko pierwszorzędne siły. Zgłoszenia: Wisniowski, Zupańskiego 15, od 8-9 wieczorem. zdw 96 688

Dekorator
branża spożywcza, siła pierwszorzędna, sumienny, z dobrimi poleceniami. Zgłoszenia: Wisniowski, Zupańskiego 15, od 8-9 wieczorem. zdw 96 689

Posługaczka
potrzebna. Karwowskiego 1, mieszkanie 6. zdw 96 681

Panienskę
do wszelkich prac poszukuje cukiernia Półwiejska 30. zdw 96 633

Fryzjerka
na czas wakacji potrzebna zaraz. Wojkowski, Półwiejska 5. zdw 96 644

Maszynarki
zaraz mogą się zgłosić. Górna Wilda 67, m. 8. zdw 96 651

Służąca
skromna, uczciwa potrzebna. — Rebelkova, Półwiejska 25, dom ogrodowy. zdw 96 655

Mistrz
piekarski, kawaler lub wdowiec potrzebny. Oferty Kurjer zdw 96 659

Młodsza
dziewczyna do dzieci i lekkich prac potrzebna zaraz. Wyrwa, Marcelesińska 36b. zdw 96 619

Służąca
z dobrem gotowaniem do wszelkich prac domowych potrzebna zaraz. Za Bramką 7, m. 3. zdw 96 623

Młodsza
dziewczyna do wszystkiego potrzebna zaraz. Grobla 27, a, I, pietro, lewo. dw 3 786

Kucharki
poszukuje z dobrem gotowaniem do restauracji. Oferty do Kurjera zdw 96 669

Uczeń
lepszych rodziców do składu zegarmistrzowskiego potrzebny. — Kajakowski, św. Marcin 19. zdw 96 670

Młodszej
dziewczyny do dzieci i pomocy pani. Patrona Jackowskiego 43, mieszkanie 3. zdw 96 680

Dziewczynka
do lekkiej pracy biurowej potrzebna od zaraz wzgl. 1 lipca. Zgłoszenia piśmienne „Par”, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55.127 Pw 11 621-55.127

Cheesz
otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fahowe korespondencyjne im. prof. Sekulowicza. — Warszawa, Zórawia 42. Kursy wyczuja listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynie, towaroznawstwa angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej, ekonomji. Po ukończeniu egzamin. Zadajcie prospektów. nw 11 421

Kucharz
żonaty lub kawaler potrzebny od 1 lipca 1931. Maj, Golejewko, poczta Chojno, powiat Rawicz, zdw 96 595

Inteligentne
panie przyjmie na stałą posadę. Św. Marcin 74, parter. Zgłoszenia w piątek od 10-1. Pw 11 623-55.187

Pokojowa
młodsza potrzebna. Hotel Royal, św. Marcin 93. zdw 96 536

Kasjerka
znajomością księgowości, pisanie na maszynie, język polski, niemiecki, z gotówką 750 zł do przedsiębiorstwa handlowego natychmiast. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 539

Uczennice
przyjme. Salon Mód Gabryeli Kapczyńskiej, Matejki 4041, zdw 96 593

Służąca
znająca gotowanie, potrzebna zaraz. Dutkiewicz, Chwaliszewo 70, front. zdw 96 615

Dziewczynka
do dzieci potrzebna. Traugutta 21, mieszkanie 3. Zgłoszenia 8-9. zdw 96 521

Bufetowa
z obsługą gości i kauceją może się zgłosić. Restauracja „Botanija”, Dabrowskiego 105. zdw 96 529

Służąca
która dobrze gotuje do dwojga osób zaraz od 12-3, ul. Gwarna 17, m. 16. zdw 96 561

Służąca
młodsza potrzebna zaraz. Ruskowiak, Chwaliszewo 76. zdw 96 716

Krawcowa
pierwszorzędna potrzebna na wyjazd. Oferty Kurjer zdw 96 518

Panie
do Baru potrzebne zaraz. — „Mascotte”, Piekary 19. zdw 96 799

Pomocnik
ogrodnicy dobrze wykwalifikowany oraz uczeń ogrodnicy potrzebni zaraz. Blaszczak, Zegrze, ogrodnictwo. rw 14 331-2

Posługaczka
z poleceniami. Matejki 68, mieszkanie 1. jw 6 175

Panów
z manufaktury dobrze reprezentujących się, wymownych i dobrze poleconych do odwiedzenia przedsiębiorstw branży za prowizję zaraz poszukujemy. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 750

Prasowaczka
z dłuższą praktyką, dzielna poszukowna. Zgłoszenia ul. Jaskółcza prasowalna. zdw 96 762

Chłopcy
uczciwi także poza szkołami do pilek. Zgłoszenia rodziców Grunwaldzka 3, 5-7. zdw 96 763

Dziewczyna
uczciwa, czysta, z dobrem gotowaniem i poleceniami może się zgłosić. Müllerowa, Szewska 11, II. p. zdw 96 707

Kucharka
pierwszorzędna do hotelu potrzebna. Zgłoszenia św. Wojciech 1, restauracja. zdw 96 759

Pani
do kasy, ekspedycji poszukuje księgarz. Oferty, podanie kauceji Kurjer zdw 96 833

Posługaczki
młodszej z praniem poszukuje Sobczak, Jezulicka 9. Zgłoszenia od 6-8 wieczorem. zdw 96 835

Stróżstwo
bezdzielne małżeństwo kauceja, dobre referencje. Oferty Kurjer zdw 96 837

Dziewczyna
uczciwa do wszystkiego. Zgłoszenia: kolonjalka, Małeckiego 33. zdw 96 838

4 panów
wymownych z dobrą prezencją i solidnych, powyżej lat 23, przyjmie Tow. Akc. do wykwiłtnej czynności zewnętrznej. Wysokie dochody i dobra egzystencja dla zdolnych zapewniona. Praca nie poboczna. Zgłoszenia z dokumentami przyjmujcie dn. 5. bm, szef biura przy ul. Pocztowej 31a, m. 4, wysoki parter, między godz. 9-1 i 3-6. Pw 11 634-22.49

Bufetowa
z kauceją do obsługi gości, skromna, uczciwa panienska, która pracowała na prowincji, z dobrimi referencjami potrzebna do Hotelu Hüttnera, Środa. Pw 11 629-22.54

Pokojowa
hotelowa lub z pensjonatu z dobrimi świadectwami potrzebna od zaraz do Hotelu Hüttnera, Środa. Pw 11 623-22.56

Potrzebna
księżkova z dłuższą praktyką, która jednocześnie mogłaby być modelką z figurą 44. Zgłoszenia Stary Rynek 46/47, I. pietro. Pw 11 649-55.155

Bielżniarki
na męską bieliznę potrzebna. Wielka 25, I. zdw 96 862

Uczennica
potrzebna zaraz do szycia. Woźna 17, m. 5. zdw 96 781

Humor zagraniczny

— Janek powiedział mi dziś, że jestem ósmym cudem świata.
— A co ty na to?
— Ostrzegam go, że będzie źle, gdy go przylapie w towarzystwie jednego z poprzednich siedmiu cudów!
(London Opinion). S. F.

Przedpłata na czerwiec 1931, sa oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w eksped. zł 4,00, w agencjach w mieście zł 4,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 4,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 5,01 kwartalnie zł 15,03, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 9,00, w innych krajach zł 11,00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a sponenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiały poświęcone danej uroczystości.

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potoczniemi 240 gr. od 1-lamowej milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża. do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt, do godz. 9 przedpołud. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe w skutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.